

Förnybara energikällor i media

Av: Marcus Ahlbäck

Handledare: Natasja Börjeson

Södertörns högskola | Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik

Kandidatuppsats 15 hp

Miljövetenskap | Ht terminen 2018

(Programmet för miljö och utvecklig)

Abstract

To combat the rising global temperature Sweden have signed the Paris Agreement to limit the release of CO₂ and keep the temperature to a minimum increase of 1,5 degrees. A transformation of today's energy system towards renewable energy is paramount to this endeavour, which in part relies on public acceptance where media plays an important role in shaping public acceptance. This study aims to map acceptance of renewable energy sources and draws on framing theory, which states that the media focuses attention on certain events and gives information meaning, in a sense how something is presented to the audience influences their choices in how to process said information. As this is a qualitative study, 49 articles about bio-, geothermal, solar, water and wind energy from Sweden's four major newspapers, Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen and Svenska Dagbladet, have been gathered from the Svenska dagstidningar database and examined through frame analysis. *Media framing* contributing to public acceptance was bio- and solar energy while water subtracted from it. Wind energy were both contributing and subtracting from acceptance while geothermal lacked articles entirely, prohibiting it from entering public discourse altogether. Meanwhile the biggest deciding factor towards *framing* acceptance for renewable energy depended largely on the newspaper.

Keyword

News media, framing, renewable energy, environment, acceptance

Sammanfattning

För att bekämpa den stigande globala temperaturen har Sverige undertecknat Parisavtalet för att begränsa koldioxidutsläppen och hålla temperaturen till en minsta ökning på 1,5 grader. En omvandling av dagens energisystem mot förnybar energi är avgörande för detta mål, vilket delvis bygger på allmänhetens acceptans och som media har en viktig roll i att utforma. Denna studie syftar till att kartlägga acceptans av förnybara energikällor och bygger på Framing Theory, som menar att media fokuserar uppmärksamhet på vissa händelser och ger det mening, hur det presenteras sedan för publiken påverkar deras val. Eftersom det här är en kvalitativ studie har 49 artiklar om bio-, geotermisk-, sol-, vatten- och vindenergi från Sveriges fyra största tidningar, Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen och Svenska Dagbladet samlats från databasen Svenska dagstidningar, dessa granskas genom *Frame Analysis*. *Media framing* som bidrar till allmän acceptans var bio- och solenergi medan vatten inte bidrog. Vindenergi både bidrar till och minskar acceptans medan geotermisk saknade artiklar helt och hållet, vilket gör att den utelämnas från den offentliga diskursen. Samtidigt berodde den största avgörande faktorn av *framing* för acceptans av förnybar energi på nyhetstidningen.

Nyckelord

Nyhetsmedia, framing, förnybar energi, miljö, acceptans

Innehållsförtecknin

1. Inledning.....	6
1.1 Bakgrund.....	6
1.1.1 Klimatförändringar och IPCC.....	6
1.1.2 Sveriges situation.....	6
1.1.3 Förnybara energikällor.....	7
1.1.4 Förnybara energikällor i media.....	7
1.1.5 Framing.....	7
1.1.6 Nyhetstidningar i Sverige.....	8
1.2 Problemformulering.....	8
1.3 Syfte.....	8
1.4 Frågeställning.....	9
2. Teoretiskt ramverk.....	9
2.1 Framing Theory.....	9
2.1.1 Definitionen om <i>frame</i> och <i>framträdande</i>	9
2.1.2 Publiken och <i>frames</i>	10
2.1.3 Media och <i>frames</i>	10
2.1.4 <i>Media frames</i> vs. <i>Individual frames</i>	10
2.2 Allmänhetens acceptans.....	10
2.2.1 Begreppet acceptans och dess påverkan.....	11
2.2.2 Media och dess betydelse för acceptans.....	11
2.2.3 Beteende och dess betydelse för acceptans.....	11
2.3 Tidigare studier.....	12
2.3.1 Tidigare studier om acceptans för förnybara energikällors.....	12
2.3.2 Teman om förnybara energikällor i media.....	13
2.4 Sammanfattning av teoridelen.....	14
3. Metod.....	15
3.1 Metodansats.....	15
3.2 Frame Analysis.....	15
3.2.1 Kategorier och guidning av analys – studiens frame.....	15
3.3 Insamlingen av empiri.....	18
3.4 Ytterligare om tillförlitlighet och relevans.....	20
4. Resultat och Analys.....	21
4.1 De förnybara energikällorna.....	23
4.1.1 Bioenergi.....	23
4.1.2 Solenergi.....	26

4.1.3 Vattenenergi.....	29
4.1.4 Vindenergi.....	31
4.1.5 Geotermiskenergi.....	34
4.2 Jämförelse mellan förnybara energikällor.....	34
4.2.1 Liknelser och skillnader med förnybara energikällor.....	35
4.2.2 Nyhetstidningar.....	36
5. Diskussion.....	38
5.1 Avgränsningarna av geotermisk energi.....	40
5.2 Teman och tidigare forskning.....	41
5.3 Vidare forskning.....	41
6. Slutsats.....	42
Referenser.....	43
Bilaga A.....	48
Bioenergi.....	48
Aftonbladet.....	48
Dagens Nyheter.....	48
Expressen.....	57
Svenska dagbladet.....	61
Solenergi.....	64
Aftonbladet.....	64
Dagens Nyheter.....	67
Expressen.....	69
Svenska dagbladet.....	73
Vattenenergi.....	78
Dagens Nyheter.....	78
Svenska dagbladet.....	80
Vindenergi.....	84
Aftonbladet.....	84
Dagens Nyheter.....	85
Expressen.....	86
Svenska dagbladet.....	87
Geotermisk.....	98

1. Inledning

1.1 Bakgrund

1.1.1 Klimatförändringar och IPCC

Sedan den industriella revolutionen har stora mängder växthusgaser släppts ut i atmosfären genom förbränning av fossila bränslen. Mellan åren 1750 och 2011 har omkring 1730–2350 giga tonkoldioxid släppts ut (IPCC, 2014, s.45) vilket har sannolikt resulterat i en uppmätt temperaturökning på 0,85 grader Celsius mellan år 1880 och 2012 (IPCC, 2014, s.40). Denna globala uppvärmningen leder till ett flertal negativa globala konsekvenser som bland annat havsförurning, förändrad nederbörd, snösmältning, sämre kvantitet och kvalitet av sötvatten, förändrade beteenden hos djur, förändrad avkastning av grödor (IPCC, 2014, s.49–51) och allt mer extrema väderförhållanden (IPCC, 2014, s.53). Bland de mer senare extrema väderförhållandena inräknas torka, dock är det beräknat med låg sannolikhet att fler torrperioder uppstår eftersom det finns för lite data enligt Intergovernmental Panel on Climate Change [IPCC] (2014, s.53).

IPCC, vars tidigare rapporter presenterats, är en del av Förenta Nationerna och har i uppdrag att granska klimatrelaterad forskning och utge rapporter om vad som är känt om och driver klimatförändringar, dess effekter och framtida risker (IPCC, u.å.). Och i deras senaste rapport, “Global Warming of 1.5 °C”, av IPCC som utgavs år 2018 konstateras det att om världen blir 1,5 grader Celsius varmare jämfört med förindustriell nivå kommer mycket av de tidigare nämnda konsekvenserna att intensifiera, som bland annat nederbörd, torka, översvämning, stormar, havsnivå och havsförurning, men inte i lika stor utsträckning som en temperaturökning på 2 grader Celsius (Hoegh-Guldberg et al, 2018, s.186–210).

För att inte överstiga tröskeln på 1,5 grader behöver de globala utsläppen begränsas till minst 420 giga tonkoldioxid (Rogelj et al, 2018, s.105). Det finns flera scenarion som uppnår detta mål, bland annat genom förändringar i energi, land och ekonomiska system (Rogelj et al, 2018, s.129).

1.1.2 Sveriges situation

Samma år som IPCC utgav special rapporten drabbades Sverige även av långvarig torka under sommaren. Ett flertal värmerekord sattes under denna period med juni månad som en av de varmaste på 100 år i sydligaste Sverige (SMHI, 2018a). Högsommaren började redan i maj månad med flera värmerekord (SMHI, 2018b) och skulle fortsätta ända fram till mitten av augusti (SMHI, 2018c). Juli månad kom att kännetecknas av den svåra torkan och de stora skogsbränderna. Juli slutligen blev mellan 3 och 5 grader varmare än normalt och den allra varmaste som registrerats (SMHI, 2018d).

Sverige har skrit på Parisavtalet, där den globala temperaturen ska begränsas till under 2 grader Celsius och ansträngningar görs för att hålla ökningen under 1,5 grader jämfört med förindustriell nivå (Prop. 2016/17:16).

1.1.3 Förnybara energikällor

Gällande energisystemet är en övergång till förnybara energikällor en viktig faktor för att begränsa koldioxidutsläppen. Den totala andelen energi som utgörs av biomassa, vatten, sol, vind och geotermisk energi uppgår globalt mellan 38–88 procent år 2050 beroende på vilket scenario som följs (Rogelj et al, 2018, s.131).

Sveriges mål gällande förnybar energi är att senast år 2040 ska 100 procent av landets elproduktion vara förnybar. Ytterligare ska andelen förnybar energi redan år 2020 utgöra minst 50 procent av den totala energianvändningen (Näringsutskottet, 2018). Enligt Energimyndigheten (2018) finns goda förutsättningar för att målet om 100 procent förnybar el till 2040 ska uppnås (Energimyndigheten, 2018). Däremot förväntas många energianläggningar att nå sin livslängd fram till år 2045 (Energimyndigheten, 2018, s.11) och sannolikt resultera i ett underskott av 100 TWh som kommer behöva ersättas (Energimyndigheten, 2018, s.22).

Energimyndighetens bedömning är att utbyggnadstakten kommer behöva vara runt 2030-talet tre till sex gånger större än vid tiden för rapportens publikation (2018, s.3).

1.1.4 Förnybara energikällor i media

En anpassning till mer förnybara energikällor, för individer och Sverige i helhet, i sin tur beror på många faktorer såsom kännedom om klimatförändringar, vad individer anser som viktigt eller exempelvis när individer upplever nyttja (exempelvis ekonomiskt) av att anpassa sig (de Coninck, 2018, 364). Människors låga acceptans av olika förnybara energikällor har lett till implementerings svårigheter (Sütterlin & Siegrist, 2017), bland annat att anläggningar nekats bygglov (Energimyndigheten, 2018, s.33) medan hög acceptans ökar möjligheten för att bygga förnybara energianläggningar (Zoellner et al, 2008; Sütterlin & Siegrist, 2017) och i Sverige (Energimyndigheten, 2018, s.42). Medias roll är att förse den generella populationen med information som populationen därefter kan agera utefter (Eveland, 2004). Hur dessa förnybara energikällor gestaltas i media influerar vilken typ av alternativ som anses mer eller mindre viktigt för en individ (Moser, 2014) och därmed graden av acceptans (Nuortima & Härkönen, 2018).

1.1.5 Framing

Folks acceptans av förnybara energikällor påverkas av *Framing*, vilket är ett koncept om hur händelser väljs, medvetet eller omedvetet, att beskrivas i, genom språket. Sådana vinklingar kallas *frames* (Entman, 1993; Scheufele, 1999; Devereux, 2011, s.134–161). Exempelvis är beskrivningar av en förnybar energikälla som en lösning på alla världens problem eller kött som äckligt två olika *frames*. När media rapporterar en händelse sker samma *framing* process och kallas *media frames*, oavsett hur opartisk media anser sig vara (Scheufele, 1999). Men människor är också varelser som gör sina egna tolkningar av den information som presenteras för dem i så kallade *individual frames* (Entman, 1993; Scheufele, 1999). I en syntes bildas det

två tolkningar, först av media och sedan individen. Det är denna syntes som avgör vilka omfattande *frames*, eller *framträdande frames*, som påverkar samhällsdebatten (Entman, 1993; Scheufele, 1999). Exempelvis genom att media påstår att det finns en regeringskris och trots att publiken kanske inte tror att det finns en regeringskris pratas det om en regeringskris.

Slutligen är en energiomställning beroende av vad människor är villiga att utföra när de väl har gjort en tolkning. Att media enbart presentera information om orsaker och konsekvenser av klimatförändringar uppmuntrar inte engagemang för att individen ska anpassa sig, som vid en energiomställning (Pelletier & Sharp, 2008). Överrepresentation i media om skräckscenarion gör dessutom det motsatta och minskar engagemang (Pelletier & Sharp, 2008). Att relatera information till aktuella pågående händelser är också mer effektivt. Samtidigt är information mer effektiv när det är anpassat specifikt för personer och deras egna värderingar (Pruneau et al, 2006).

1.1.6 Nyhetstidningar i Sverige

I Sverige är de fem största nyhetstidningarna Aftonbladet, Metro, Dagens Nyheter, Expressen och Svenska Dagbladet i antal läsare. 17 procent av befolkningen läser Aftonbladet, följt av 16 procent som läser metro, 12 procent läser Dagens Nyheter, 11 procent läser Expressen samt 8 procent läser Svenska Dagbladet i tryckta pappersformat och läses veckovis (Newman, 2017).

1.2 Problemformulering

Det pågår en global uppvärmning i världen, och Sverige har en energiomställning att hantera upp till år 2040. Även om det finns förutsättningar för en framgångsrik energiomställningen finns behov med att ersätta elproduktionsförlusten av de energianläggningar som kommer läggas ned. Studier har visat att medias rapportering om förnybara energikällor har stor betydelse för människors acceptans av dessa. Allmänhetens bild av förnybar energi är en viktig del för att uppnå en omställning utan energiförlust och samtidigt uppnå målet om 100 procent förnybar el för att inte överstiga målet om 1,5 graders uppvärmning.

1.3 Syfte

Syftet med studien är att öka kunskapen om medias rapportering om enskilda förnybara energikällor eftersom energiomställningen delvis beror på allmänhetens acceptans. Som tidigare konstaterats spelar media en viktig roll genom vilka *media frames* som används eftersom språket styr inriktningen av samhällsdebatten. Detta görs genom att undersöka nyhetstidningar och kartlägga de *framträdande frames* som finns för att urskilja om media bidrar till eller hindrar acceptansen av de förnybara energikällorna.

1.4 Frågeställning

1. Hur framställs förnybara energikällor i svensk media, med fokus på solenergi, vindenergi, geotermisk energi, vattenenergi och bioenergi?

- a. Vad framställs som positivt med energikällan om det framkommer?
  - b. Vad framställs som negativt med energikällan om det framkommer?
2. Finns det skillnader i rapporteringen mellan förnybara energikällor?

2. Teoretiskt ramverk

Media har en avgörande roll för att påverka samhällets perception av förnybara energikällor och därmed uppnå hållbarhets förändringar. I detta avsnitt kommer den teoretiska ramen presenteras och hur medias framställning av förnybara energikällor kan driva samhällsförändringar mot en energiomställning.

2.1 Framing Theory

Framing Theory, bygger på Goffmans (1986) teori om medias gestaltning av olika händelser eller effekter som i sin tur influerar människors uppfattningar om händelser, personer eller objekt beroende på hur det presenteras (Goffman, 1986). *Framing Theory* innebär, grundläggande, att *frames* existerar. *Frames*, i kort beskrivning, är den lins som används för att filtrera händelser eller objekt igenom.

2.1.1 Definitionen om *frame* och *framträdande*

Ett annat sätt att uttrycka det är att *frames* är det sätt en händelse eller ett objekt konstrueras utefter (Sengers et al, 2010, s.5015). Entman (1993) definierar konceptet som hur vissa tolkningar av verkligheten kan komma att uppfattas olika. Alltså uppfattningen av en händelse eller objekt kan förändras beroende på hur det beskrivs (Entman, 1993). För varje händelse finns därmed en mångfald av olika *frames* som alla konstruerar själva händelsen där enbart ett fåtal är mer *framträdande* än andra och som då karakteriserar hur händelsen ser ut för en given publik. Processen kallas även för *framing* (Scheufele, 1999). Kitzinger (Devereux, 2011, s.134–161) menar dock att få huvudsakliga *frames*, eller en enskild huvudsaklig *frame*, som karakteriserar händelsen inte finns (Devereux, 2011, s.134–161). Istället är alla *frames* minst lika viktiga oavsett om några är mer framträdande eller inte. *Frames* är då en föredragen tolkning av en händelse och *framträdande frames* är föredragna tolkningar som är mest framträdande av samtliga tolkningar. Exempelvis kan media presentera en nyhet om arbetsvillkoren på en äppleodling genom att enbart visa bilder på undernärda arbetare och nämna att dessa människor får varken mat, utbildning eller sjukvård. Alla dessa faktorer (bilder på undernärda arbetare, nämner avsaknad av mat, utbildning och sjukvård) är olika *frames* som bildar främst den *framträdande frame* om misär. Mer specifikt *framträder* arbetsvillkoren som grymma, alternativt omänskliga.

2.1.2 Publiken och *frames*

Oavsett vilken tolkning som föredras är det publiken som därefter tolkar den återigen. Det finns därmed utrymme för en andra tolkning som benämns *individual frames* (eller *Audience*

Frames) av Scheufele (1999). I denna mening är det individen (eller publiken) som själva gör en tolkning av den information som förmedlas till dem (Scheufele, 1999), baserat på deras egna erfarenheter och utvärderingar (Entman, 1993). Det är även så att individen antar att massmedias information är generellt ofullständig eller partisk och därmed söker ytterligare information från andra källor (Entman, 1993; Scheufele, 1999).

2.1.3 Media och frames

Eftersom *frames* är föredragna tolkningar av händelser produceras *frames* i medias rapporteringar då de är producerade av journalister (Scheufele, 1999). Beskrivet mer klagörande; När ett problem, händelse, objekt eller likande (inklusive förnybara energikällor) omfattas av media produceras och appliceras *frames*. *Media frames* är därmed resultatet av olika aktörer som styr *frames* (Entman, 1993).

2.1.4 Media frames vs. Individual frames

Det är därmed en viktig fördelning mellan hur dessa två processer opererar. För det första agerar media med att producera *frames* utifrån den information som journalister har, som därefter applicerar dessa *frames* (Scheufele, 1999). För det andra agerar individuella (eller publik) *frames* för en andrahandstolkning som kännetecknas av individens egna erfarenheter (Entman, 1993; Scheufele, 1999). Enligt min tolkning avgör individer vilka specifika *frames* som existerar i samhället men det är media som avgör vilka *frames* som kan existera. För att klargöra det; Publiken bestämmer vilka frames som finns men media bestämmer vilka som har möjlighet att finnas överhuvudtaget. Det ger *Media frames* ett brett men ytligt perspektiv om vad som kan inkluderas i samhällets diskussioner och *Individual frames* ger ett smalt men djupt perspektiv om diskussionerna i samhället.

2.2 Allmänhetens acceptans

Att utvärdera eller uppmäta publikens acceptans är inte inom området för denna studie. Studien angår medias rapportering av förnybara energikällor, således är acceptansen enbart av intresse från ett perspektiv av om det bidrar, hindrar, varken bidrar eller hindrar eller både bidrar och hindrar.

Som det tidigare konstaterats, förändringar i media orsakar inte förändringar i samhället. Media istället *reflekterar och bidrar* till allmänhetens opinion och de diskussioner som florerar i samhället (Gamson and Modigliani, 1989).

2.2.1 Begreppet acceptans och dess påverkan

Strategier som minskar inverkan på klimatet kräver stöd av allmänheten. Utan allmänhetens stöd kommer dessa strategier inte att lyckas och beslutfattare kommer inte ha det politiska kapitalet för att implementera förändringar (Hagen, 2015). För att uppnå en framgångsrik energiomställning är allmänhetens acceptans viktig eftersom det avgör graden av stöd, utöver

de tekniska utmaningarna (Sütterlin & Siegrist, 2017). Även om förnybara energikällor redan verkar vara i stor del accepterat finns ett visst motstånd (Sütterlin & Siegrist, 2017), speciellt under implementeringsfasen av anläggningar (Sütterlin & Siegrist, 2017; Energimyndigheten, 2018).

Några av faktorerna som påverkar allmänhetens acceptans är tillit, ansvar och kunskap (Hagen, 2015). Exempelvis är framgången av att kommunicera klimatförändrings risker beroende på allmänhetens tillit till den som försöker kommunicera. Forskare verkar vara de mest anförtrödda, följt av media. Ansvar gäller vem som ska utföra klimatrelaterade åtgärder, där allmänheten tycker generellt att staten bär huvudansvaret (Hagen, 2015).

Allmänhetens acceptans kan också förändras beroende på ordval (Cacciatore et al, 2012) och över tid (Hagen, 2015). Acceptans verkar också variera beroende på vilken teknologi som används och mellan nyhetstidningar (Nuortima & Härkönen, 2018). Specifikt om de förnybara energiteknikerna, eller teknologierna, baseras individers acceptans på (1) kostnad, risk och nyttja, (2) den moraliska utvärderingen av teknologins inverkan på miljö och samhälle samt (3) individens känslomässiga relation till teknologin som lycka, belåtenhet eller rädsla (Huijts et al, 2012)

2.2.2 Media och dess betydelse för acceptans

Media har en avgörande roll för att influera allmänhetens acceptans av en förnybar energikälla (Moser, 2014; Gamson & Modigliani, 1989; Hagen, 2015) och dess teknologier (Nuortima & Härkönen, 2018)

Media agerar som informationskälla för allmänheten, om bland annat klimatförändringar (Hagen, 2015), som inte alltid är insatt i vetenskapliga ämnen, där media tolkar data, trender eller projektioner på ett meningsfullt sätt för en sådan publik genom *framing* (Moser, 2014). Hur media använder *framing* för att gestalta anpassningar mot klimatförändringar, som en energiomställning, påverkar de alternativ som anses viktiga av individer och därmed acceptansen av anpassningen (Moser, 2014; Nuortima & Härkönen, 2018). Att försöka förmedla att förnybar energi har positiv inverkan kan leda till högre nivå av acceptans för förnybar energi (Zoellner et al, 2008). Initiativ som projekt eller informationskampanjer som formar allmänhetens perspektiv kan också påverka deras motivation och beteenden (Pelletier & Sharp, 2008).

2.2.3 Beteende och dess betydelse för acceptans

Pruneau et al definierar (miljömässigt) beteende som “en individs medvetna försök att minimera hans eller hennes negativa inverkan på naturliga och konstruerade miljöer” (Pruneau et al, 2006, s.4). I min tolkning så kan denna definition omfatta även en energiomställning eftersom det är ett medvetet försök att minimera inverkan på naturliga eller konstruerade miljöer. Därmed påverkas energiomställningen av acceptansen av beteendet också.

Pruneau et al identifierade också tre faktorer som påverkar miljöbeteende; (1) Individens medvetenhet, kunskap och förmåga om miljökoncept och strategier. (Pruneau, 2006). Trots att media ger information till sin publik för att fatta välgrundade beslut når dock inte all

information framgångsrikt publiken (Eveland, 2004). (2) En individs känsla, emotionella tillstånd och personlighetsdrag angående miljöproblem eller fenomen samt (3) situationella faktorer som ekonomi, demografi (exempelvis ålder, utbildning), samhällstryck och individens kulturella situation. Direkt kontakt med problemet har också inverkan på individens beteende (Pruneau et al, 2006).

För att förändra beteende hos individer är användandet av olika frames i media av betydelse och förändringar i beteende har större sannolikhet för att anammas när individers motivation är själv bestämd. Framing guidar denna internalisering av motivation genom tre stadier (Pelletier & Sharp, 2008). I första stadiet saknar individer information. Frames som betonar nackdelar kommer att uppmärksammas mer, än frames som betonar fördelar, eftersom dessa belyser själva problemet (exempelvis; används inte kollektivtrafik blir koldioxidutsläppen större). Däremot inducerar för mycket nackdelar rädsla och individer kan bli defensiva eller försöker undvika problemet. Därmed, efter att individer har uppmärksammat ett problem, har ytterligare information lite påverkan på beteende (Pelletier & Sharp, 2008)

I andra stadiet övergår det från information om problem till lösningar. Frames som betonar fördelar med ett beteende blir mer effektiva än nackdelar (exempelvis; om kollektivtrafiken används minimeras koldioxidutsläppen). Detta för att individer som är uppmärksamma på ett problem nu blir presenterade med en lösning eller mål och kan bestämma sig för att agera (Pelletier & Sharp, 2008). I tredje stadiet övergår det från information om lösningar till implementering av beteende. Frames som betonar hur, när och var beteende kan implementeras blir mer effektiva (exempelvis om individen uppmuntras till att ta kollektivtrafik till och från jobbet istället för bilen) (Pelletier & Sharp, 2008)

2.3 Tidigare studier

2.3.1 Tidigare studier om acceptans för förnybara energikällors

I två studier påvisas det att positiva ekonomiska faktorer leder till att folk accepterar energisystemet mer än andra faktorer, om det antas exempelvis leda till fler jobb möjligheter (Zoellner et al, 2008) eller den är billigare än andra alternativ (Zoellner et al, 2008; Jung et al, 2016). Andra faktorer som påverkade allmänhetens acceptans av den förnybara energikällan är åtaganden på det lokala planet, allmänhetens deltagande nivå i processen och lokaliseringen av den förnybara energikällan var några faktorer som påverkar acceptansen i implementeringsfasen. Exempelvis höjdes acceptansen om deltagande var högt (Zoellner et al, 2008) och desto rättvisare implementeringsprocessen ansågs vara desto högre nivå av acceptans rapporterades (Zoellner et al, 2008). Från ett abstrakt perspektiv, definierad som allt planlöst eller utan konkreta beskrivningar av energikällans implementering, är acceptans om förnybar energi generellt positivt men i implementeringsfasen uppstår också nackdelar och problem med implementeringens tvetydighet (hur det ska implementeras) vilket

minskade acceptansen (Sütterlin & Siegrist, 2017). Uppmärksamhet och medvetenhet kring avvägningar kan leda till opposition mot förnybara energiprojekt (Sütterlin & Siegrist, 2017).

Solenergi har den högsta nivån av acceptans (Sütterlin & Siegrist, 2017) tillsammans med geotermisk energi (Jung et al, 2016). Solenergi uppfattas som att producera en form av energi som signalerar miljövänlighet och innovation, vilket uppmuntrar högre acceptans för solenergiteknologi. Vidare uppmuntrar solenergens image för energiomställningen i Tyskland (Sütterlin & Siegrist, 2017). Det är oklart om detta gäller även för andra delar av världen, som Sverige. Även om acceptans om förnybar energi generellt är positivt hade vindenergi låg acceptans (Jung et al, 2016; Sütterlin & Siegrist, 2017) tillsammans med vattenenergi (Sütterlin & Siegrist, 2017). Ingen särskild forskning har gjorts för acceptans av vattenenergi. I en studie av Sternberg (2010) uttrycks det att "Vattenkraft finner generell acceptans som en inhemsk tillgänglig energikälla" (Sternberg, 2010, s.719). Devine-Wright (2011) fann i sin studie, som handlade specifikt om acceptansen av tidvattenkraft och respondenternas upplevelse av tidvattenkraftsinstallation i sitt närområde, att allmänhetens acceptans för den förnybara energikällan var hög (Devine-Wright, 2010). Hur väl den sistnämnda studien kan appliceras i denna studie är oklar.

2.3.2 Teman om förnybara energikällor i media

Tidigare forskning inom mediatäckning av förnybara energikällor som utgår från utgår *Framing Theory* ger ett flertal resultat.

Ett flertal teman som dominerar inom samtliga studier är beskrivna nedan. Dessa teman representerar den kodning som avgör vilka *framträdande frames* som finns i artiklar. Flera teman kan förekomma även i samma nyhet, exempelvis kan det finnas både sociala och ekologiska teman i samma nyhet.

2.3.2.1 Ekonomi

Ekonomi är en av de aspekter som förekommer i tidigare studier. Det gäller nämnden som kostnader, jobb möjligheter eller liknande i relation till nyheten om den förnybara energikällan (Sengers et al, 2010; Lyytimäki, 2018; Antal & Karhunmaa, 2018; Stephens et al, 2009; Schmidt et al, 2007; Verbong & Geels, 2007). Det gör att *frames* som betonar den förnybara energikällan med ord (och bilder) om kostnader, jobb möjligheter eller liknande variationer tillhör det ekonomiska temat i ett samlat begrepp.

2.3.2.2 Ekologi

Ekologi, miljö eller miljömässiga aspekter är också ett förekommande tema. I ett flertal studier skildrar media hur den förnybara energikällan skulle vara positiv för miljön, människor eller djurlivet (Lyytimäki, 2018; Stephens, 2009; Thompson, 2005). Det gör att *frames* som betonar den förnybara energikällan med ord (och bilder) om miljö, människor (naturupplevelser), djurliv eller liknande variationer tillhör det ekologiska temat i ett samlat begrepp.

2.3.2.3 Teknologi

De tekniska aspekterna, som specifikationerna på anläggningar, hur mycket energi som kan genereras eller verkningsgraden från verk drivet av en förnybar energikälla, är också ett förekommande tema (Stauffacher, 2015; Antal & Karhunmaa, 2018; Sengers et al, 2010). Det gör att *frames* som betonar den förnybara energikällan med ord (och bilder) om anläggsspecifikationer, energi, verkningsgrader eller liknande variationer tillhör det teknologiska temat i ett samlat begrepp.

2.3.2.4 Social

Ett fjärde förekommande tema är de sociala aspekterna i nyheternas rapportering gällande förnybara energikällor. Det handlar främst om påverkan på rättvisa, hälsa, hälsorisker (Schmidt et al, 2015) samt kultur (Stephens et al, 2009; Verbong & Geels, 2007). Det gör att *frames* som betonar den förnybara energikällan med ord (och bilder) om mänsklig rättvisa, människohälsa, risker för människors hälsa, kultur eller liknande variationer tillhör det ekologiska temat i ett samlat begrepp.

2.4 Sammanfattning av teoridelen

Grundläggande för *Framing Theory* är hur media kan skapa olika tolkningar av verkligheten genom att selektivt välja hur och på vilket sätt en händelse är presenterad (antingen omedvetet eller medvetet) för en individ, även kallade *frames*. *Frames* i sig är då föredragna tolkningar av verkligheten. Eftersom detta är tolkningar som sedan tolkas återigen av individen, baserad på individens egna erfarenheter och värderingar, skapas förutsättningar för ett eller flera utfall som är mer framträdande än andra och detta påverkar möjliga uppfattning om verkligheten.

Utifrån tidigare forskning på området framgår det att media tenderar att framhäva främst *frames* utefter teman som är ekonomiskt, ekologiskt, teknologiskt eller socialt lagda.

Allmänhetens acceptans är avgörande för både en energiomställning och nya anläggningar som kan implementeras till följd av energiomställningen.

Därmed behövs ett ramverk som sammanfattar dessa teman och angående syftet med studien behöver två villkor uppfyllas; (1) Förklara medias bild av händelser, objekt och problem och (2) förklara mediernas intensitet, vad som framställs som positivt eller negativt, av det som försöks förmedlas till publiken.

3. Metod

Denna studie har en kvalitativ metodansats eftersom det är ett fenomen som kan karaktärisera eller gestalta olika energikällor som undersöks.

3.1 Metodansats

Widén (2015) beskriver utformningen av en sådan metodansats genom kvalitativ textanalys. Denna metodansats utgår från att analysera bland annat samhällsdebatter, kartlägga olika politiska åsikter eller försöka förstå hur frågor och samhällsfenomen framställs i media (Fejes & Thornberg, 2015, s.176). Av vidare intresse är även publicerade nyhetsartiklar som behöver analyseras (Fejes & Thornberg, 2015, s.179).

3.2 Frame Analysis

Det finns ett antal tillvägagångssätt för att utföra en *Frame Analysis*. Denna studie kommer utgå från två huvudsakliga; Scheufeles (1999) och Kitzingers (Devereux, 2011, s.134–161).

3.2.1 Kategorier och guidning av analys – studiens frame

3.2.1.1 Scheufeles frame analysis

Enligt Scheufele går det att ordna *frames* efter fyra olika aspekter; mellan individuell (publiken) eller media samt mellan beroende eller oberoende. Antingen kan media anses influera publiken oberoende av samhället eller så influeras media av samhällets tidigare uppfattningar. I detta avseende skapar media samhällsfenomen eller så uttrycker media olika samhällsnormer, detta gör den tidigare definitionen av intressen för denna studie.

Mediets oberoende *frame* kan då ordnas efter fyra strukturella dimensioner; (1) Syntaktisk, (2) Manus, hur väl media formulerar en viss nyhet för att väcka känslor eller liknande, (3) Tematisk, själva temat i nyhets berättelser och (4) Retoriska, den språkliga stilen. En övergripande analytisk fråga behövs även ställas (Scheufele 1999).

3.2.1.2 Kitzingers frame analysis

För Kitzinger blir frågor i analysen liknande diskursfrågor, vilka hamnar i fokus. I artiklarna är rubriken, inledning och avslutning på artikeln av vikt. Placering av artikeln inuti mediet och användandet av bilder, språk, etiketter, förklaringar, narrativ struktur, kontext, historiska associationer, liknelser, metaforer, känslöintryck, intervjupersoners introduktion, beskrivning av grupper eller organisationer är alla saker som skapar *frames* (Devereux, 2011, s.134–161).

Huvudsaklig fokus för *Frame Analysis* är att identifiera de *framträdande frames* i nyhetsartiklarna. Försättningsvis i studien används ordet *framträdande* för att mena *framträdande frames*. För att identifiera dessa *framträdande frames* behövs relevansen av *bilder* identifieras i artikeln. Ord, fraser och generellt *språk* i artikeln. Vilka *definitioner och*

etiketter som ges i artikeln samt *beskrivning av grupper*. Vilka *förklaringar eller lösningar* hänvisas till bland annat problem. Vilka som bär *ansvar* till problem, lösningar eller ges *auktoritet* i artikeln, exempelvis forskare eller regeringar. Viktigt är också artikelns *kontext* som dess fysiska position i nyhetstidningen. *liknelser eller metaforer* som används för att förklara koncept. Den *intensitet eller känslolntryck* som kan uttryckas i artikeln för att ge styrka i argument. En sista kategori är artikelns *generaliserbarhet* som klargör vilken skala artikeln berör, vilket innebär storlek och omfattning av geografiskt område, administrativa gränser eller om artikeln berör specifikt individer och organisationer. Se tabell 1 för en sammanställning av samtliga kategorier.

Tabell 1. Kategorisering för analys av nyhetsartiklar. Kategoriseringen utgår från Scheufele och Kitzingers versioner om *Framing Theory*. Frågorna är exempelfrågor som kommer ställas under *frame analysis* av nyhetsartiklarna och exempel analys är ett exempel på hur resultatet av en analys har gått tillväga genom att följa kategoriseringen, frågorna och guidefrågan. Observera att exempelanalysen är förkortat, se Bilaga A för fullständigt exemplar

Kategorisering	Exempelfrågor	Exempelanalys (artikel 1)
Bilder	<ul style="list-style-type: none"> - Hur representerar bilden, tillhörande en artikel, händelsen eller objektet? - Är bilden relevant för dess innehåll? 	Finns en bild till artikeln och på den bilden syns ett flygplan i luften.
Språk	<ul style="list-style-type: none"> - Hur används ord och fraser? 	Språket är lättsam, alldaglig och tämligen miljöorienterad. Generellt är språket informellt och alldagligt. Gällande bioenergi är det förklarande och ingen tidigare kunskap om ämnet behövs.
Etiketter och definitioner	<ul style="list-style-type: none"> - Hur definieras ett objekt? - Vad säger en viss definition om händelsen? 	I artikeln beskrivs biobränsle som "bränsle gjort på växter".
förklaringar och/eller lösningar som anges	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka förklaringar eller lösningar på problem anges? 	Problemet som framgår av artikeln är att en ny flygskatt ska introduceras. Anledningen till flygskatten är för miljöns skull. Artikeln förklarar att "många pratar" om biobränsle men att det inte är en lösning men att flyga mindre är däremot en lösning.
Agentskap	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka bär ansvar enligt artikeln? - Vem sägs bestämma? - Hur beskrivs de som bestämmer? 	Vari från flygskatten kommer ifrån, vem som bestämmer om flygskatten eller hur det här påverkar klimatet och mycket annat framgår inte. Det är författaren som ges ansvar i egenskap av informationskälla, att författaren vet om vad som händer och varför.
Kontext	<ul style="list-style-type: none"> - Beskrivs omliggande 	Artikeln är fysiskt placerad bland de generella nyheterna (utan sektion, bara

	faktorer? - Vad beskrivs inte i artikeln? - Vilka jämförelser används?	nyheter). Själva artikeln tar upp cirka en halv sida, och till vänster om artikeln finns en mini-sektion med titeln “DN. KP JUNIOR”
Liknelser och metaforer	- Vilka liknelser eller metaforer används för att förklara koncept?	Metaforen som används för användandet av biobränsle för flyg är “Men då skulle det behövas så mycket biobränsle att all skog skulle gå åt”. Ställer biobränsle som ohållbart om det skulle ta slut på all skog.
Känslomässigt intryck av artikeln	- Hur starkt uttrycker artikeln dess innehåll? - Vad anses ha emotionellt värde i artikeln?	Om all skog skulle gå åt anses det av artikel som något negativt då denna resurs antyds skulle ta slut. Att meningen “det är alltså nödvändigt att alla flyger mindre” tillsammans med rubriken “Dyrare att flyga - för klimatets skull” ger intrycket av att det inte finns någon reell lösning på klimatproblemet som flygplan ställer till med. Känslan blir att biobränsle inte kan lösa flygplanens klimatproblem.
Beskrivning av grupper	- Hur beskrivs grupper? - Vad är gruppens samhälleliga status enligt artikeln?	Ingen grupp framgår av artikeln.
Generaliserbarhet	- Ställs artikeln mot globala, regionala eller lokala frågor? - Eller riktas artikeln mot personer, organisationer eller företag?	Generellt handlar artikeln om Sverige som helhet och ger nationell skala.

En övergripande fråga som är menad för att guida arbetet i att identifiera det framträdande i artiklarna anges här enligt Scheufeles rekommendationer (1999):

“Vad är framträdande i mediets gestaltning av den förnybara energikällan, för publiken som problem och vad är processen?”

I denna studie kommer ovanstående guidefråga användas för att guida genomgång och analys av materialet. Bland annat kommer texter eller bilder som associerar till någon form av ekonomiska faktorer i positiva bemärkelser i termer om vinst (eller i att mista förtjänster) att identifieras som ekonomisk vinst eller ekonomisk investering. Vad som avgör om en term är positiv eller negativ härleds från hur det påverkar allmänhetens acceptans. Liknande mönster följer för varje tema och dess styrka eller svaghet, beroende på vilken som är mest framträdande. Exempelvis skulle det mest framträdande om solenergi bedömas vara dess teknologiska innovation och ekonomiska fördelar beror det på att det betonas av artiklarna.

Det är meningen att Frame Analysis används för att identifiera frames och framträdande frames, se tabell 1 samt guidefråga. Hur dessa framträdande frames därefter påverkar allmänhetens acceptans analyseras enligt de faktorer som påverkar acceptansen (se kap 2).

3.3 Insamlingen av empiri

Enligt Fejes och Thornberg (2015) är första steget att identifiera studiens förstådda problem som ska analyseras, vilket härleds från syftet i perspektivet om det litterära innehållet. Andra steget handlar om urvalet av texter som ska analyseras. I detta skede är det texter som efterfrågas, som policydokument eller litterära verk (2015, s.179). För att kunna uppfylla syftet med studien gäller det mer specifikt att handskas med texter från media, bland annat kan nyhetsartiklar användas och, som tidigare konstaterats, så kommer detta användas.

Kungliga biblioteket i Stockholm, Sverige, upprätthåller en digital databas, Svenska dagstidningar, vilket innehåller digitaliserade dagstidningar från över 400 titlar från 1645 tills idag. Dock adderas nya tidningar till databasen först 2–4 månader efter deras första publicering (Ahlberg, 2018). Databasen efterfrågar vissa begräsningar redan innan en sökning kan utföras som tidsspänn, nyhetstidningar, sökord, län och politisk beteckning på nyhetstidningarna. Län resulterar i specifika områden och politisk beteckning resulterar i publikationer utefter tidningens politiska åskådning. Dessa två är därmed inte av intresse för denna studie för studien angår hela Sverige som helhet, både i områden och politiska åskådningar.

Tidsspännet som används i denna studie är maj till juni år 2018, vilket är även inledningen på Sveriges sommartorka.

Sökningen i Svenska dagstidningar begränsas ytterligare till Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet vilka är de fyra största tidningarna i landet i antal läsare (Newman, 2017). Metro var en av de största tidningarna lästa men databasen har inga exemplar av denna tidning registrerade. Detta ledde till att Metro uteslöts från studien men de resterande representerar främst av Sveriges vanligaste media.

Det tredje steget i processen enligt Widén handlar om tematisk sökning av databasen för det aktuella undersöka området (Fejes & Thornberg, 2015, s.181), i denna studie är det undersökta området förnybara energikällor. I indexet för Svenska dagstidningar eftersöktes ord och fraser relaterade till solenergi, vindenergi, geotermisk energi, vattenenergi och bioenergi, se tabell 2 för sökord. Databasen därefter visade enskilda sidor från nyhetstidningar som matchade begräsningarna.

Tabell 2. Sökord som användes för att hitta nyhetsartiklar i databasen Svenska dagstidningar. I databasen anges asterisk för att söka på alternativa suffix, exempelvis “Vindkraft*” kan generera resultat för bland annat “vindkraft”, “vindkraften ”och “vindkraftverk”.

Förnybar energikälla	Sökord
Bioenergi	- bioenergi*

	<ul style="list-style-type: none"> - bioga* - biobränsel* - biodriv*
Solenergi	<ul style="list-style-type: none"> - solenergi* - solcel* - solpan* - solkraft*
Vattenenergi	<ul style="list-style-type: none"> - vattenenergi* - vattenkraft* - tidvattenkraft* - vågkraft* - vågenergi*
Vindenergi	<ul style="list-style-type: none"> - vindenergi* - vindkraft*
Geotermisk Energi	<ul style="list-style-type: none"> - geotermi* - geoenergi* - geokraft* - bergvärm* - sjövärm* - markvärm*

Enskilda artiklar på sidorna vars rubriker eller innehåll inte innehåller information relevant för individuella förnybara energikällor förkastas. Detta innebär att artiklar som anger förnybara energikällor generellt men utan att nämna bioenergi, geotermisk energi, solenergi, vattenenergi eller vindenergi utesluts. Detta eftersom det intressanta för studien är att urskilja allmänhetens acceptans för de enskilda förnybara energikällorna. Detta kommer generera ett antal flera nyhetsartiklar i databasen beroende på söktermen. Däremot klarade inte databasen av att söka på alla söktermer samtidigt utan enbart ett fåtal. Därmed fokuserades söktermer på en specifik förnybar energikälla, först söktes solenergi därefter vindenergi, vattenenergi, geotermisk energi och slutligen söktermer om bioenergi. Detta innebar att artiklar kunde visas på databasens bildskärm ett flertal gånger om exempelvis en artikel nämnde både solenergi och vindenergi, vilket vid insamlingen kunde orsaka dubletter. Eftersom en sida kan innehålla flera artiklar är det möjligt att flera artiklar på samma sida tillhör olika förnybara energikällor, trots detta inträffande det aldrig under denna studie.

När en artikel uppfyllde kriterierna gav databasen en möjlighet för att skicka en bildkopia (i bildformatet .jpg) av artikeln till en valfri mailadress, för denna studie användes en mailadress ägd av författaren till studien. Mail som anlände i inkorgen hade rubriken markerad med databasens namn följt av nyhetstidningen som publicerade artikeln och sist artikelns publiceringsdatum. Detta gjorde det möjligt att urskilja dubletter. För artiklar som upptar flera sidor, som i ett större reportage, gick det att hämta samtliga sidor genom att eftersöka nyhetstidningens publiceringsdatum.

Efter att alla förnybara energikällor hade granskats laddades bildkopier av artikeln därefter ned på en bärbar dator med möjlighet för att öppna bilder i formatet jpg, som sparades i en mapp märkt ”Nyhetsartiklar”.

Ytterligare är nyhetsrapportering av intresse, vilket betyder att publiceringar av krönikor, ledare, debatter, annonser, insändare, dödsannonser och annan liknande publicering som inte är en nyhet, att uteslutas vid senare genomgång av det insamlade materialet. Vid genomgång av materialet öppnades varje bild och granskades, tillhörde artikeln en av de förnybara energikällorna sparades den i en separat mapp märkt med den förnybara energikällan, exempelvis en artikel som nämnde sökordet ”biogas” sparades denna artikel i en mapp med namnet ”Bioenergi”. Artiklar som förkastas eller utesluts under genomgången raderas från mappen ”Nyhetsartiklar”. Dubletter, tripletter och vidare sorterades ut enligt varje enskild förnybar energikälla, exempelvis en artikel som nämner solenergi och vindenergi sorteras en uppsättning i solenergi och en i vindenergi. Dessa kom att analyseras senare med fokus på den förnybara energikällan som motsvarar dess mapp. Samtliga bildkopier av artiklar hade tilldelats generiska namn automatiskt av datorn i dess nedlade ordningsföljd (image, image (1), image (2) ...), dessa döptes om inuti varje enskild mapp utefter denna ordning utan parenteser samt tillades nyhetstidningens namn (image Aftonbladet, image 1 Aftonbladet, image 2 Expressen...). Omdöpningen började enligt bokstavsordning utifrån den förnybara energikällan, det inleddes med bioenergi följt av geotermisk energi, solenergi, vattenenergi och sist vindenergi.

Därefter granskades varje artikel grundligt i analysen och varje analys nedtecknades utefter dess förnybara energikälla, dess nyhetstidning och dess siffra om det fanns (image ansågs som artikel 1, image 1 ansågs som artikel 2 och vidare) vilket resulterade i att det nedtecknades som ”Bioenergi Dagens Nyheter Artikel 1”, ”Bioenergi Dagens Nyheter Artikel 2”...”Vindenergi Svenska Dagbladet Artikel 49”.

3.4 Ytterligare om tillförlitlighet och relevans

Eftersom frames är tolkningar av händelser och framträdande frames den mest framträdande tolkningen av händelser är det öppet för samtliga individer att bilda en egen uppfattning om vad en frame är i det insamlade materialet och vilka av dessa som är framträdande frames (Scheufele, 1999; Entman, 1993).

I teoriavsnittet (kap 2) har författaren till denna studie argumenterat för sin version av framing vilket påverkar vilka frames som uppmärksammas och hur framträdande vissa frames anses vara. Det finns inga uppmätta kriterier eller hur många kriterier som måste uppfyllas innan en frame övergår till att vara framträdande. framträdande definieras som den frame som är mest tillgänglig för en individ, att förstå och tolka (Scheufele, 1999).

Vidare om frames måste övervägningar göras om författaren till denna studie inte kan urskilja skillnader eller likheter i vilka som styr acceptansen. Däremot, i kapitel 2 har det också visats hur media och acceptans samspelar mellan varandra och denna studie kommer ge en stark indikator på de förnybara energikällornas acceptansnivåer i Sverige.

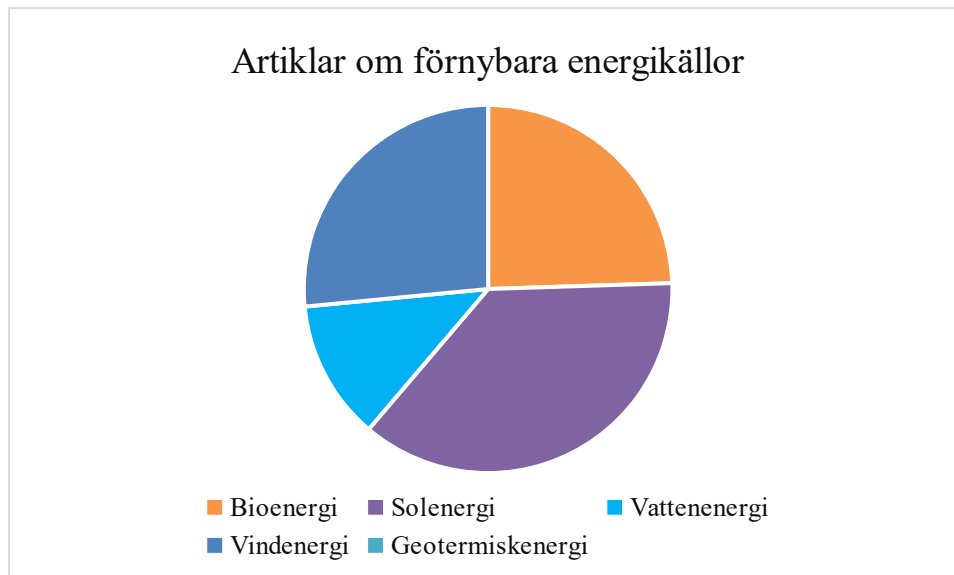
Flera överväganden har gjorts i denna studie gällande översättningar. Exempelvis använder Zoellner et al (2008) och Sütterlin & Siegrist, (2017) ordet ”public acceptance” i sina studier som har översatts till allmänhetens acceptans (Zoellner et al, 2008; Sütterlin & Siegrist, 2017). Översättningar har en förmåga att förvränga betydelser och kan leda till förståelseproblem (Manzella & Koch, 2017) vilket kan påverka denna studie. För att minimera detta har författaren till denna studie försökt undvika att översätta ord i största möjliga mån eller ge sin tolkning av betydelsen.

Vidare har en generell uppskattning i denna studie gjorts för att utvärdera om en förnybar energikälla kommer antingen bidra eller inte bidra, det vill säga så har inga mätningar gjorts. Det innebär att olika acceptansnivåer (högre acceptans, minskad acceptans) kan existera för varje förnybar energikälla och även inom varje tema utan att kunna på ett förutbestämt sätt avgöra utfallet. Däremot är den kvalitativa undersökningen (utifrån kvalitativ textanalys) är inte heller menad för att göra statistiska beräkningar utan för att undersöka samhällsfenomenet i fråga nås det genom att gå djupare analys på det insamlade materialet (Fejes & Thornber, 2015).

Därmed genom att systematiskt följa en motiverad och förbestämd kategoriseringsprocess på insamlat material, guidad av en övergripande fråga och fördefinierat hur acceptans påverkas görs analysen metodiskt och att allt insamlat material behandlas lika. Trots detta kommer det att uppstå situationer som kräver övervägningar mellan vad som anses som en frame, vad denna frame säger och hur denna frame påverkar acceptansen men på detta sätt minimeras inverkan av de förutfattade meningar och åsikter författaren till denna studie har på själva studien (Fejes & Thornberg, 2015).

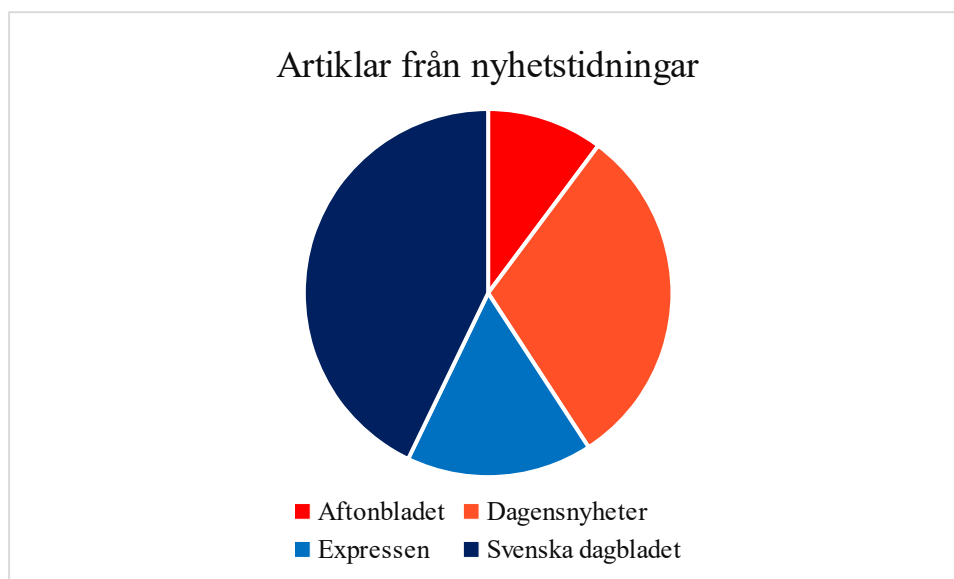
4. Resultat och Analys

Sökningar i databasen Svenska dagstidningar genererade totalt 84 stycken nyhetsartiklar utefter de angivna söktermerna (se tabell 2) och avgränsningarna (nyhetstidningarna Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen, Svenska Dagbladet samt tidsperioden maj-juni 2018). Efter genomgång av materialet återstod totalt 49 stycken artiklar. För de individuella förnybara energikällorna refererade totalt 12 stycken till bioenergi, 18 stycken till solenergi, 6 stycken till vattenenergi och 13 stycken till vindenergi, se Figur 1 för en översikt.

Figur 1. Artiklar om förnybara energikällor. Observera att inga artiklar om geotermisk energi existerar eftersom inga artiklar existerade i databasen utefter söktermerna och det undersökta tidsomfånget.

För de individuella nyhetstidningarna stod totalt Aftonbladet för 5 stycken artiklar, Dagens Nyheter för 15 stycken artiklar, Expressen för 8 stycken artiklar och Svenska Dagbladet för 21 stycken artiklar. Se Figur 2 för en översikt av de insamlade artiklarna. Se även tabell 3 för detaljerad information över antal artiklar.

Figur 2. Artiklar från nyhetstidningar. Det totala antalet artiklar som kommer från olika nyhetstidningar är representerade i figuren. Data återfinns i tabell 3.

Tabell 3. Detaljerad information över de insamlade antalet artiklar per nyhetstidning för olika förnybara energikällor.

Nyhetstidning	Totalt antal artiklar	Förnybar energikälla	Antal artiklar
Aftonbladet	5	Bioenergi	0
		Geotermiskenergi	0

		Solenergi	4
		Vattenenergi	0
		Vindenergi	1
Dagens Nyheter	15	Bioenergi	7
		Geotermiskenergi	0
		Solenergi	3
		Vattenenergi	3
		Vindenergi	2
Expressen	8	Bioenergi	3
		Geotermiskenergi	0
		Solenergi	4
		Vattenenergi	0
		Vindenergi	1
Svenska Dagbladet	21	Bioenergi	2
		Geotermiskenergi	0
		Solenergi	7
		Vattenenergi	3
		Vindenergi	9

4.1 De förnybara energikällorna

I denna del kommer de olika artiklarna att analyseras först efter deras energikälla. Deras huvudsakliga temainriktning kommer då att urskiljas (exempelvis om ekonomi eller sociala teman är mer associerade med energikällan än något annat tema, eller om tema saknas). Se Bilaga D för fullständig analys av samtliga 49 stycken artiklar.

Därefter kommer denna analys gå mer ingående in på de olika tidningarna, som en underrubrik för huvud analysen, för att se om tidningarna själva har rapporterat annorlunda.

4.1.1 Bioenergi

Gällande bioenergi förekom inga artiklar från Aftonbladet. Artiklar från Dagens Nyheter innehöll främst ekologiska och teknologiska teman, sociala och ekonomiska teman sekundärt och de olika skalorna varierar stort mellan artiklarna, från individuell till global, utan någon speciell förhållning för något tema. Däremot fanns det en generell trend gentemot nationell skala. Expressens artiklar var alla ekologiskt inriktade mellan organisation och nationell skala där samtliga artiklar saknade sociala, teknologiska eller ekonomiska teman och i två artiklar från Svenska Dagbladet framkom det ekologiska temat huvudsakligen, främst på den globala och nationella skalan. Denna överrepresentation av det ekologiska gällde bioenergi och dess betydelse för fordon. Det är möjligtvis en motreaktion för att medvetet försöka associera fordon och bioenergi som något positivt för miljön eftersom fordon blir kritiserade för deras koldioxidutsläpp (se Bilaga D).

4.1.1.1 Ekonomi

Bland Dagens Nyheters artiklar, gällande det ekonomiska, fanns det en artikel som framställde bioenergi som ekonomiskt negativt för individuella personer, orsaken är då "Kostsamma regler för gasbilsägare" (artikel 7). Frame i denna artikel betonar den ekonomiska förlusten av att använda gasbil, som "Det skulle kosta 299 kronor. Men slutnotan blev på grund av nya regler 2794 kronor". Samtidigt betonas problemet "och som då betalade mer än om han valt bensin- eller dieseldrivna alternativ". Enligt Pelletier och Sharp (2008) härleds det till ett första stadie där läsaren blir uppmärksam på problemet som botar den ekonomiska förlusten av att använda gasbil jämfört med andra alternativ (Pelletier & Sharp, 2008). En läsare kan då göra en egen utvärdering av nyttjan och kostnaden av gasbilen, som i detta fall blir negativt eftersom jämförelsevis hade det kostnad mycket mindre om det inte valts en gasbil (Huijts et al, 2012). Vidare leder ekonomiska förluster till en lägre grad av acceptans för den förnybara energikällan (Zoellner et al, 2008; Pruneau et al, 2006; Huijts et al, 2012).

4.1.1.2 Ekologi

Teman för Dagens Nyheters artiklar på nationell skala istället var främst ekologiska och tekniska vilka framställde bioenergi som positivt för att uppnå klimatmålen och att reducera koldioxidutsläppen (artikel 2, artikel 3, artikel 4). En av artiklarna på global skala framställde dock det motsatta, att bioenergi skulle vara en ekologisk katastrof när gällde att använda det som flygbränsle (artikel 1). För en läsare, för det första, uppnår bioenergi klimatmålen och reducerar koldioxidutsläpp som i ett andra stadie när läsaren väl uppmärksammar lösningar mer än orsaker (Pelletier & Sharp, 2008). Dock samtidigt leder det till ekologisk katastrof som avspeglar en läsares rädsla, skulle de värdera ekologin (Huijts et al, 2012; Pruneau, 2006). Det är möjligt att läsaren i detta fall inte uppfattar bioenergi som så positivt som de andra artiklarna påstår. Artikel 3 och 4 hänvisar även till forskare för att illustrera problem och möjliga lösningar till dessa problem för att höja tillförlitligheten i artikeln och därmed höja acceptansen för bioenergi (Hagen, 2015).

Expressens artiklar framställde också bioenergi positivt som en energikälla som kan uppfylla klimatmålen för vissa branscher på organisationsnivå (artikel 9). En annan artikel på nationell skala framställde bioenergi positivt som miljövänlig, jämfört fossila bränslen (artikel 10), och en tredje artikel framställde bioenergi som en neutral lösning för att reducera växthusgaserna (artikel 8), vilket innebär att det inte fanns någon värdering uttryckt i artikeln som kunde antyda om det var bra eller dåligt för en läsare utan tidigare kunskap om konsekvenserna av koldioxidutsläpp för den globala temperaturökningen, i andra ord saknas information som ger folk anledning att agera (Moser, 2014; Pelletier & Sharp, 2008).

Från Svenska Dagbladet (artikel 11) framställdes bioenergi som mer positivt för klimatet än elbilar, eftersom enligt en professor (forskare) skulle metan kunna utvinnas från gödselstackar och användas i bilar, det är därmed genom en jämförelse som bioenergi framställs som ekologisk. I en annan artikel kritiserar regeringen (artikel 12) för att inte övergå till biobränslen för regeringens flyg, för att minska utsläppen, vilket framställer biobränslen som ekologiska. Däremot konstanterar det också att det är väldigt dyrt. En läsare är mer benägen att agera om de känner till problemet (Pruneau et al, 2006) men

behöver också en värdering i termer om fördelar eller nackdelar, antingen för användandet av energikällan eller konsekvensen av att inte använda energikällan för att motivera läsaren att agera beroende på individens stadi (Pelletier & Sharp, 2008). Genom att avväga den positiva eller negativa inverkan på miljön och läsarens egna prioriteringar och inneboende värderingar kan acceptansen påverkas (Huijts et al, 2012; Pruneau et al, 2006; Pelletier & Sharp, 2008). Acceptansen påverkas även av hur konkret eller abstrakt beskrivningen av implementeringen eller vad energikällan förväntas innebära för individer, där abstrakt resulterar i större acceptans (Sütterlin & Siegrist, 2017).

Samtliga artiklar är liknande förutom ett fåtal, de betonar bioenergi som en lösning på problemet eftersom användandet av energikällan positivt reducerar koldioxidutsläpp och uppnår klimatmålen, dock klagas inga planer för hur bioenergi är menade för att uppnå målen (Sütterlin & Siegrist, 2017), vilket leder till att läsaren kan utvärdera dess nytta och inverkan på miljön mer positivt än negativt som slutligen höjer acceptansen av bioenergi (Huijts et al, 2012; Pruneau et al, 2006; Pelletier & Sharp, 2008; Sütterlin & Siegrist, 2017).

4.1.1.3 Teknologi

Temat för Dagens Nyheters artiklar på nationell skala var främst ekologiska och tekniska (artikel 2, artikel 3, artikel 4) vilka framställde bioenergi som positivt för att uppnå klimatmålen och för att reducera koldioxidutsläppen, se ovanstående om ekologi. *Frames* i detta sammanhang betonar bioenergiteknologins positiva egenskaper (i att uppfylla klimatmålen och reducerar koldioxidutsläpp) vilket resulterar i högre acceptans (Huijts et al, 2012; Pruneau et al, 2006; Pelletier & Sharp, 2008; Sütterlin & Siegrist, 2017).

4.1.1.4 Social

Det fanns även två artiklar från Dagens Nyheter där temat var främst det sociala. I en av dessa artiklar framställdes bioenergi som en nationell stolthet genom att göra Sverige "Världsunik", gällande att vara i teknologiskt innovativ (artikel 5). Genom att visa att teknologin är värderat högt styrks det sociala (Huijts et al, 2012), i att vara bland annat "Världsunik" och "Världens första anläggning" men samtidigt "grönt" visar att företaget är i teknologisk framkant med bioenergin. Detta sätter ett värde för de individer som prioriterar det senaste i att vara miljövänlig (Pruneau et al, 2006). En individ anammar oftast beteenden när personen upplever att andra värderar detta beteende, individen därefter förväntar positiv feedback från andra individer för att ha anammat beteendet (Pruneau et al, 2006). Den andra artikeln (artikel 6) framställde bioenergi som att vara utsatt för orättvis behandling eftersom "...att det [nya skattesystemet, bonus malus] diskriminerar biobränslen [till bilar]". Det sätter bioenergi i underläge i ett system, beskrivet i nackdelar (Pruneau et al, 2006), som borde egentligen se upp till denna förnybara energikälla, vilket höjer acceptansen (Huijts et al, 2012; Pruneau et al, 2006).

4.1.1.5 Bioenergi slutsats

Det övergripande med bioenergi är hur det nästan exklusivt framträder i media tillsammans med fordon. Bioenergi blir ett sätt att, genom *media frames*, få fordon att framstå som mer

miljömässiga eller ekologiska, denna *framträdande frame* blir det som sedan används mellan individer. Alltså när dessa individer diskuterar eller konverserar mellan varandra utifrån bioenergi övergår det till *Individual Frame*, som innebär i detta fall att samhällsdebatten om bioenergens betydelse för fordon blir ekologiskt. Det kan tolkas i detta fall som ett försök av media, oavsett om det är medvetet eller omedvetet, att skifta samhällets perception till att få fordon att *framträda* som miljövänliga. Eller uttryckt annorlunda; media försöker lyfta upp bioenergi över kol, naturgas och olja.

4.1.2 Solenergi

Aftonbladets artiklar varierar i solenergi där de två större teman är det tekniska och det sociala. En del ekologiska teman förekommer men inga ekonomiska. Expressens artiklar har en variation i olika skalor och teman förändras beroende på skalan. Svenska Dagbladet har en stor variation i olika skalor, däremot varierade inte teman avsevärt mellan dessa skalor. Förhållandevis var det som var mest framträdande det ekonomiska temat med en delvis blandning av sekundära teman. Enbart en artikel framställde ekologi som positiv, dock framställdes det politiska beslutet i denna artikel som att komma från en avsaknad av politisk entitet. I övrigt saknas det sociala eller ekologiska teman om de inte är bundna till ett huvudsakligt ekonomiskt tema. Politisk kontroll över solenergi framställs oftast som negativ, även i vissa fall där miljön skulle påverkas positivt av politisk kontroll.

Det gemensamma är att ingen artikel har explicit nämnt några ekologiska, miljömässiga eller klimatrelaterade aspekter i dess innehåll vilket Dagens Nyheter har, helt i motsatt till dem.

4.1.2.1 Ekonomi

Expressens artiklar på lägre skalor, mellan individuell-lokal, framställer solenergi som att ge ekonomiska fördelar likställt andra investeringsmöjligheter (artikel 22, artikel 23) samtidigt likställde också Svenska Dagbladet solenergi som andra verksamheter på ett positivt sätt (artikel 24, artikel 25, artikel 26, artikel 27, artikel 28). Det ger antydning att solenergi fungerar och agerar som vilken annan ekonomisk verksamhet som helst. *Framing* som framställer den förnybara energikällan positivt ekonomiskt oftast är den med störst acceptans (Zoellner et al, 2008).

4.1.2.2 Ekologi

Aftonbladet hade en artikel (artikel 15) om hur kajor ska "skrämmas" från Växjö centrum genom högtalare drivna av solceller. Eftersom denna frame enbart är presenterad som information utan värdering kan en läsare inte utvärdera nyttja, dess inverkan på miljö och samhälle eller sin egen känsla om det är bra eller dåligt (Huijts et al, 2012).

Dagens Nyheter har en stark ekologisk inriktning där solenergi framställs som att vara miljövänlig, med meningar som "minska kundernas klimatbelastning" eller nämna "grönt avdrag", och något som bör vara av nationellt intresse utifrån ekonomiska skäl,

företagsverksamhets skäl och politiska skäl (artikel 17, artikel 19). Dess inriktning var också utspridd från lokal till global. I en av artiklarna (artikel 17) betonades det att solpaneler ska säljas som en del av Ikeas nya hållbarhetsstrategi. Även en artikel från Svenska Dagbladet (artikel 29) handlar också om Ikeas nya hållbarhetsstrategi. Även här betonades det att solpaneler ska säljas men kompletterad med statistiska siffror ”Fem av Ikeas 49 marknader har idag solpaneler i sortimentet och nu satsar företaget på att ytterligare 24 marknader globalt ska sälja solpaneler före 2025”. I en annan (artikel 19) ses en av Centerpartiet större frågor beröra klimatet, där en bild på solceller visas för läsaren, och deras plan är ”grönt avdrag för hushåll som investerar i solceller”. För en läsare kan det uppfattas som om solenergi är miljövänligt som standard, det vill säga så är hållbarhetsstrategin och klimatfrågan miljövänliga redan *eftersom* de använder solceller och solpaneler. Solenergens inneboende ärvda egenskap som en symbol för miljövänlighet kan vara orsaken till det som utnyttjas i artiklarna (Sütterlin & Siegrist, 2017) och eftersom det är abstrakt (det finns ingen definition på vad grönt avdrag innebär eller hur Ikea planerar sälja solpaneler) tillsammans med denna symbolik är acceptansen redan hög (Sütterlin & Siegrist, 2017).

I ytterligare en artikel från Svenska Dagbladet (artikel 30) beskrivs det hur Kalifornien har beslutat ”att alla nya bostadsbyggen i delstaten från 2020 måste ha solpaneler”. Därefter nämns det vad detta kommer ha för klimateffekt. Till skillnad från ovanstående betonar frames den klimateffekt som kan uppnås och läsaren kan utvärdera den nyttja och inverkan på miljön som solenergi har vilket leder till högre acceptansnivåer (Huijts et al, 2012). Däremot är detta presenterat som till största delen som information utan något påstått problem eller lösning vilket gör det svårare för en individ att acceptera den (Pruneau et al, 2006).

I en artikel från Expressen (artikel 40) om hur vind- och solenergi har en avgörande roll en för en bys elförsörjning framställs solenergi som en förebild för världen eftersom det pågår ett ”...banbrytande projekt – som kan visa framtiden...”. Däremot är det enda beskrivna om dess miljörelation ”förnybar”. Likt ovanstående kan solenergens innebördens symboliska värde som miljövänlig höja acceptansen utan vidare förklaring (Sütterlin & Siegrist, 2017). Det är möjligt att den höga graden av annonsering och implementeringen av solenergi höjer acceptansen för den (Jung et al, 2016) då en individ är mer benägen att anamma ett beteende om det anses vara positivt av andra individer (Pruneau et al, 2006).

4.1.2.3 Teknologi

Aftonbladets artiklar utgav även solenergi som en källa för både lokal och nationell stolthet av att vara i framkanten av miljöfrågor och teknisk innovation. I en artikel (artikel 13) handlar det om hur solceller kan ladda batterierna på en helikopter från NASA på mars. Att solcellerna beskrivs som ”finesser” ges en frame som framställer solceller som eleganta eller tilltalande. En läsare kan då göra en positiv utvärdering från en känslomässig relation till solenergin, och utifrån läsarens egna prioriteringar (om läsaren värderar elegans), som höjer acceptansnivån (Huijts et al, 2012; Pruneau et al, 2006). Att dessutom beskriva att helikoptern har solceller i anslutning till bilden på helikoptern, när det inte fanns anledning att göra det, betonar tekniken. I två liknande artiklar (artikel 14, artikel 21) beskrivs en solcellspark i siffror från hur stor den kommer vara till hur många hushåll den kommer kunna förses med el, även här visas bilder på solceller. Eftersom frames finns om antal hushåll som kan förses med

el kan läsaren utvärdera teknologins nytta och inverkan på samhälle (Huijts et al, 2012), däremot är detta också enbart beskrivet i generella termer för inga nackdelar eller fördelar förmedlas om solenergin, vilket resulterar i en lägre acceptansnivå då individen inte kan avväga vad problemet är eller potentiell lösning (Pelletier & Sharp, 2008).

I en av Expressens artiklar (artikel 20) på lokal-internationell framställs solenergi som en teknologisk innovation. Artikeln handlar om högskolestudenter från Halmstad Högskola som bygger en solcellsdriven bil för att vara med i en australisk tävling där solcellsdrivna bilar är det enda tillåtna. Frames betonar tekniken positivt i termer om vad bilen kan uppnå men inte hur solceller fungerar. Genom att betona de fördelar som finns med tekniken och hur det löser problemet (med tävlingen) (Pelletier & Sharp, 2008) kan det utvärderas av läsaren (Huijts et al, 2012) och leda till högre acceptans (Huijts et al, 2012; Pruneau et al, 2006)

En artikel från Aftonbladet (artikel 15) och Dagens Nyheter (artikel 18) handlade båda om hur kajor ska ”skrämmas” från Växjö centrum genom högtalare drivna av solceller. Eftersom denna frame enbart är presenterad som information utan värdering kan en läsare inte utvärdera nytta, dess inverkan på miljö och samhälle eller sin egen känsla om det är bra eller dåligt (Huijts et al, 2012).

4.1.2.4 Social

Från Aftonbladet (artikel 16) framställdes solenergiteknik som ett sätt att fortsätta kunna uppleva rekreation i den nuvarande utsträckningen genom att uttrycka ”tack vare kylanläggning som drivs av solenergi” så har ett ishotell öppet året om. En frame som betonar uppskattningen av solenergin anger också fördelen med solenergin och samtidigt problemet och hur solenergi löser problemet (saknas solenergin går det inte att hålla ishotellet öppet året om) i ett andra stadie (Pelletier & Sharp, 2008). Eftersom en värderande lösning har presenterats kan läsaren göra en positiv utvärdering utifrån nytta och inverkan på samhället av solenergin som höjer acceptansnivån (Huijts et al, 2012).

4.1.2.5 Solenergi slutsats

Trots alla artiklars varierande omfattning i teman och skalor är det en sak som står ut; framtiden. Solenergin i dessa *media frames* är en teknologisk innovation som skulle kunna konkurrera med vilken ekonomisk verksamhet som helst, om möjlighet fanns, och dessutom lösa hållbarhetsfrågan. Det är detta som *framträder* i vilka *frames* som tar plats i samhällsdebatten. Individer får uppfattningen om solenergi utifrån denna *media frame* och diskussioner eller konversationer mellan individer kommer handla då om solenergens framtid. I detta skedde övergår denna *framträdande media frame* till *individual frame* (Scheufle, 1999).

4.1.3 Vattenenergi

Varken Aftonbladet eller Expressen har publicerat några artiklar gällande vattenenergi för den eftersökta tidsperioden och avgränsningarna och ingen artikel fokuserar på någon specifik

ekologisk aspekt. Svenska Dagbladets tre artiklar är närmast det ekologiska men angår främst de ekonomiska. De tre stycken artiklarna från Dagens Nyheter gällde skalor på individuell, lokal och nationell skala. Vad orsaken är kan bero på tidningarnas generella inriktning eller fokus inte tillämpas särskilt effektivt på vattenenergi, alternativt kan det handla om avsaknad av händelser. Oavsett orsak till frånvaron innebär det en frånvaro av något *framträdande* och därmed saknas det också i samhällsdebatter (Dispensa & Brulle, 2003). Dock finns ett fåtal artiklar fortfarande om vattenenergi.

4.1.3.1 Ekonomi

Teman för Dagens Nyheter (artikel 32, artikel 33) och Svenska Dagbladets artiklar (artikel 34, artikel 35, artikel 36) gällde främst lokal, med några få på nationell, skala och handlade främst om det ekonomiska där vattenenergi framställdes som en positiv förutsättning för ekonomisk tillväxt, både för dess potential till att attrahera nya företag och för att agera som en konkurrensfördel. Vilket höjer acceptansnivån av energikällan (Zoellner et al, 2008; Jung et al, 2016) men enbart så länge läsaren är införstådd i problemet (Pelletier & Sharp, 2008; Pruneau et al, 2006). På större nationell skala framställs vattenenergi även som att antingen inge social prestige eller ytterligare ekonomiska attraktionsmöjligheter (om vattenkraftverk innehas av kommun eller individ) då företag väljer att etablera i områden med vattenkraft, vilket höjer acceptansen av energikällan (Zoellner et al, 2008; Jung et al, 2016; Sütterlin & Siegrist, 2017). Denna samstämmighet kan indikera återigen att antalet artiklar är för få eller att detta är den enda typ av *frame* som förekommer eftersom det inte finns utrymme för några andra.

4.1.3.2 Ekologi

I en av Svenska Dagbladets reportage (artikel 36) finns ekologiska teman där vattenkraft är positiv och negativ på nationell skala. Dels positiv för att det är en förnybar energikälla, av ekologisk aspekt, som kan lagra energi jämfört vindenergi och att det är någorlunda kostnadseffektiv. Liknande nämner Dagens Nyheter artikel (artikel 33) vattenenergi som positivt förnybart enbart en gång och utan anledning till varför det är förnybart. Den ekologiska *frame* som används i båda artiklar betonar enbart vattenenergi som ”förnybart” men förklarar inte varför eller vad som menas med att den kan lagra energi (som i en koppling till förnybar). Utan vidare information eller värdering i fördelar eller nackdelar kan en läsare inte utvärdera energikällan och acceptansen höjs inte för vattenenergi (Huijts et al, 2012; Pelletier & Sharp, 2008; Pruneau et al, 2006).

4.1.3.3 Teknologi

Den enda *frame* som handlade om några tekniska eller teknologiska aspekter kom från Dagens Nyheter (artikel 33) där vattenenergi framställdes som att uppleva till de tekniska specifikationer som krävs av ett företag för att fortsätta sin verksamhet. Detta kan uppfattas som ett mellanting, det är varken bra eller dåligt, den uppfyller kravet av verksamheten men inte mer än så. *Frames* handlar varken om vattenenergin som framtiden eller dåtidens

teknologi, det är dagens teknologi. Utan information (Pruneau et al, 2006) kan en individ inte utvärdera teknologin i termer om kostnader, risker eller dess inverkan på omgivningen eller speciellt inte hur individen upplever teknologin (Huijts et al, 2012). Det leder inte till högre acceptans (Huijts et al, 2012).

4.1.3.4 Social

Avvikande från ovanstående är en artikel från Dagens Nyheter (artikel 31) som skildrar en social resa till Niagara fallen där fakta om vattenkraftverk är "*rolig statistik*". I det avseendet är *frames* långt ifrån huvudsyftet med vattenkraftverk och vattenenergi, det är istället en sevärighet (positiv del av turismen). När individer upplever glädje är det mer sannolikt att de accepterar den förnybara energikällan (Huijts et al, 2012) och samtidigt är detta abstrakt uttryckt vilket generellt höjer acceptansnivån ytterligare (Sütterlin & Siegrist, 2017). Dock om detta skulle motivera individer att acceptera vattenenergi på en konkret nivå är oklar (Sütterlin & Siegrist, 2017) och eftersom vattenenergin inte heller är uttryckt i potentiella problem eller vad den försöker lösa (Pelletier & Sharp, 2008) är det sannolikt att individer inte uppfattar dess nyttja (Huijts et al, 2012).

4.1.3.5 Vattenenergi slutsats

Vattenenergins olika *media frames* är spridda, utöver den tematiska indelningen, och handlar om vilt skilda saker. Att påpeka att kärnkraft skulle ha föredragits ger det en mer negativ åskådning om vattenenergins framträdande eftersom något annat skulle ha föredragits till vattenenergi. Däremot att vattenenergi påpekas som rolig statistik för turismens skull indikerar det motsatta. Slutligen är ekonomin beskriven detsamma, vattenenergi leder till ekonomisk tillväxt och det är beskrivet i precis samma termer med enstaka varierande ord, som om det är vedertaget. Hur eller varför denna variation har uppkommit är oklar. Det kan vara ett försök av artiklarna att inhämta intresse då något som är så *framträdande* all dagligt inte längre är intressant i sig själv. När individer diskuterar mellan varandra om vattenenergi kommer det att omfattas av denna *framträdande media frame* om all daglighet och övergår till *individual frame* i samhällsdiskussionerna med liknande spridning. Resultatet här kan påpeka att det inte finns en gemensam syn på vattenenergi och många *frames* kan komma att användas i samhällsdebatter utan någon speciell inriktning eller djup, vilket leder till ett mer allmänt intresse för individer. Alternativt kan individer då söka eller ta till sig alternativa informationskällor gällande vattenenergi.

4.1.4 Vindenergi

Teman och skalor varierar stort mellan de olika nyhetstidningarna för vindenergi men i många fall saknas det artiklar från enskilda nyhetstidningar, speciellt Aftonbladet och Expressen som har en artikel vardera, den senare nyhetstidningen har två teman dock. Det innebär också att de läsarna som exklusivt läser dessa två tidningar saknar något *framträdande* om vindenergi i samhällsdiskussioner (Dispensa & Brulle, 2003).

4.1.4.1 Ekonomi

Dagens Nyheters artikel (artikel 39) har en ekonomisk tematisk inriktning. I artikeln, på organisationsnivå, framställdes vindenergi som en ekonomisk investering där ett företag inverterar pengar i ett annat företag, utan vidare förklaring till om det är positivt eller negativt. Utan värderande frame i termer om nackdelar eller fördelar finns det ingen motivering för läsaren att acceptera varken en förändring i beteende (Pelletier & Sharp, 2008) eller själva energikällan (Huijts et al, 2012). Liknade är Svenska Dagbladets artiklar (artikel 42, artikel 44, artikel 47, artikel 48), vilka handlade om olika företag, uppköp eller försäljningar men däremot framställer vindkraft som positiva ekonomiska investeringar. Det är tydligt för läsare i detta fall att det *framträdande* är en form av ekonomisk framtids vinst. En förnybar energikälla ställd i positiva ekonomiska termer är en stark indikator för acceptans (Zoellner et al, 2008; Huijts et al, 2012). När det väl övergår till *individual frames* i samhällsdebatter kan det exempelvis diskuteras om möjliga uppköp av vindkraftverk för kommuner. Däremot saknas det en del reella anledningar till hur eller varför vindenergi är en positiv ekonomisk investering, vilket minskar acceptansen eftersom en individ inte kan göra en egen utvärdering om kostnad, nyttja, känsla eller på moralisk grund (Huijts et al, 2012). I avsaknad av detta är det också något som kommer saknas i samhällsdebatterna när detta övergår till *individual frames* (Scheufele, 1993). I en artikel däremot (artikel 44) står det att vindkraft ”ska det [vindkraft] ge tusentals arbetstillfällen”. I denna mening skapas jobbmöjligheter vilket leder till högre acceptansnivå för den förnybara energikällan (Zoellner et al, 2008). Oavsett är det *framträdande media frame* om vindenergin den ekonomiska framtiden.

4.1.4.2 Ekologi

Expressens artikel (artikel 40) har en socio-ekologisk tematisk inriktning. Artikeln fokuserar på en by där vind- och solenergi har en avgörande roll för samhällets elförsörjning och framställer privatägd vindkraft som positivt för både samhället och miljön. Detta eftersom artikeln nämner hur vindkraft är bland annat en ”förnybar elförsörjning” och hur byn blir ”självförsörjande” vilket åtminstone är frames som sätter perspektivet i fördelar för individer om det är i det andra stadiet (Pelletier & Sharp, 2008) vilket höjer acceptansen i individers utvärdering (Huijts et al, 2012)

Svenska Dagbladets artiklar (artikel 41, artikel 42, artikel 44, artikel 47) var liknade positiva mot miljön men förklarade åtminstone att vindenergi reducerar koldioxidutsläppen och samtidigt används ord som ”hållbart” eller ”förnybar energikälla” kontextuellt för att beskriva vindkraft. I artikel 47 nämns ytterligare ”att det behövs upp till 12 000 nya vindkraftverk om Sverige ska nå målet om 100 procent förnybar elproduktion”. Det ger klara anledningar om vad målet är och vilka lösningar som erbjuds av vindkraft vilket höjer acceptansen (Pelletier & Sharp, 2008). Att det behövs ett visst antal vindkraftverk gör problemet dock konkretiserat vilket sänker acceptansnivån än om det hade varit beskrivet i abstrakta termer (Sütterlin & Siegrist, 2017). Vidare syftas läsaren att acceptera vindkraft på moraliska grunder i de fall läsaren värderar målet om 100 procent förnybar elproduktion (Huijts et al, 2012). Att reducera koldioxidutsläpp och behovet av vindkraft är frames som

också betonar lösningar vilket möjligtvis indikerar att det andra stadiet är i fokus, och därmed höjs acceptans (Pelletier & Sharp, 2008).

4.1.4.3 Teknologi

En artikel från Dagens Nyheter (artikel 38) fokuserar på vad en färdig vindkraftspark kommer producera för elproduktion för Sverige när den är färdigbyggd. Beskrivningen av vindkraftsparkens verkningsgrad och energieffekt är beskrivet i artikeln samt att det påpekas bli den största i Sverige. *Frames* för vindenergi är för hur teknologin är en innovation, samtidigt som det är en nationell stolthet, så länge det anses vara en innovation. Det frames betonar är bland annat vindkraftens inverkan på samhället då det ”räcker till hushållsel för runt 220 000 hem”, vilket innebär att läsaren utvärderar teknologins positiva nytta och inverkan på samhället vilket höjer acceptansen (Huijts et al, 2012), men där den enda fördelen är elproduktionen, vars syfte är inte klargjort (varken beskrivet som en lösning eller ett problem), minskar acceptansen (Pelletier & Sharp, 2008) och att enbart presentera information för en läsare får inte dessa att ändra beteende heller (Pruneau et al, 2006). Att så länge vindenergi anses som en innovation så inger det nationell stolthet och att det byggs får teknologin att framstå som en del av utvecklingen.

4.1.4.4 Social

Aftonbladets enda artikel (artikel 37) där en färja i Göteborgs stad ska döpas genom en namntävling för samtliga medborgare. Tidigare tävlingar har lett till bland annat att ett vindkraftverk döptes till “Big Glenn”. Det kan tolkas som om att inge en viss typ av stadskultur genom att medverka i en tävling med andra individer. Därmed kan dess värdering göras i inverkan på samhället (Huijts et al, 2012) genom det abstrakta (Sütterlin & Siegrist, 2017) med namngivning, som både höjer acceptansen. Denna artikel är inte särskilt specifik för förnybara energikällor och benämns endast eftersom ett vindkraftverk döptes i en tidigare tävling. Dock är det detta en typ av *frame* som ger utrymme för samhällsdiskussioner (Scheufele, 1999).

Helt i motsats (inom det sociala) handlar en artikel från Expressen (artikel 40) om hur vind- och solenergi har en avgörande roll en för en bys elförsörjning och framställer privatägd vindkraft som positivt för både samhället och miljön. Byn beskrivs som ”mirakelbyn” och framställer även byns användande av vindenergi som en förebild för världen eftersom det pågår ett ”...banbrytande projekt – som kan visa framtiden...” där ”Samhället har världens ögon på sig” och ”Projektet har väckt internationellt intresse”. Det är inte bara en abstrakt frame (Sütterlin & Siegrist, 2017) utan också en frame som betonar sociala fördelar (Pelletier & Sharp, 2008) och visar varför det är värt att utvärdera inverkan på samhället positivt, det vill säga teknologin som samhällets framtid (Huijts et al, 2012), allt detta höjer acceptansen.

Tre artiklar från Svenska Dagbladet (artikel 45, artikel 46, artikel 47) hade en liknande inriktning men där vindkraft framgick som förlorarna, med meningar som ”Sveriges åtagande att skydda samekulturen går tväremot landets planer på en kraftig utbyggd vindkraft” och ”Motvind för vindkraft”, på regional skala, trots sina positiva egenskaper som

ekonomisk tillväxt och förnybar el, orsakerna är då nya domstolsbeslut och regeringens hänsyn till social rättvisa som stoppar utvecklingen. Eftersom frames som betonas är inriktade på förlusten av vindkraft och att målet inte då uppnås, till följd av social rättvisa, uppmärksammas läsaren i ett första stadie (Pelletier & Sharp, 2008) vilket leder till att läsaren kan utvärdera vindkraftens nyttja och inverkan på miljö och samhälle positivt i vindkraftens favör (Huijts et al, 2012) som resulterar i högre acceptansnivå av den förnybara energikällan (Pelletier & Sharp, 2008; Huijts et al, 2012).

I en annan artikel (artikel 43), utöver dessa tre artiklar, meddelas det att en kommun ”tackade nej” till att tillåta ett företag att bygga högre vindkraftverk men i ett domstolsbeslut fastställs det att företaget får rätt. Vilket, i avsaknad av någon form av värdering, betyder att information enbart återges och varken leder till höjer eller minskar acceptansnivån (Huijts et al, 2012; Pruneau et al, 2006).

Samtidigt från samma tidning var två artiklar (artikel 44, artikel 49) kritiska mot vindkraftverk som istället framställdes som verktyg av regeringen för att inskränka på de mänskliga rättigheterna. Artiklarna angav att de områden som var av mest intresse för anläggning av vindkraft även var områden för samernas renskötsel eller boplatser och kritiserade regeringen för att inte ta hänsyn till detta och en av artiklarna (artikel 44) menade att bedriva modernisering inskränker på samernas traditioner. Frames här är helt i motsats till artiklarna innan (artikel 45–47) och får nästan en spegeleffekt. Genom att betona förlusten av mänskliga rättigheter och att målet om att uppnå social rättvisa inte uppnås, till följd av vindkraftens utveckling uppmärksammas läsaren i ett första stadie (Pelletier & Sharp, 2008) vilket leder till att läsaren kan utvärdera vindkraftens negativa kostnad och inverkan på miljö och samhälle (Huijts et al, 2012) som resulterar i lägre acceptansnivå av den förnybara energikällan (Pelletier & Sharp, 2008; Huijts et al, 2012).

I sin helhet fanns två huvudsakliga *frames* gällande vindenergi; (1) Vindkraftverk som ett negativt redskap som orsakar social orättvisa och (2) Vindkraftverk som att vara en positiv representation av utvecklingen, som dock möter motstånd.

4.1.4.5 Vindenergi slutsats

Det fanns en liten variation bland samtliga *media frames* men huvudsakligen fokuserades de på framtiden eller pågående utvecklingsförhållanden. Det är även huvudsakligt fokus på det sociala eftersom de andra teman oftast inte är utförligt beskrivna, som om det saknas någon form av engagemang gällande det ekonomiska eller ekologiska. Mer djupgående *frames* berörde det teknologiska och sociala där vindenergi blir en representation av framtidsutvecklingen. Den teknologiska *frame* som användes framhävde vindenergi som i behov av att utvecklas, samtidigt som det är brådskande, och den sociala *frame* som användes betonade även den vikten av vindenergens utveckling. Sammanställt bildas en *framträdande media frame* om vindenergi som en representation av utvecklingen. I motsats till denna *framträdande frame* finns ytterligare en *framträdande frame* där vindenergi är som ett redskap för social orättvisa. Eftersom det finns en mångfald av *frames* för en given händelse är det inte ovanligt att en del kan vara direkta motsättningar och till och med *framträder* samtidigt (Devereux, 2011, s.134–161; Entman, 1993). I detta fall ställs de två framträdande

frames i motsats tillvarandra eftersom (1) utvecklingen framträder som hotad av social rättvisa och (2) social rättvisa hotas av utvecklingen. Eftersom en *framträdande media frame* ger utrymme för vad det kan talas om i samhällsdebatter kommer en individ få en motsatsbeskrivning av verkligheten och polariseras gentemot den tolkning som överensstämmer med individens egna erfarenheter eller värderingar (inom samhällsdebatter när detta övergår i *individual frame*). Det är därmed möjligt att diskussioner eller konversationer kan karakteriseras av en den första *framträdande frame* där exempelvis individer diskuterar Sveriges roll som ledande i förnybar energi får utrymme. Alternativt om den andra framträdande frame följs diskuterar eller konverserar exempelvis individer om hur Sverige måste stoppa utvecklingen av vindenergi eftersom det leder till lidande för befolkningen. Båda fallen kan existera samtidigt och kan visa en motsättning i samhället själv.

4.1.5 Geotermiskenergi

Inga artiklar har publicerats om geotermisk energi från de undersökta nyhetstidningarna utefter det begränsade tidsspannet och söktermerna.

I avsaknad av artiklar finns det möjlighet för olika tolkningar men inget som angår studien (se kap 6.1). Däremot att det saknas artiklar, oavsett varför, något som ger uttryck för vad som kommer att saknas i samhällets diskussioner kring geotermisk energi. För likt hur det *framträdande* avgör vilka *frames* som får utrymme i samhällets diskussioner är ett frånvarande att sakna utrymme för att bli en diskussion (Dispensa & Brulle, 2003).

4.2 Jämförelse mellan förnybara energikällor

I denna del av analysen kommer skillnader och olikheter mellan artiklarnas innehåll att översiktligt jämföras mellan olika förnybara energikällor och slutligen jämförs skillnader och olikheter mellan artiklarnas innehåll, detta utöver det positiva och negativa. En djupgående analys om skillnader och likheter i vad som uttrycks mellan varje artikel kommer inte att utföras eftersom (1) varje artikel varierar i både storlek och utrymme för varje sida och mellan tidningar vilket gör det svårt att koncist värdera dessa utefter studiens analysramverk, (2) där dessutom antalet artiklar är för få i antal med totalt 49 stycken artiklar, utspridda över olika förnybara energikällor och tidningar (3) och enbart ett fåtal artiklar från olika tidningar har rapporterat om samma händelse.

4.2.1 Liknelser och skillnader med förnybara energikällor

Samtliga förnybara energikällor (bioenergi, solenergi, vattenenergi och vindenergi) har innehåll från alla teman (ekonomi, ekologi, teknologi och social) när dessa sammanställs från alla nyhetstidningar (Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen och Svenska Dagbladet).

Nedan återfinns samtliga teman och är ordnade i två delar; först beskrivs likheter mellan förnybara energikällor och därefter beskrivs skillnader mellan dessa. Undantaget är geotermisk energi eftersom det inte existerar artiklar från den undersökta tidsperioden eller begränsningarna.

4.2.1.1 Ekonomi: likhet och skillnad

De allra flesta artiklar när det berörde ekonomiska aspekter var positiva, antingen för att den förnybara energikällan kunde ses som en investeringsmöjlighet, kunde skapa jobb möjligheter, attrahera företag och ledde generellt till ekonomisk tillväxt.

Det fanns enbart en artikel om bioenergi som mot gick detta och handlade specifikt om biobränsle, där den ekonomiska situationen framställdes som negativ för bilförare.

4.2.1.2 Ekologi: likhet och skillnad

För bioenergi, solenergi och vindenergi var oftast artiklarna positiva mot den förnybara energikällan och syftade huvudsakligen till att energikällan kunde reducera koldioxidutsläpp och uppnå klimatmålen. Beskrivningarna av samtliga energikällor var också oftast ”hållbar”, ”miljövänlig”, ”förnybar” eller liknande variationer för samtliga artiklar vars tema var huvudsakligen ekologi.

Däremot fanns inga större skillnader eller olikheter mellan de förnybara energikällorna förutom i en enda artikel från Dagens Nyheter där bioenergi skulle framställas som en ekologisk katastrof skulle det användas för flygbränsle.

4.2.1.5 Teknologi: likhet och skillnad

Vindenergi och solenergi framställdes av artiklarna som en typ av teknologisk innovation och var den enda likheten.

Vattenenergi och bioenergi avviker från solenergi och vindenergi. Bioenergi teknologin är huvudsakligen framträdande som för att reducera koldioxidutsläppen och uppnå klimatmålen. Avvikande för vattenenergi är att den framställs som en teknologi som uppfyller kravet för en verksamhet.

4.2.1.6 Social: likhet och skillnad

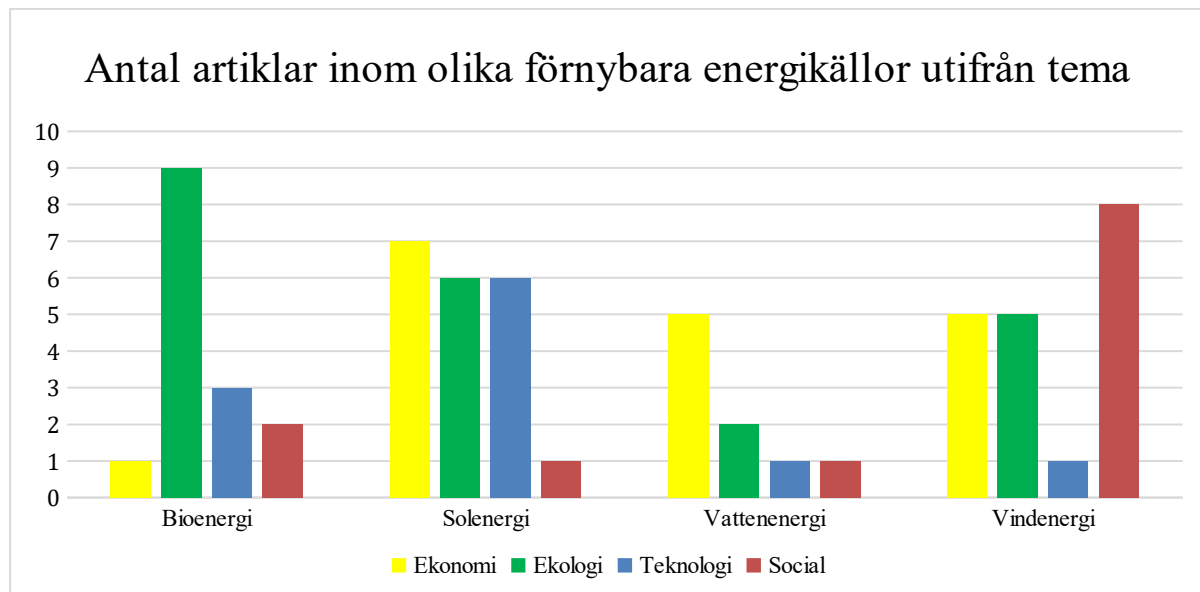
Gällande temat om sociala aspekter fanns några likheter mellan bioenergi, solenergi, vattenenergi och vindenergi då de flesta artiklar beskrev det sociala temat som positivt. För bioenergi och vindenergi var de sociala aspekterna relaterade till hur den förnybara energikällan gjorde Sverige unikt eller som en förebild för omvärlden. Solenergi har en svag relation till en liknande aspekt genom att framställas som att inge högre social status.

Även om det fanns ett fåtal likheter mellan bioenergi och vindenergi så skildes majoriteten av framställningarna inom artiklarna om bioenergi, solenergi, vattenenergi och vindenergi avsevärt. För bioenergi fanns en artikel som framställde biobränsle som att vara utsatt för orättvis behandling. Solenergi framställdes som möjlighet till fortsatta rekreativ möjligheter och vattenenergi framställdes som en positiv del av turismen. De största avvikande aspekterna kom från Svenska Dagbladet och även inom tidningen var aspekterna avvikande. För Svenska Dagbladet framställdes vindkraft som ett verktyg som används för att orsaka

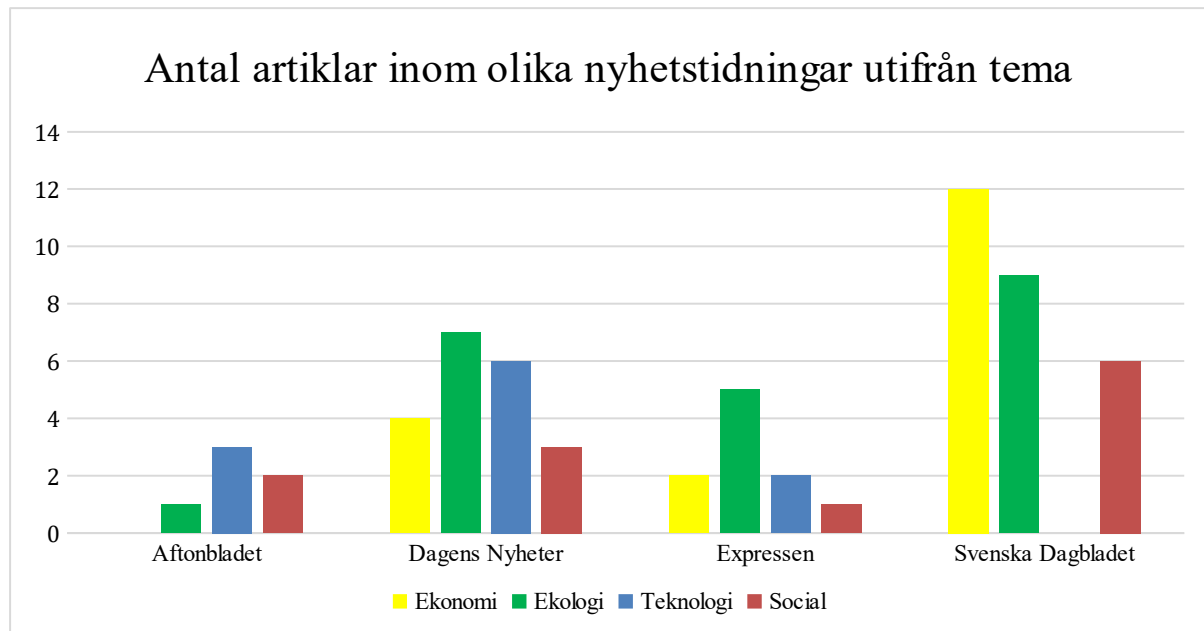
social orättvisa gentemot det samiska folket genom att inskränka på deras marker. Samtidigt framställdes vindkraft som en representation av utvecklingen och det svenska samhället. Dessa två skilda framställningar är dock inte oförenliga.

4.2.2 Nyhetstidningar

Mellan olika nyhetstidningar (Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen och Svenska Dagbladet) fanns även vida skilda rapporteringar om olika förnybara energikällor och teman. Det totala antalet teman från de 49 artiklarna uppgick till 63 stycken, spridda över olika förnybara energikällor (Figur 3) och nyhetstidningar (Figur 4). Enligt Figur 3 och Figur 4 går det att urskilja att vissa mönster existerar där Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet rapporterar flest teman där de står för 20 respektive 27 stycken teman mot Aftonbladets och Expressens 6 respektive 10 stycken teman. Dock är varje artikel unik och antal teman klargör inte det totala omfånget eftersom kvantitet inte är detsamma som kvalitet. Däremot går det att avgöra att Svenska Dagbladet rapporterar mycket mer om förnybara energikällor än övriga nyhetstidningar följt av Dagens Nyheter. Det är dessutom möjligt att klargöra att olika tidningar har ett generellt fokus utifrån låg rapportering av teman eller att det saknas olika teman. Det generella är att varje nyhetstidning tenderar att rapportera olika teman annorlunda och olika mycket. Detta gäller även för de förnybara energikällorna (Figur 3) där exempelvis bioenergi har nästan exklusivt ekologiskt tema medan solenergi rapporteras mer jämt utspridd över flera teman.

Figur 3. Antal artiklar inom olika förnybara energikällor utifrån tema. Staplarna representerar antalet artiklar som rapporterat ett specifikt tema. Observera att inga artiklar om geotermiskenergi existerar eftersom inga artiklar existerade i databasen utefter sökttermerna och det undersökta tidsomfånget.

Figur 4. Antal artiklar inom olika nyhetstidningar utifrån tema. Staplarna representerar antalet artiklar som rapporterat ett specifikt tema. Aftonbladet rapporterade inga nyheter med ekonomiskt tema från någon förnybar energikälla (utom geotermiskenergi eftersom att inga artiklar existerade i databasen utefter söktermerna och det undersökta tidsområdet). Svenska Dagbladet rapporterade inga nyheter med teknologiskt tema från någon förnybar energikälla.

Sammantaget finns det skillnader och likheter i framställningen av de olika förnybara energikällorna, där den större delen som avgjorde skillnad var mellan olika nyhetstidningar. Störst skillnad var framställningen mellan de sociala aspekterna där vindenergi antingen var ett redskap för social orättvisa eller framställdes som att inge högre social status. De största likheterna var de ekologiska aspekterna för samtliga förnybara energikällor, dessa framställdes som olika variationer av miljövänliga eller som koldioxidutsläpps reducerande.

5. Diskussion

Studien har undersökt och kartlagt medias representation av de förnybara energikällorna bioenergi, geotermiskenergi, solenergi, vattenenergi och vindenergi utifrån nyhetsartiklar. Där *media frames* om bioenergi och solenergi bidrar till att förhöja acceptansnivån i samhällsdebatten medan vattenenergi inte bidras. Samtidigt både bidras och förhindras vindenergin och geotermiskenergi utesluts. Överraskande nog så var geotermisk energi tillsammans med solenergi de som accepterades mest av individer och geotermisk energi ansågs dessutom att vara den mest pålitliga av de förnybara energikällorna i en tidigare studie (Jung et al, 2016). Frånvaron av artiklar kan innebära att individer glömmet eller blir omedvetna om att geotermiskenergi existerar, eftersom utan information kan inte en läsare vara medveten om något problem eller lösning (Pruneau et al, 2006; Pelletier & Sharp, 2008) och därmed försvinner geotermisk energi från samhällsdebatten (Dispensa & Brulle, 2003). Det är möjligt att geotermisk energi är högt accepterat men det framgår inte mediasrapportering. I en tidigare studie av Jung et al (2016) var bioenergi en av de förnybara

energikällorna med låg acceptans (Jung et al, 2016) vilket också konstanteras i en annan studie (Zoellner et al, 2008). Däremot i den senare studien resonerar författarna att deras respondenter möjligtvis kan ha påverkats av massdemonstrationer mot bioenergi i området vid tiden då de utförde studien (Zoellner et al, 2008). Tidigare forskning skiljer sig från vad som har upptäckts i denna studie. I denna studie fanns frames som betonade det positiva med bioenergi från ett socialt, ekologiskt och teknologiskt perspektiv och generellt höjde acceptansen, däremot förminskades acceptansen på grund av ekonomin. Om den ekonomiska aspekten är en avgörande faktor för en individ (Huijts et al, 2012; Pruneau, 2006; Zoellner et al, 2008) är det möjligt att acceptansen för bioenergi förminskas. Den låga acceptansen från tidigare forskning kan också vara orsaken till varför det är bara artiklar om bioenergi som nämner forskare på ett auktoritativt sätt, nämligen i syfte att öka allmänhetens förtroende för bioenergi som en tillgänglig och legitim energikälla (Hagen, 2015). En översyn har därmed gjorts där artiklarna bidrar till acceptansen för bioenergi.

I tidigare studier var solenergi en av de mest accepterade förnybara energikällorna (Sütterlin & Siegrist, 2017; Jung et al, 2016). Sütterlin och Siegrist (2017) fann i deras studie att solenergi redan hade en symbolisk innebörd hos individer, där solenergi representerade miljövänlighet, innovation och samtidigt ”väcker positiva känslor till denna teknologi” (Sütterlin & Siegrist, 2017). Deras slutsats är att denna symbolik ökar folks acceptans av den förnybara energikällan (Sütterlin & Siegrist, 2017). I en annan studie från Finland av Jung et al (2016) påpekar de att folks acceptans av solenergi är högt och att den höga annonseringen och implementeringen av solpaneler i andra länder skulle påverka folks acceptans av den förnybara energikällan positivt (Jung et al, 2016). Det som har framkommit hittills i denna studie stämmer ganska bra överens med tidigare forskning, bland annat representerar solenergi miljövänlighet och elegans, som då skulle förhöja acceptansen av solenergin samtidigt som solenergins positiva ekonomiska fördelar betonas.

Vattenenergi var ganska oklar i denna studie. För det mesta saknades det fördelar eller nackdelar, problem eller lösningar med vattenenergin vilket gjorde att acceptansen inte kan påstås vara positiv. Utifrån dess ekonomiska tema framgick det att den kan skapa jobbmöjligheter på en lokal plats, och leder till ekonomisk vinst, vilket höjer acceptansen från ett ekonomiskt perspektiv. Detta stämmer överens delvis med en studie av Sternberg (2010) där det uttrycks att ”Vattenkraft finner generellt acceptans som en inhemsk tillgänglig energikälla” (Sternberg, 2010, s.719). Dock är det väldigt generellt och brett beskrivet vilket gör det svårt att precisera hur väl det överens stämmer egentligen. Tidigare studier som specifikt angår acceptansen av vattenenergi är dock ytterst få, om det finns några.

Acceptansen för vindenergi höjdes av bland annat det ekonomiska och ekologiska temat. Ekologin nämndes också positivt i mer konkreta termer än andra förnybara energikällor, vilket antingen bidrar eller hindrar viss acceptans av vindenergi. Dess teknologiska tema var blandad med några frames som höjde acceptansen och några frames som inte höjde acceptansen. Däremot i det sociala presenterade två framträdande frames en motsättning mellan social rättvisa och utveckling. Om implementeringsfasen (när det byggs vindkraft) uppfattas som ojämn eller orättvis påverkas graden av acceptans negativt (Zoellner et al, 2008). Detta kan också visa på en större schism i samhället där två sidor kan formas utefter de som accepterar vindenergi och de som inte accepterar vindenergi. Jämförelsevis, i en tidigare studie visade det sig att vindenergi har generellt inte bara låg acceptans utan också

ansågs som en av de mest opålitliga energikällorna (Jung et al, 2016) medan i en annan studie visades vindenergi vara någorlunda accepterat (Zoellner et al, 2008).

Generellt är redan allmänhetens acceptans av förnybara energikällor positivt när det beskrivs abstrakt (Sütterlin & Siegrist, 2017). Vilket nästan samtliga artiklar om förnybara energikällor i denna studie gör och därmed redan innehar hög acceptans från individer. Att den ekonomiska faktorn är så avgörande för allmänhetens acceptans av de förnybara energikällorna (Zoellner et al, 2008) kan angå att det är ett effektivt sätt för individer att kunna värdera kostnader och nyttja (Huijts et al, 2012). Oavsett var det en annan del som överensstämde mellan de förnybara energikällorna, nämligen det andra stadiet (Pelletier & Sharp, 2008). Pelletier och Sharp (2008) menar att det finns tre stadier en individ kan befinnas sig i. En läsare i första stadiet nås effektivast av artiklar vars frame presenteras som ett problem tillsammans med nackdelar med att inte acceptera ett visst beteende. I det andra stadiet skiftas det från problem till lösning, där läsaren effektivast nås av artikeln vars frame presenteras som lösning tillsammans med fördelen av att acceptera ett visst beteende. I det tredje stadiet nås läsaren effektivast av artikeln vars frame presenteras i potentiella handlingar, som hur eller när något ska göras (Pelletier & Sharp, 2008). I det allra flesta artiklar presenterades frames i fördelar med energikällan, som att den är koldioxidreducerande eller skapar jobb möjligheter, istället för att presenteras i nackdelar, som i artikel 47 där ramen som används förmedlar att klimatmålet inte kommer uppnås om inte vindkraft byggs. Dessa artiklar presenteras då som en lösning vilket når de flesta läsare som befinner sig i det andra stadiet. Förvånande var nästan samtliga artiklars frames, gällande acceptans, riktade mot detta stadie förutom ett fåtal som var inriktade på första stadiet. Inga frames inriktade på det tredje stadiet kunde urskiljas. Det kan antyda att artiklarna redan antar att läsarna är införstådda i problemet och varför förnybara energikällor är lösningen, liknande för hur solenergi automatiskt representerar miljövänlighet och innovation (Sütterlin & Siegrist, 2017).

Som det har framkommit av analysen finns det skillnader och likheter mellan olika förnybara energikällor i media, där störst skillnad var mellan olika nyhetstidningar (men även inom Svenska Dagbladet själv). Vilket även en tidigare studie har visat (Nuortima & Härkönen, 2018)

En av de större likheterna är om temat ekologi där samtliga var angelägna att framställa alla förnybara energikällor som att reducera koldioxidutsläppen eller för att uppnå klimatmålen, dock klargörs inte om hur det skulle vara en möjlighet om inte det är underförstått av publiken att en skillnad görs gentemot kolenergi. En av de större skillnaderna istället är om temat social där den förnybara energikällan framställdes antingen att inge högre social status eller orsaka social orättvisa. Oavsett finns inga eller få observationer om skräckscenarion eller ekonomiska förluster. Ett flertal artiklar härledde till pågående händelser inom artiklarna, vilket är uppenbart då det är nyhetsartiklar som har undersökts, men inga artiklar härledde till den råddande torkperioden under månaderna maj och juni.

För att uppnå framgångsrik energitransition i Sverige, och därmed reducera koldioxidutsläppen som slutligen begränsar temperaturökningen, är att media får de olika förnybara energikällorna att framträda som koldioxidutsläpps reducerande, vilket har gjorts.

Samtidigt, trots sin relation till pågående händelser inom artiklarna, är råddande händelser utanför artiklarna inte framträdande för de förnybara energikällorna. En möjlighet är att den undersökta tidsperioden infaller i samband med artiklarnas publikation och Sveriges torkperiod. Eftersom de *frames* som media använder varierar mellan nyhetstidningar framträds olika teman på olika sätt och individer som läser många olika nyhetstidningar får en mer diversifierad perception av en förnybar energikälla än en individ som läser få eller enstaka nyhetstidningar.

Sveriges mål om 100 procent förnybar energi år 2050 och 50 procent förnybar energi år 2020 för att begränsa temperaturökningen till högst 1,5 grader Celsius avgörs dels av den perception som bildas vid framträdandet om de olika energikällorna och det som framträder hittills överensstämmer delvis. Det kan därmed behövas någon form av alternativ metod för individer att inhämta information utöver nyhetstidningar.

Hur detta berör den globala temperaturökningen är oklar men kartläggningen av medias roll i Sveriges åtaganden är fastställd.

5.1 Avgränsningarna av geotermisk energi

Geotermiskenergi avsaknads helt från samtliga nyhetstidningar och artiklar för den givna sökperioden maj till juli år 2018. I en utökad sökning över ett större tidsspänn, mellan år 1841 och 2018 i databasen, existerar störst antal träffar mellan åren 2010 och 2014 för att sedan avta. Det är troligt att kontemporära händelser är avgörande för vad en nyhetstidning rapporterar och att inga specifika händelser gällande geotermiskenergi inträffande mellan maj och juli år 2018. Det är möjligt att antalet nyhetsrapporter om geotermisk energi också korrelerar med den totala användningen av förnybar energi i Sverige. Om geotermisk energi används i liten utsträckning är det möjligt att antalet rapporter också kommer att vara få. Vidare information om detta behövs.

5.2 Teman och tidigare forskning

De funna teman överensstämmer med tidigare forskning där artiklarna har kunnat analyserats och placerats utefter teman om ekonomi, ekologi, teknologi och social. Däremot är den politiska aspekten av artiklarna återkommande, där artiklar använder vissa *frames* för att få politisk kontroll att framställas negativt. Det är oklart om politik kan separeras som enskilt tema från det sociala. Eftersom social orättvisa enligt tidigare forskning ingår i det sociala temat är det också därmed inkluderat i denna studie och olika former av politisk kontroll inräknas i det sociala temat. Ytterligare är nyhetstidningarna politiska åskådning av intresse för vidare studier. I denna studie har artiklar från totalt fyra nyhetstidningar analyserats och det har observerats att de olika nyhetstidningarna tenderar att använda olika *frames* för att få förnybara energikällor att framträda annorlunda.

5.3 Vidare forskning

Antalet artiklar som undersöktes uppgick till 49 stycken men däremot utspridda över flera förnybara energikällor (Figur 1) och över ett flertal nyhetstidningar (Figur 2). Det har gjort undersökningen utspädd i förhållande till vad för information som kan uppnås genom analys. Att fokusera på en enskild förnybar energikälla skulle ha möjliggjort ett mer precist tidsspann och resulterat i fler insamlade artiklar för en mer gedigen analys av en händelse.

Även den politiska åskådningen skulle ett område för vidare forskning. Ett flertal artiklar från olika nyhetstidningar i direkt politisk opposition skulle kunna undersökas för att undersöka skillnader eller likheter i vad som är framträdande och därmed avgöra om det finns skillnader i uppfattning utefter politiska gränser.

Vidare i denna studie har vad som framträder i media om olika förnybara energikällor kartlagts för en pågående händelse, vilket är inledningen på Sveriges sommartorka år 2018. Vidare studier kan fokusera på förändringar, där artiklar undersöks om vad som är framträdande för en period innan och efter en händelse. Exempelvis skulle en framtida studie fokusera på tidsperioden strax innan Sveriges sommartorka, som april, och sedan tidsperioden efter Sveriges sommartorka, som september, för att undersöka hur eller om förändringar har skett i vad som framträds i media. På detta sätt undersöks uppfattningen som kan bildas orsakat av vissa händelser.

Slutligen kan ett område vara att undersöka den geotermiska frånvaron bland de förnybara energikällorna. En möjlig studie är exempelvis att undersöka artiklar för en viss månad över flera år, som oktober 2014, oktober 2015, oktober 2016, oktober 2017 och oktober 2018, för att identifiera hur eller om denna energikälla är i avtagande.

6. Slutsats

1. Hur framställs förnybara energikällor i svensk media, med fokus på solenergi, vindenergi, geotermisk energi, vattenenergi och bioenergi?
  - a. Vad framställs som positivt med energikällan om det framkommer?
  - b. Vad framställs som negativt med energikällan om det framkommer?

Geotermiskenergi saknar framställning. Det leder till frånvaron av något *framträdande* om geotermiskenergi och kommer därmed också saknas i samhällets diskussioner. Utan att talas om kommer också acceptansen att förbli oförändrad. Vindenergi har minst två *framträdande frames* där båda är motsättningar, för den ena är vindenergi en representation av utvecklingen och för den andra ett redskap för social orättvisa, där vardera hotas av varandra. För den ena är utveckling ett måste men för den andra blir utvecklingen ett hot mot den egna suveräniteten. I samhällets diskussioner kommer båda framträdande frames existera. Vattenenergins framställning hade ingen speciell inriktning och enbart utmärktes av dess *framträdande frame* om all daglighet. Det finns inte en gemensam syn på vattenenergi och många *frames* kan komma att användas i samhällsdebatter utan någon speciell inriktning.

Vattenenergins representation i media har en betydelse för energiomställning eftersom det finns risk att acceptansen fallerar. Solenergis *framträdande frame* framställde den som framtiden och kommer också att få utrymme i samhällsdebatter som sådan. Att den uttrycks som sådan är en indikation på dess möjliga acceptans. Bioenergi framställdes med en *framträdande frame* om bilar som ekologiska eller miljövänliga och därmed i samhällsdebatter, detta kan också tolkas som ett försök av media att påverka samhällsdebatten. Oavsett är det denna *framträdande frame* som påverkar acceptansen av bioenergin.

2. Finns det skillnader i rapporteringen mellan förnybara energikällor?

Mellan teman bland de förnybara energikällorna var ekonomi och ekologi ganska samstämmiga, de förnybara energikällorna ledde till någon form av ekonomisk tillväxt eller var bra för miljön vissa skillnader fanns mellan teman om teknologi och det sociala.

Trots vindenergi och solenergis framställning som teknologiska innovationer gick vattenenergi och bioenergi från detta. Bioenergi teknologi reducerar koldioxidutsläpp och vattenenergi uppfyller kravet för en verksamhet. Det största skillnaderna mellan förnybara energikällor gjordes för det sociala där det fanns en blandning av likheter och skillnader. Sverige framställdes som unikt, eller så ingav den förnybara energikällan högre social status. Samtidigt var bioenergi utsatt för orättvis behandling, solenergi möjliggjorde rekreation, vattenenergi som positiv för turism. Vindkraft var antingen en representation av utvecklingen eller inskränker på mänskliga rättigheter. Slutligen var dock det avgörande vilken nyhetstidning som angick den förnybara energikällan.

Referenser

Ahlberg, J. (2018). *Svenska dagstidningar - Frågor och svar: Kort om databasens innehåll*. Kungliga biblioteket. Enheten för dagstidningar, radio och TV.

<https://feedback.blogg.kb.se/forums/topic/kort-om-databasens-innehall/>

Allen, M. R. Dube, O. P. Solecki, W. Aragón-Durand, F. Cramer, W. Humphreys, S. Kainuma, M. Kala, J. Mahowald, N. Muloggetta, Y. Perez, R. Wairiu, M. Zickfeld. K. (2018). *Framing and Context*. In: Global warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [V. Masson-Delmotte, P. Zhai, H. O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J. B. R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M. I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, T. Waterfield (eds.)]. In Press.

Antal, M. och Karhunmaa, K. (2018). The German energy transition in the British, Finnish and Hungarian news media. *Nature Energy*, 3(11), pp.994-1001.

Cacciatore, M., Scheufele, D. and Shaw, B. (2012). Labeling renewable energies: How the language surrounding biofuels can influence its public acceptance. *Energy Policy*, 51, pp.673-682.

de Coninck, H. Revi, A. Babiker, M. Bertoldi, P. Buckeridge, M. Cartwright, A. Dong, W. Ford, J. Fuss, S. Hourcade, J.C. Ley, D. Mechler, R. Newman, P. Revokatova, A. Schultz, S. Steg, L. Sugiyama, T. (2018). *Strengthening and implementing the global response*. In: Global warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [V. Masson-Delmotte, P. Zhai, H. O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J. B. R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M. I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, T. Waterfield (eds.)]. In Press.

Devereux, E. (2011). *Media studies*. Los Angeles: SAGE.

Dispensa, J. and Brulle, R. (2003). Media's social construction of environmental issues: focus on global warming – a comparative study. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 23(10), pp.74-105.

Devine-Wright, P. (2011). Place attachment and public acceptance of renewable energy: A tidal energy case study. *Journal of Environmental Psychology*, 31(4), pp.336-343.

Energimyndigheten. (2018). *Vägen till ett 100 procent förnybart elsystem*. Delrapport 1: Framtidens elsystem och Sveriges förutsättningar. ER 2018:16. Tillgänglig: <http://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2018/goda-forutsattningar-for-ett-100-procent-fornybart-elsystem/> Hämtad 2019-01-10

Entman, R. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), pp.51-58.

Eveland, W. (2004). The Effect of Political Discussion in Producing Informed Citizens: The Roles of Information, Motivation, and Elaboration. *Political Communication*, 21(2), pp.177-193.

Fejes, A. och Thornberg, R. (2015). *Handbok i kvalitativ analys*. Stockholm: Liber. ISBN: 9789147111657

Gamson, W. and Modigliani, A. (1989). Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power: A Constructionist Approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), pp.1-37.

Goffman, E. (1986). *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experiences*. Boston: Northeastern Univ. Press. ISBN: 9780930350918

Hagen, B., Middel, A. and Pijawka, D. (2015). European Climate Change Perceptions: Public support for mitigation and adaptation policies. *Environmental Policy and Governance*, 26(3), pp.170-183.

Hoegh-Guldberg, O. Jacob, D. Taylor, M. Bindi, M. Brown, S. Camilloni, I. Diedhiou, A. Djalante, R. Ebi, K. Engelbrecht, F. Guiot, J. Hijikawa, Y. Mehrotra, S. Payne, A. Seneviratne, S. I. Thomas, A. Warren, R. Zhou, G. (2018). *Impacts of 1.5°C Global Warming on Natural and Human Systems*. In: Global warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [V. Masson-Delmotte, P. Zhai, H. O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J. B. R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M. I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, T. Waterfield (eds.)]. In Press.

Huijts, N., Molin, E. and Steg, L. (2012). Psychological factors influencing sustainable energy technology acceptance: A review-based comprehensive framework. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 16(1), pp.525-531.

IPCC. (2014). *Climate Change 2014: Synthesis Report*. Contribution of Working Groups I, II and III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [Core Writing Team, R.K. Pachauri and L.A. Meyer (eds.)]. IPCC, Geneva, Switzerland, 151 pp.

IPCC. (u.å). *About*. Tillgänglig: <https://www.ipcc.ch/about/> Hämtad 2018-12-25

Jung, N., Moula, M., Fang, T., Hamdy, M. and Lahdelma, R. (2016). Social acceptance of renewable energy technologies for buildings in the Helsinki Metropolitan Area of Finland. *Renewable Energy*, 99, pp.813-824.

Kim, Y., Kim, M. and Kim, W. (2013). Effect of the Fukushima nuclear disaster on global public acceptance of nuclear energy. *Energy Policy*, 61, pp.822-828.

Lyytimäki, J. (2018). Renewable energy in the news: Environmental, economic, policy and technology discussion of biogas. *Sustainable Production and Consumption*, 15, pp.65-73.

Moser, S. (2014). Communicating adaptation to climate change: the art and science of public engagement when climate change comes home. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 5(3), pp.337-358.

Newman, N. Fletcher, R. Kalogeropoulos, A. Levy, D och Nielsen, R. (2017). *Reuters Institute Digital News Report 2017*. Reuters Institute & University of Oxford.

Nuortimo, K. and Härkönen, J. (2018). Opinion mining approach to study media-image of energy production. Implications to public acceptance and market deployment. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 96, pp.210-217.

Näringsutskottet (2018). Utgiftsområde 21 Energi. Stockholm: Sveriges Riksdag. (2018/2019:NU3)

Pelletier, L. and Sharp, E. (2008). Persuasive communication and proenvironmental behaviours: How message tailoring and message framing can improve the integration of behaviours through self-determined motivation. *Canadian Psychology*, 49(3), pp.210-217.

Pruneau, D., Doyon, A., Langis, J., Vasseur, L., Ouellet, E., McLaughlin, E., Boudreau, G. and Martin, G. (2006). When Teachers Adopt Environmental Behaviors in the Aim of Protecting the Climate. *The Journal of Environmental Education*, 37(3), pp.3-12.

Proposition 2016/17:16. *Godkännande av klimatavtalet från Paris*. Stockholm: Regeringen.

Rogelj, J. Shindell, D. Jiang, K. Fifita, S. Forster, P. Ginzburg, V. Handa, C. Kheshgi, H. Kobayashi, S. Kriegler, E. Mundaca, L. Séférian, R. Vilarinho, M. V. (2018). *Mitigation pathways compatible with 1.5°C in the context of sustainable development*. In: Global warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [V. Masson-Delmotte, P. Zhai, H. O. Pörtner, D. Roberts, J.

Skea, P. R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J. B. R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M. I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, T. Waterfield (eds.)]. In Press.

Scheufele, D. (1999). *Framing as a theory of media effects*. *Journal of Communication*, 49(1), pp.103-122.

Schmidt, A. Thuß, S. och Meyer, T. (2016). Quality in risk reporting on energy issues in German news media. *Journal of Risk Research*, 20(10), pp.1227-1252.

Sengers, F., Raven, R. och Van Venrooij, A. (2010). From riches to rags: Biofuels, media discourses, and resistance to sustainable energy technologies. *Energy Policy*, 38(9), pp.5013-5027.

SMHI. (2018a). *Sommaren 2018 - Extremt varm och solig*. Publicerad 4 oktober 2018. Tillgänglig: <https://www.smhi.se/klimat/klimatet-da-och-nu/arets-vader/sommaren-2018-extremt-varm-och-solig-1.138134> Hämtad 2018-12-26

SMHI. (2018b). *Maj 2018 - Sommarväder med rekordvärme*. Publicerad 4 december 2018. Tillgänglig: <https://www.smhi.se/klimat/klimatet-da-och-nu/manadens-vader-och-vatten-sverige/manadens-vader-i-sverige/maj-2018-sommarvader-med-rekordvarme-1.134781> Hämtad 2018-12-26

SMHI. (2018c). *Augusti 2018 - Mycket varm inledning*. Publicerad 4 december 2018. Tillgänglig: <https://www.smhi.se/klimat/klimatet-da-och-nu/manadens-vader-och-vatten-sverige/manadens-vader-i-sverige/augusti-2018-mycket-varm-inledning-1.138141?l=null> Hämtad 2018-12-26

SMHI. (2018d). *Juli 2018 - Långvarig hetta och svåra skogsbränder*. Publicerad 5 september 2018. Tillgänglig: <https://www.smhi.se/klimat/klimatet-da-och-nu/manadens-vader-och-vatten-sverige/manadens-vader-i-sverige/juli-2018-langvarig-hetta-och-svara-skogsbrander-1.137248?l=null> Hämtad 2018-12-26

Stauffacher, M., Muggli, N., Scolobig, A. och Moser, C. (2015). Framing deep geothermal energy in mass media: the case of Switzerland. *Technological Forecasting and Social Change*, 98, pp.60-70.

Stephens, J. Rand, G och Melnick, L. (2009). Wind energy in US media: A comparative state-level analysis of a critical climate change mitigation technology. *Environmental communication*. Vol (3) 2, pp 168-190.

Sternberg, R. (2010). Hydropower's future, the environment, and global electricity systems. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 14(2), pp.713-723.

Sütterlin, B. and Siegrist, M. (2017). Public acceptance of renewable energy technologies from an abstract versus concrete perspective and the positive imagery of solar power. *Energy Policy*, 106, pp.356-366.

Thompson, R. (2005). Reporting Offshore Wind Power: Are Newspapers Facilitating Informed Debate?. *Coastal Management*, 33(3), pp.247-262.

Verbong, G och Geels, F. (2007). The ongoing energy transition: Lessons from a socio-technical, multi-level analysis of the Dutch electricity system (1960-2004). *Energy policy*. Vol (35) 2. pp 1025-1037,

Zoellner, J., Schweizer-Ries, P. and Wemheuer, C. (2008). Public acceptance of renewable energies: Results from case studies in Germany. *Energy Policy*, 36(11), pp.4136-4141.

Bilaga A

Bioenergi

Aftonbladet

Inga artiklar

Dagens Nyheter

Artikel 1: ”Dyrare att flyga – för klimatets skull”, publicerad 5 maj 2018, artikel skriven av Arvid Adrell

- **Bild:** Finns en bild till artikeln och på den bilden syns ett flygplan i luften.
- **Språk:** Språket är lättsamt, vardagligt och tämligen miljöorienterat. Artikeln är ordnat utefter ett flertal frågor som följs av svar. Det är oklart om det är tidningens egna frågor som sedan besvaras eller om det är insända frågor som sedan besvaras. Ord och fraser är lättförståeliga med flera liknelser eller metaforer, samt använda vissa ord som “unga” använder, exempelvis till frågan om varför vissa kommuner har flygplatser besvaras det med “Kommuner tycker att det är *coolt* att ha egen flygplats”. Generellt är språket informellt och vardagligt. Gällande bioenergi är det förklarande och ingen tidigare kunskap om ämnet behövs.
- **Etiketter och definitioner:** I artikeln beskrivs biobränsle som “bränsle gjort på växter”.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som framgår av artikeln är att en ny flygskatt ska introduceras och det kommer påverka vad som betalas för flygbiljetter. Anledningen till flygskatten är för miljöns skull. Det är då en fråga ställs av artikeln “Kommer det inte miljövänliga flygplan snart?”. Artikeln då förklarar att “många pratar” om *biobränsle* men att det *inte är en lösning* men att *flyga mindre* är däremot en *lösning*.
- **Agentskap:** Varifrån flygskatten kommer ifrån, vem som bestämmer om flygskatten. Hur det här påverkar klimatet och mycket annat framgår inte. Det är författaren som ges ansvar i egenskap av informationskälla, att författaren vet om vad som händer och varför.
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad bland de generella nyheterna (utan sektion, bara nyheter). Själva artikeln tar upp cirka en halv sida, och till vänster om artikeln finns en minisektion med titeln “DN. KP JUNIOR”
- **Liknelser och metaforer:** Metaforen som används för användandet av biobränsle för flyg är “Men då [användandet av biobränsle för flyg] skulle det behövas så mycket biobränsle att all skog skulle gå åt”. Ställer biobränsle som ohållbart om det skulle ta slut på all skog.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Den generella tonen och uttrycken är negativa till biobränsle, se liknelser och metaforer. Om all skog skulle *gå åt* anses det av artikel som något negativt då denna resurs antyds skulle ta slut. Att meningen “det är alltså *nödvändigt* att alla flyger mindre” tillsammans med rubriken “Dyrare att flyga - för klimatets skull” ger intrycket av att det inte finns någon reell lösning på klimatproblemet som flygplan ställer till med. Känslan blir att biobränsle inte kan lösa flygplanens klimatproblem.
- **Beskrivning av grupper:** Inget reellt.
- **Generaliserbarhet:** Generell, prat om vad alla kan göra (för Sverige) ger nationell skala.

- **Sammanfattning:** Bioenergi framställs negativt då det ges känslan av artikeln som att inte vara en lösning på flygplanets klimatpåverkan (ekologi).

Artikel 2: "Generationsväxling utan ellastbil hos Scania", publicerad 5 maj, 2018, artikel skriven av Jacques Wallner

- **Bild:** Bilden till artikeln är cirka ¼:e del av artikeln. På bilden verkar det vara någon form av demonstration eller uppvisning där en man står och pratar och i bakgrunden syns en lastbil med spotlights som belyser den. På sidan av lastbilen syns en rund symbol av ett rött griphuvud med en gyllene krona på blå botten. Ordet "SCA" står till höger om symbolen men är troligtvis avskuren av bilden.
- **Språk:** Språket är starkt tekniskt och det krävs viss kunskap om bilar och lastbilar för att förstå hela artikeln. I övrigt är artikeln personlig och delvis strukturerad som både formell och informell, användandet av "*Jag tar en tur med...*" och "*För dem som exempelvis i anläggningstrafik...*" är några exempel. Ord och fraser som hänvisar till miljö och ekonomi används som "...för att berätta om satsningen så listas utmaningarna: *miljö, säkerhet, arbetsmiljö, köer* och så klart *ekonomin för åkare*.", "*Så vad erbjuds nu kunderna med fokus på hållbarhet?*", "*...ellastbilarna i nuläget för dyra att tillverka*". Därefter finns många ord och fraser som hänvisar till bilar och deras specifikationer som "*sjulitersmotor...som ger både 360 kilo mindre motorvikt, jämfört med niolitersmaksinen, och går att få med tre olika effekter: 220, 250 och 280 hästkrafter (1000-1200 newtonmeter)*".
- **Etiketter och definitioner:** För bioenergi definieras det som "*Nya motorer som kan köras på förnybara bränslen som biodiesel, biogas och etanolbränslet ED95*". Det innebär att bioenergi är förnybart bränsle och förnybart bränsle är *biodiesel, biogas och etanolbränslet ED95*.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Scania ska lansera nya fordon men de uppger att det är ett problem ("utmaning") att balansera "*miljö, säkerhet, arbetsmiljö, köer* och så klart *ekonomin*". Eftersom "*ellastbilar är för dyra att tillverka blir näst bästa lösning*" "*Så vad erbjuds nu kunderna med fokus på hållbarhet?*" Nya motorer som kan köras på *förnybara bränslen som biodiesel, biogas och etanolbränslet ED95*".
- **Agentskap:** Agentskap ges till SCANIA. Finns inget som uppger varför de försöker uppnå en balans mellan alla dessa, eller varför exempelvis miljö och ekonomi framstår som jämförbara områden.
- **Kontext:** Artikeln är placerad på motor-sektionen av tidningen och är troligtvis tidningens sektion för bilar och andra fordon. Runt artikeln finns flera artiklar som angår någon form av miljömässiga nyheter om bilar och fordon.
- **Liknelser och metaforer:** Förnybart bränsle likställs med hållbarhet. Miljö likställs med ekonomi, arbetsmiljö, köer och säkerhet.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Känslan som upplevs (se ovanstående punkter) är att ellastbilar är mer miljövänligare än bioenergi men det är okej om SCANIA inte levererar det just nu för de har plockat fram näst bästa alternativ (bioenergi), som dessutom är mycket mer ekonomiskt för dem (el är för dyrt just nu). Hurra...verkligen? Tyvärr är det den känslan som upplevs av läsaren på grund av hur alla områden (miljö, ekonomi etc.) likställs med varandra och att förnybart bränsle likställs med hållbarhet.
- **Beskrivning av grupper:** SCANIA saknar beskrivning lustigt nog. Utöver att det är "*lastbillstillverkaren*"
- **Generaliserbarhet:** Organisations eller företags skala.

- **Sammanfattningsvis:** Bioenergi framställs som en positiv hållbar lösning för att tillmötesgå mål om *miljö*, säkerhet, arbetsmiljö, köer och *ekonomi*, åtminstone för företaget, gällande produktion av lastbilar (i avsaknad av *ellastbilar*).

Artikel 3: ”Skärpta åtgärder mot utsläpp från mat och flyg krävs i ny rapport”, publicerad 9 maj, 2018, artikel skriven av Jannike Kihlberg

- **Bild:** Ingen bild för artikeln. Däremot finns en annonsbild som tar upp halva sidan. På den bilden är en bil i fokus och förgrunden, strax bakom ses två personer, en man och en kvinna, gå iväg. Bilen och personerna kastar långa skuggor, mot och strax till höger om kameran, i antingen gryning eller skymningsljus. Solen är inte med i bild men dess ljus är det. Runtomkring bildens kanter syns gräs medan bilen och personerna står i en cirkel av grus. Detta är en annons dock, för Toyota vars logga syns i högra övre hörnet. Bilens namn och pris står strax under bilen.
- **Språk:** Miljöorienterad. Generellt i artikeln är språket i formell form utan alldagliga uttryck eller fraser. Artikeln kräver vissa tidigare kunskaper om bland annat biobränsle, vad klimatskatt är och klimatmål. I övrigt är ord och fraser relaterade till miljö mestadels, ekonomi sekundärt och politik tertiärt (exempelvis “Om *klimatmålen* ska nås *måste utsläppen* från *svenskars konsumtion minska radikalt*” och “*global skatt* på flygbränsle genom att *bilda allianser med andra länder*”). Specifikt för bioenergi gäller samma sak, det är formellt, opersonligt, men ord och fraser är relaterade till ekonomi primärt och miljö sekundärt som “*kvotplikt*”, “krävs kraftiga *investeringar* för en *storskalig biobränsleproduktion*”. Tonen i språket är allvarlig, bestämd och brådskande som “*Om klimatmålen ska nås...*”, “...men flygandet *väntas* öka mer *än* skatten kan *motverka*.” och “*Skärpta åtgärder mot utsläpp* från mat och flyg *krävs* i ny rapport.”
- **Etiketter och definitioner:** Specifikt om biobränslen finns inte. I övrigt finns om vad som definieras som “utsläpp”, “klimatskatt” och mycket annat. Allt är tydligen menad att förstås av läsaren från tidigare.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Det finns två problem och två lösningar. (1) Första problemet i artikeln är att Sverige inte riktigt uppnår klimatmålen. Orsaken sägs vara svenskars konsumtion, artikeln tar upp som exempelflygresandet och köttätandet. Lösningen, enligt “forskarna” i artikeln, är att minska på flygandet och köttätandet där bland annat kvotplikt på biobränslen uppfyller lösningen. (2) Dock framkommer det andra problemet, nämligen att “*Tillgången* på biobränslen är *begränsad*.”. Lösningen på detta är “För att få fram mer anser forskarna att *det krävs kraftiga investeringar* för en *storskalig biobränsleproduktion*”.
- **Agentskap:** Artikeln hänvisar till en rapport men specificerar inte rapportens namn, upphovspersoner (enbart en person som benämns som “huvudförfattare”) eller andra egenskaper utöver att den är ny “I en *ny rapport* lyfts flygresandet och köttätande fram som områden där det behövs mer kraftfulla åtgärder än idag”. Utöver köttätande och flygresande klargörs det inte om flera områden “lyfts fram” eller om dessa två områden är de enda som finns i rapporten. En forskare ges agentskap som “huvudförfattare” och “forskare” samt en “klimatexpert”. I övrigt ges agentskap till det generella “forskarna” (ospecificerade) i bland annat meningen “Forskarna föreslår att Sverige ska jobba för en global skatt på flygbränsle.

På flygbränsle genom att bilda allianser med andra länder. Och dessutom utreda möjligheterna att införa moms på utrikesflyg, kvotplikt på biobränslen och strikta regler för flygresor inom offentliga verksamheter”. Sammantaget är *rapporten* grunden till artikeln och *forskare och experter* ges huvudansvaret (gällande problem och lösningar).

- **Kontext:** Artikeln tar upp en yta motsvarande lite mindre än hälften av sidan där den är fysiskt placerad. Till höger om artikeln finns en kort artikel om mordbrandsfall. Under dessa två artiklar tar en annons upp resterande plats på sidan.
- **Liknelser och metaforer:** Utsläppen för flygresandet i nutid liknas med utsläpp från personbilar “De [flyg utsläppen i Sverige] är ungefär lika mycket som utsläppen från alla personbilar i Sverige”.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Som det har konstaterats tidigare är tonen i språket allvarlig, bestämd och brådskande. Det ger en känsla av att tiden håller på att rinna ut (eget uttryck, ej i artikeln). Att “Flygresandet har *ökat kraftigt*” och att “Det [flyg utsläppen] är ungefär *lika mycket* som utsläppen från alla personbilar i Sverige” är ord som inger känslan av storlekar och att flygandet är central för detta. I meningen “I en ny rapport lyfts *flygresandet* och köttätande fram som områden där det *behövs mer kraftfulla åtgärder* än i dag.” framgår det att flygresandet behöver *åtgärdas*. Senare i artikeln sägs det att “*Flygskatten* ser forskarna som en *positiv åtgärd*, men flygandet *väntas öka mer än skatten kan motverka*” vilket ger känslan av att flygskatten inte räcker till. Det är nu biobränslen nämns, omgiven av ord och fraser relaterade till flyg i meningen “Och dessutom utreda möjligheterna att införa moms på *utrikesflyg*, kvotplikt på *biobränslen* och strikta regler för *flygresor* inom offentliga verksamheter”. Sammantaget ges läsaren det känslomässiga intrycket av att det flygs för mycket i Sverige och att det måste åtgärdas men det positiva med att beskatta flygresande håller inte och en alternativ lösning med biobränslen är det rätta. Att artikeln sedan fortsätter med att biobränslen är begränsad och gällande begränsningen “anser forskarna att det *krävs kraftiga investeringar för en storskalig biobränsleproduktion*. “ges känslan av att det inte finns en reell lösning just nu och att det måste dedicerats stora resurser för tillverkning av biobränsle.
- **Beskrivning av grupper:** Forskare beskrivs som generell. En expert beskrivs som “klimatexpert” och en forskare beskrivs som “huvudförfattare” till rapporten som hänvisas i artikeln. Inga andra beskrivningar eller grupper existerar i artikeln.
- **Generaliserbarhet:** Nationell skala då det är Sveriges klimatmål och svenskar som reser med flyg.
- **Sammanfattning:** Bioenergi framställs som ett alternativ för att minska utsläppen från flygresandet i Sverige när flygskatten inte räcker till, dock måste det investeras i först. Bioenergi framställs därmed som en positiv potentiell energikälla som kan hjälpa Sverige uppnå klimatmålen.

Artikel 4: ”Vi måste tvätta bort koldioxid ur atmosfären”, publicerad 20 maj, 2018, artikel skriven av Maria Gunther

- **Bild:** Det finns två diagram. En över olika klimatscenarier som visar framtidens temperaturer beroende på olika koldioxidutsläpp mängder.
- **Språk:** Språket är formell och personlig (“För att klara klimatmålen måste *vi* både minska utsläppen av växthusgaser drastiskt samt fänga in mängder av koldioxid som *vi* redan har släppt ut, och pumpa ned till lager i berggrunden.”). Artikeln fortsätter med att förklara vad som menas med klimatscenarier, utsläpp och dylikt, vilket gör att läsaren inte behöver tidigare

kunskaper om vissa områden. Specifikt för bioenergi är språket detsamma men tekniskt (“Den teknik som diskuteras med kallas bioenergi med koldioxidlagring, eller BECCS (bio-energy with carbon capture and storage), där koldioxid som växter tagit upp från luften lagras i berggrunden.”. Fokus ligger på det tekniska och den teknologin som finns.

- **Etiketter och definitioner:** Negativa utsläpp definieras som “tekniker för att få bort koldioxid som redan finns i atmosfären”. Senare i artikeln står det “Negativa utsläpp kan skapas med olika tekniker” och strax därefter står det “Den teknik som diskuteras med kallas *bioenergi* med koldioxidlagring, eller BECCS (bio-energy with carbon capture and storage), *där koldioxid som växter tagit upp från luften lagras i berggrunden*. Idén är att odla träd eller andra växter och sedan elda upp dem i värmeverk eller tillverka biobränslen av dem...”. Det ger definitionen att bioenergi är växter men att biobränslen är skilt från att “eldas upp dem”. Och att bioenergi genererar negativa utsläpp.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet, som framgår av artikeln, är att klimatmålen inte uppfylls men samtidigt “Och våra utsläpp av *växthusgaser* fortsätter att öka”. Lösningen är “Därför måste det till så kallade negativa utsläpp för att klara Parisavtalet...”. Där en av de negativa utsläpps teknikerna är bioenergi.
- **Agentskap:** Ansvar för handlingar ges till publiken (läsarna i detta fall) med referenser som “våra utsläpp” och “vi måste tvätta bort koldioxiden”. Hänvisningar till varför åtgärder måste tas (vem som bestämmer att detta är ett problem) ges av Parisavtalet och diverse intervjuade forskare (exempelvis ”Alla tre forskarna är överens om att det är viktigt att satsa på att få fram fungerade metoder för negativa utsläpp om vi ska klara klimatmålen”).
- **Kontext:** Artikeln ges 1,5 sidor och är fysiskt placerad i vetenskap-sektionen av tidningen med en underrubrik där det står “Miljö”.
- **Liknelser och metaforer:** Inga ges otroligt nog. Det mesta är definierat, beskrivet i rena kvantiteter eller dylikt. En mening säger dock “världens länder [kom] överens om att hålla den globala temperaturökningen i slutet av seklet under två grader, *jämfört med hur varmt det var i mitten av 1800-talet, innan industrialiseringen*.”.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Artikeln känns delvis stel. Detta för att artikeln är särskilt teknisk av sig. I inledningen står det “För att *klara* klimatmålen *måste* vi både *minska utsläppen* av växthusgaser *drastiskt* samt fånga in mängder av koldioxid som vi *redan har släppt ut*, och pumpa ned till lager i berggrunden. *Men* metoderna har risker” samt “*Men vi har förbrukat nästan hela vår budget* av koldioxid för att klara målet *redan nu*. Och *våra utsläpp* av växthusgaser *fortsätter att öka*” ger intrycket av artikeln av det är brådskande med att använda nya tekniker för att motverka de stora utsläppen. Senare i artikeln nämns “Det *enklaste* är att utnyttja att gröna växter tar koldioxid från luften...” och strax därefter nämns bioenergi vilket ger känslan av att det lättaste *vi kan göra* är att utveckla bioenergi. Att väldigt många meningar syftar på ordet “vi” och “vår”, tätt följd av olika handlingar, ger också känslan att publiken bär ett visst ansvar för att *uppmuntra* åtgärder mot bioenergi.
- **Beskrivning av grupper:** Ordet “vi” används ofta i artikeln men inte vilka “vi” det menas. I övrigt nämns forskare, både i namn, titel och deras institution, vilket hänvisar till deras agentskap.
- **Generaliserbarhet:** Ordet “vi” är generellt och det som yttras i artikeln om åtgärder är ospecificerad. Dessutom är de tekniker och åtgärder gällande bioenergi mycket generellt, utan att handla specifikt om Sverige. Det kan antyda att det berör alla och därmed hänvisar till global skala.

- **Sammanfattning:** Bioenergi framställs som en *positiv teknik* för att uppnå *klimatmålen på global skala*. För att reducera de koldioxidutsläpp som resulterar i att inte uppnå klimatmålen kan bioenergi användas tillsammans med berglagring.

Artikel 5: "Världsunik metod ska ge 30 000 ton bioolja om året i Söderhamn", publicerad 2 juni, 2018, artikel skriven av Lasse Swärd

- **Bild:** En närbild på en äldre man i kostym och en bild till höger om den är på vad som ser ut att vara en fabrik vid vatten.
- **Språk:** Teknisk orienterad med få inslag av miljö. Ekonomi är inte beskrivet underligt nog. Sociala aspekter finns ej med heller. Språket är delvis personlig och opersonlig men en stor del formell och liten del informell ("Anläggningen ska stå klar 2021 och årligen producera uppemot 30 000 ton lignin, som sedan blir till grön diesel och bensin, *ja* flygfotogen kan bli aktuellt"). De tekniska aspekterna som processen och tekniken för utvinning (av lignin), anläggningens årliga produktivitet och annat är i fokus för artikeln. Krävs viss del tidigare kunskap om diverse tekniker, kemiska ämnen och produktivitet för att förstå artikeln.
- **Etiketter och definitioner:** Meningen "...uppemot 30 000 ton *lignin*, som sedan blir till *grön diesel och bensin*..." definierar diesel och bensin gjort på lignin som "*grön*". Resten av artikeln definierar inte vad "*grön diesel*" eller "*grön bensin*" är för något (greenwashing?). Senare i artikeln dyker ordet grön upp igen i meningen "Men Vallvik [anläggningen] är bara startskottet för en stor *grön oljeutvinning* av svenska råvaror, menar de tre företagen i projektet" vilket klargör inte vad "*grön*" fortfarande betyder. Kontextuellt kan det betyda i samband med meningen "*Produkten* kallas Lignol och kan liknas vid råolja, fast av *förnybart slag* - en *bioolja*" att grön är synonym med förnybart slag. Dessutom är det underligt att artikeln säger bioolja, är inte olja redan ursprungligen biologiskt? Ännu mer "greenwashing"? (För att skilja på 'dålig' olja och 'bra' olja sätter artikeln ordet "bio" framför olja?). Specifikt om bioenergi finns därmed *bioolja* definieras som "förnybart slag". Här namnges även det till "Produkten kallas *Lignol*".
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Inga reella problem finns, artikeln rapporterar om "världsunik" metod. Lösningen som hänvisas är att tre större företag har gått samman för "att göra ligninet flytande i en katalytisk process". Några reella lösningar eller problem finns inte till miljön. Problemet har varit "att få ligninet...att övergå i flytande form" och en lösning på problemet kom från en professor som kom på en metod.
- **Agentskap:** Upptäckten eller uppfinnandet av metoden för utvinning av lignin ges till en professor. Däremot ges nästan allt agentskap till tre större bolag Rottneros, Preem och Renfuel.
- **Kontext:** Fysisk placering av artikeln har gjorts på tidningens motor-sektion. Troligtvis en sektion om fordon och dylikt. Artikeln tar upp 2/3 delar av sidan.
- **Liknelser och metaforer:** "Produkten kallas Lignol och kan *liknas vid råolja*, fast av *förnybart slag*" likställer det utvunna ligninet som att vara precis som helt vanlig råolja men förnybart.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Artiklen uttrycks som positiv för framställningen vilket "innebär *stora möjligheter* för *landets* massabruk att *öka sin produktion*". Fortsättningsvis uttrycks det liknande nationell stolthet i tillverkningen i samband med olika storheter ("Världsunik metod ska ge 30 000 ton...", "Vallvik är *bara startskottet* för en stor grön oljeutvinning av *svenska råvaror*...", "Världens *första anläggning*", osv).

- **Beskrivning av grupper:** Rottneros beskrivs som skogskoncernen, Preem som drivmedelsjätten och Renfuel som utvecklingsbolaget. Professorn beskrivs som “professor”, “forskare inom katalytiska processer inom organisk kemi på Stockholms Universitet” och “forskningschef på Renfuel”.
- **Generaliserbarhet:** Nationell (“svenska råvaror”, “landets”, “världsunik”, “världens första osv).
- **Sammanfattning:** Bioenergi framställs som en positiv möjlig teknik för att framhäva Sverige som ledande. Detta görs eftersom att vara i teknologisk framkant, genom framställning av nya produkter med hjälp av bioenergi, gör Sverige världsunikt.

Artikel 6: ”Transportstyrelsen fruktar stort datakaos”, publicerad 14 juni, 2018, artikel skriven av Jacques Wallner

- **Bild:** Ingen bild
- **Språk:** Fokus ligger teknik och miljö. Språket är delvis informell och personlig (“*Därför är det bråttom för den som vill...*”). De tekniska aspekterna (hur transportstyrelsen fungerar, fordonsregistret fungerar, fordonskatt systemet fungerar) krävs delvis förkunskap om. Artikeln är ämnad för en som äger eller kör bil.
- **Etiketter och definitioner:** Två typer av bilar nämns, “bränslesnålare och mindre miljöpåverkande bilar” definieras som supermiljöbil och miljöbil. Skillnad mellan dessa två saknas. Ytterligare är miljöbil definierad som “bonus bil”. I motsats mot detta anges en icke-miljöbil som “törstig bil”.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet enligt artikeln är att ett nytt fordon skattesystem ska introduceras (bonus minus, ska gynna bränslesnålare och mindre miljöpåverkade bilar) och “Därför är det bråttom för den som vill inregistrera en ny törstig bil, sista dagen är den 30 juni”. Problemet med det nya systemet är bland annat “Hittills har det sagts att den [bonusen] ska utbetalas efter sex månader, men systemet bygger på att Transportstyrelsen älskar pengar och att det hanteras av regeringen och att bonusen betalas ut”. Meningen riktar kritik mot det nya systemet och antyder (sarkastiskt) att det finns brister i systemet genom att den antar att myndigheten “älskar pengar”, att “bonusen betalas ut” och att den hanteras av regeringen. Ytterligare problem som framgår av artikeln “I införandet av bonus minus har *man glömt införa en miljöbilsdefinition*”. Vidare i artikeln står det “*Risken är stor att begagnade bilar importeras för att komma undan bonus minus som bara omfattar nya bilar av årsmodell 2018 som ställs på för första gången i Sverige*”. Det ger ett flertal problem enligt artikeln med sena eller möjligtvis uteblivna bonusar, att det inte finns någon miljöbilsdefinition och att systemet riskerar importerade bilar. Specifikt om bioenergi finns enbart en mening vilket också är en kritik på det nya systemet, dock avsidat, “Annars återkom vanliga invändningar mot det nya skattesystemet: att det är överfinansierat, att det diskriminerar biobränslen och styr mot elektrifieringen”.
- **Agentskap:** Ansvar för det nya skattesystemet (och dess problem), enligt artikeln, bär regeringen “det [systemet] hanteras av regeringen”.
- **Kontext:** Fysisk placerad på ekonomi sektionen, med en underrubrik (till sektionen) “Fordonskatt”. Artikeln tar cirka ¼:e del av sidans yta. Till höger handlar en artikel om Vattenfall. Under tas en halv sida upp av “KUNGÖRELSER”.
- **Liknelser och metaforer:** Inget reellt.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Artikeln ger känslan av att det nya fordonskattesystemet är ett problem om flera punkter, speciellt eftersom “Transportstyrelsen *fruktar* lördagen den

30 juni”. Eftersom “bränslesnålare och mindre miljöpåverkande bilar” definieras som supermiljöbil och miljöbil medan dess motsats sägs vara “törstig”, vilket betyder att känna starkt behov av att dricka (Svensk ordbok), ges känslan av att miljöbilar förbrukar mindre energi (för att resa) än icke-miljöbilar. I meningen om bioenergi står det: “Annars återkom vanliga invändningar mot det nya skattesystemet: att det är överfinansierat, att det *diskriminerar* biobränslen och styr mot elektrifieringen”. Ordet diskriminerar betyder “utsätta för orättvis behandling” (Svensk Ordbok) vilket ger känslan av att biobränslen utsätts för en orättvis behandling, som om biobränsle inte betraktas som mindre miljöpåverkande när den egentligen borde ses som det. Vem som diskriminerar är oklart men kontextuellt kan det handla om människor generellt.

- **Beskrivning av grupper:** Inga reella beskrivningar.
- **Generaliserbarhet:** Nationell, det nya systemet är nationell och myndigheten är nationell.
- **Sammanfattning:** Biobränsle framställs som ett positivt tekniskt miljöalternativ för fordon men utsätts för orättvis behandling av människor jämfört elen.

Artikel 7: ”Kostsamma regler för gasbilsägare”, publicerad 16 juni, 2018, artikel skriven av Jacques Wallner

- **Bild:** Finns en bild. På bilden syns en äldre man i mörkblå kortbyxor och i en blå polotröja med solglasögon stå med ena armen mot bakluckafönstret av en grå bil. I bakgrunden syns delvis grönska (träd eller buskar) och bilden verkar tagen ståendes på en väg.
- **Språk:** Social och ekonomiskt orienterad. Språket är berättande och vardagligt, delvis informell samt personligt (både involverar författaren till artikeln och personerna i nyheten). Exempelvis “*Vi, Leif Dahlgren, hans hustru Inga-Lena och undertecknad* sitter i deras kolonistuga och dricker kaffe och *undrar hur det blivit så här*” och “*Han ringer en sådan verkstad. I andra änden skämtar en kundmottagare*”. Vi i denna mening betyder tre personer och “han” syftar till intervjupersonen, “*I andra änden skämtar*” är ett vardagligt uttryckt. I övrigt benämns det olika kostnader men särskilt är det de sociala aspekterna om rättvisa. Exempelvis “Den 23 maj skulle Leif Dahlgren besiktiga *sin* bil. Det skulle *kosta 299 kronor*. Men slutnotan blev på grund av nya regler *2794 kronor*”, “*De berättar att de nästan jämt kör på gas vilket betyder mindre koldioxidutsläpp än om de kör på bensin. De är besvikna*”, “*Leif Dahlgren, som köpte sin miljöbil ny 2010, och som då betalade mer än om han valt bensin- eller dieseldrivna alternativ, har ett förslag*”. Artikeln kräver viss tidigare kunskap om koldioxidutsläpp, gas och hur bilar fungerar.
- **Etiketter och definitioner:** I meningen “De berättar att de nästan jämt kör på gas vilket betyder *mindre koldioxidutsläpp än om de kör på bensin*” definieras gas som mindre koldioxidutsläpp än bensin. Samtidigt står det “...som då *betalade mer än om han valt bensin- eller dieseldrivna alternativ*...”. Här definieras gasdrivna bilar som att släppa ut mindre koldioxid men kostar mer än bensin eller dieseldrivna bilar. Tidigare i artikeln står det “Leif Dahlgren kör en Mercedes-Benz 180 NGT. *Det är en gasbil* och från och med den 20 maj i år krävs intyg som visar...” vilket definierar Mercedes-Benz 180 NGT som gasbil.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet enligt artikeln är att “Den 23 maj skulle Leif Dahlgren besiktiga sin bil. Det skulle *kosta 299 kronor*. Men slutnotan *blev på grund av nya regler 2794 kronor*”. Förklaringen till de nya reglerna är att transportstyrelsen har bestämt att det krävs intyg “från och med den 20 maj krävs *intyg som visar ‘...att gastank och det övriga bränslesystemet fungerar som det ska*’”. Det har lett till kostnader för att skaffa intyget: “...bara de *auktorerade verkstäderna*, de som har vana vid gastanksarbeten, har rätt

att *utfärda intyg*.” och i fråga om kostnaden för utfärdat intyg så står det i artikeln (enligt en kundmottagare) “För nu ska jag berätta vad *det kostar: 2495 kronor*”. Lösningen enligt artikeln föreslås i slutet av artikeln som “Leif Dahlgren, som köpte sin miljöbil ny 2010, och som då betalade mer än om han valt bensin- eller dieseldrivna alternativ, har ett förslag: - *Det borde finnas en subvention för det här*”.

- **Agentskap:** Enligt artikeln ligger ansvar för dessa kostnader på transportstyrelsen “Detta är transportstyrelsens regler”.
- **Kontext:** Artikeln tar upp en 3/4:e delar av sidan. Under artikeln finns en krönika. Fysisk placering har gjorts på tidningens motor-sektion. Troligtvis handlar sektionens om nyheter om fordon och teknik om fordon.
- **Liknelser och metaforer:** “De berättar att de nästan jämt kör på *gas* vilket betyder *mindre koldioxidutsläpp än om de kör på bensin*” och “...betalade mer *än* om han valt *bensin- eller dieseldrivna*” är både jämförelser (och definitioner). För både meningar framställs gasbil som vilken annan bil som helst.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Som det konstaterats hittills är artikeln mycket fokuserad på det sociala. I nästan varje mening finns referenser till intervjupersonen och det som har hänt intervjupersonen. Vidare är det starka negativa ord som är refererade till kostnader kring gasbilen som i rubriken “*Kostsamma* regler för gasbilsägare” eller “Den 23 maj skulle Leif Dahlgren besiktiga *sin* bil. Det skulle *kosta 299 kronor*. *Men* slutnotan blev på grund av nya regler *2794 kronor*”, (“men” här ger intrycket av att det inte borde ha kostat så mycket som det gjorde), “*Vi, Leif Dahlgren, hans hustru Inga-Lena och undertecknad* sitter i deras kolonistuga och dricker kaffe och *undrar hur det blivit så här*” (“undrar hur det blivit så här” ger intrycket av en kontemplering av en negativ händelse som inte borde ha hänt) och “*De är besvikna*” (Enligt Svensk ordbok betyder det att de upplever känslor vållade av svikna förhoppningar). I helhet ger artikeln känslan av sociala orättvisa angående vad en “miljöbil” borde kosta.
- **Beskrivning av grupper:** Författaren till artikeln (journalisten) skriver in sig själv i nyheten “*Vi, Leif Dahlgren, hans hustru Inga-Lena och undertecknad...*” där undertecknad betyder författaren. Transportstyrelsen är ej beskriven, varken vad dem gör eller varför den nya regeln införs. Samtidigt är det “gasbilsägare” och intervjupersonen som refereras konstant vilket sammanför dessa båda grupper (Leif Dahlgren är en gasbilsägare och om läsaren är en gasbilsägare berörs läsaren av artikeln också, det vill säga “det som händer för Leif händer för dig också, läsare”)
- **Generaliserbarhet:** Individuell
- **Sammanfattning:** Bioenergi är synonymt med mindre klimatpåverkan gällande bilar men problemet är de administrativa bestämmelser som leder till större ekonomiska kostnader för privatpersoner och därför behövs systemet förändras eller mer pengar distribueras. Bioenergi framställs som ett positivt sätt att minska klimatpåverkan men negativt ekonomiskt för samhället i stort.

Expressen

Artikel 8: ”Det handlar inte om hur mycket pengar man satsar, utan om vad man faktiskt gör”, publicerad 15 maj, 2018, artikel skriven av Fredrik Samuelson

- **Bild:** Finns en bild ovanför artikelns rubrik och text. På bilden syns en närbild av en blå bilens avgasrör och ur avgasröret kommer ett gråsvart moln. Bilden kan vara kritik mot bilens

koldioxidutsläpp, ger intryck av att uppmärksamma de dåliga egenskaperna hos bilar som släpper ut växthusgaser.

- **Språk:** Artikelns språk är delvis politisk och delvis miljömässig med vetenskapliga ord, meningar och fraser som underbygger de miljömässiga. Vissa ekonomiska inslag förekommer. I helhet är språket opersonlig, formell och vetenskaplig men lättförståelig. Exempelvis “Växthusgaser absorberar värmestrålning som är på väg från jorden och bidrar till global uppvärmning”, “Sedan 1990 har Sveriges växthusutsläpp minskat med 26 procent, enligt Naturvårdsverket”, “Enligt SCB har dock utsläpp från transportbranschen ökat senaste året.”, “Ungefär en tredjedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser kommer från vägtransporter.”, “*Biodrivmedel* och energieffektivare fordon har minskat utsläppen, enligt Naturvårdsverket”, artikeln fortsätter med samma språklig struktur. För ekonomin benämns “Därför införde regeringen i april en flygskatt: 60 kronor inom Europa, 250 och 400 kronor för längre resor.” och “Köper du en ny bil med låga utsläpp får du en bonus, för en ny miljösmutsig bil ökar skatten.”
- **Etiketter och definitioner:** Växthusgaser och utsläpp definieras som synonymer genom “*Växthusgaser absorberar värmestrålning* som är på väg från jorden och bidrar till *global uppvärmning*” och direkt efter meningens följs det upp med “Här är några av partiernas planer för att minska *utsläppen*”.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Växthusgaserna har minskat sedan en tid men ökar nu (“Sedan 1990 har Sveriges *växthusutsläpp minskat* med 26 procent, enligt Naturvårdsverket”, “Enligt SCB har *dock utsläpp från transportbranschen ökat* senaste året.”) eftersom transporterna ökar (“Ungefär en tredjedel av Sveriges *utsläpp av växthusgaser kommer från vägtransporter*” och “Sedan 1970 har bilismen ökat med 70 procent, rapporterar Trafikverket, och förväntas öka ytterligare.”). Detta leder till global uppvärmning. Biodrivmedel är en lösning som har minskat utsläppen (“*Biodrivmedel* och energieffektivare fordon har minskat utsläppen, enligt Naturvårdsverket).
- **Agentskap:** Ges till naturvårdsverket, Trafikverket och SCB. De har sagt att saker händer och ges ansvar för faktan. I slutet av artikeln står det “Enligt regeringen leder det [bonus-malus systemet] till lägre koldioxidutsläpp vilket ger regeringen ansvar för att detta nu uppfylls (lägre koldioxidutsläpp), men inte att de bär ansvar *för systemet*. Samt så uttrycks det att “*Biodrivmedel och energieffektivare fordon har minskat utsläppen, enligt Naturvårdsverket*” vilket gör att ansvar för faktan om bioenergin i artikeln hamnar hos Naturvårdsverket. Sammanfattningsvis är artikeln skriven i *avsaknad av reellt agentskap*, artikeln enbart lägger ansvaret av att fakta stämmer på olika instanser.
- **Kontext:** Fysiskt är artikeln placerad på tidningens klimat-sektion (eller miljö-sektion) med en underrubrik av “SÅ VILL PARTIERNA”. Artikeln själv tar upp lite mindre än halva sidan. Till höger om artikeln finns en politisk jämförelse mellan vänsterpartiet och socialdemokraterna om olika klimatfrågor gällande flygskatt, dieselmotorer i städerna och skatt på fordon.
- **Liknelser och metaforer:** Inget reellt.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Mycket av texten är i *avsaknad av starka ord eller uttryck*. Det mesta av artikelns känsla återfinns i kontexten, se förklaringar och/eller lösningar som anges. Genom att sätta flera meningar tillsammans bildar kontexten en känsla av att bilarnas avgaser orsakar global uppvärmning. Däremot finns ingen värdering som säger varför det är dåligt, i det hela är det förvånansvärt neutralt eftersom det enbart konstateras att “Växthusgaser absorberar värmestrålning som är på väg från jorden och bidrar till global uppvärmning”. Eftersom global uppvärmning inte har någon värdering i texten som är bra

eller dålig finns ingen känsla i den, global uppvärmning enbart händer (orsakat av bilar bland annat men inga känslomässiga intryck eller annat ges). Det enda uttryck som finns med i texten är “Köper du en ny bil med *låga utsläpp* får du en *bonus*, för en ny *miljösmutsig bil ökar skatten*” vilket betyder att “*miljösmutsig*” ställs i opposition till “*låga utsläpp*”.

Dessutom betyder smuts, enligt Svensk Ordbok, partiklar eller fläckar av främmande, oönskade ämnen. Samtidigt blir “*låga utsläpp*” belönade. I helhet ger det känslan att bilar som släpper ut växthusgaser är oönskad och de med låga utsläpp är belönings värt. Däremot varför de blir oönskade eller belönade finns ingen förklaring för. Att artikeln är placerad på klimatsektionen hjälper inte till. Inte heller det politiska till höger, se kontext.

- **Beskrivning av grupper:** inga grupper beskrivs.
- **Generaliserbarhet:** Nationell, då det är Sverige.
- **Sammanfattning:** Artikeln framställer bioenergi som en neutral lösning för att minska växthusgaserna från bilar på nationell skala. Däremot saknas ekonomiska, teknologiska och sociala aspekter.

Artikel 9: ”Utsläppen från industrin minskar inte”, publicerad 22 maj, 2018

- **Bild:** Två kärnkraftstorn syns på en bild strax till vänster om rubriken och texten. Bakom de två tornen skymtas ett tredje torn. Strax ovanför tornen är massor av rök (vattenånga om det ska uttryckas vetenskapligt) ansamlat.
- **Språk:** Språket är tekniskt med en stor del statistik om siffror som handlar om de totala utsläppen i Sverige (“Under fjolåret minskade Sveriges utsläpp av växthusgaser med 1,4 procent”). Artikeln fortsätter detta under hela läsningen (exempelvis; “Under 2017 var det totala utsläppen av växthusgaser i Sverige 52,2 ton, jämfört med 52,9 ton 2016. Av det svarade industrin för 16,6 ton, lika mycket som året innan”). Speciellt för bioenergi anges endast en mening i slutet “Utsläpp från el och fjärrvärme minskade med 10,1 procent. *Orsaker är bland annat mildare vinterväder och ökad användning av biobränsle*”.
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt. Bransch och industri är kontextuellt detsamma.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som framkommer av artikeln är att antalet ton växthusgaser inte minskade för industrin från året innan. Till detta jämförs utsläppen från el och fjärrvärme som har minskat mycket mer eftersom en av lösningarna är biobränsle.
- **Agentskap:** Ansvar för att minska sina koldioxidutsläpp ligger på industrin (“Utsläppen från industrin minskar inte”, “Av det svarade industrin för 16,6 ton, lika mycket som året innan”, “...branschen måste leva upp till sina klimatmål...”).
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad i tidningens klimat-sektion. Här har artikeln placerats längst ned på sidan in en avlång spalt, ytan som upptas av artikeln är ungefär 1/5:e del av sidan. Ovanför artikeln till höger är en artikel som handlar om politik och ovanför till vänster är en intervju med en amerikansk klimatforskare.
- **Liknelser och metaforer:** Jämförelser mellan år 2017 och 2016 görs och en liknelse görs i slutet mot en annan bransch. Först handlar artikeln om industrins utsläpp och vad industrin måste göra och en kontrast mot el och fjärrvärme görs i slutet “Utsläpp från el och fjärrvärme minskade med 10,1 procent. Orsaker är bland annat mildare vinterväder och ökad användning av biobränsle”.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Rubriken säger att “Utsläppen från industrin minskar inte” vilket ger intrycket av att industrin bär ansvar för att minska utsläppen men gör det inte. Att använda uttrycket “Av det svarade industrin för 16,6 ton...” vilket ger intrycket av skuld

på industrin. Artikeln sedan fortsätter med “branschen *måste leva upp till* sina klimatmål”, där “måste” är ett starkt ord eftersom det ger intrycket av att industrin att vara tvunget att utföra något. Att använda uttrycket “leva upp till” kan antyda en känsla av att uppfylla något (jämför: ‘leva upp till förväntan’) och därmed tillsammans antyder dessa ord att industrin är tvunget att uppfylla klimatmålen. Artikeln upplevs rikta stark kritik mot Sveriges industri.

- **Beskrivning av grupper:** Inget reellt, artikeln är cirka 6–7 meningar lång så det fanns nog inget utrymme.
- **Generaliserbarhet:** Nationell (“Sveriges utsläpp”)
- **Sammanfattning:** Bioenergi framställs som en positiv miljömässig lösning för att uppfylla klimatmålen (kontextuellt). I denna artikel används bioenergi som en anledning till varför en bransch kan uppfylla klimatmålen medan en specifik bransch, som industrin, inte gör det (och att industrin måste därmed hitta lösningar för att minska sina utsläpp).

Artikel 10: ”Regeringen flyger inte fossilfritt”, publicerad 6 maj, 2018, artikel skriven av Åsa Asplid

- **Bild:** Tre bilder till artikeln finns under rubrikens text. Alla bilder är inramade i vad som ser ut som svarta linjer (runt varje bild) så att de ser ut att tillhöra varandra. Rubriken själv är i versaler. På en bild längst till övre vänster (inom inramningen) syns ett flygplan med trappan nedfärd stå stilla på marken med en byggnad bakom sig. Till höger om flygplans bilden syns en närbild på en skärrad eller förvånad Isabella Lövin. Under flygplans bilden syns ett flertal bilar stå, i vad som verkar vara, en kö. Flygplans bilden tar upp ungefär $\frac{1}{3}$:e del av den svarta ramens yta, bilden på Isabella Lövin tar upp ungefär $\frac{1}{4}$:e del av ramens yta och bilden på bilarna tar upp ungefär $\frac{1}{12}$:e del av ramens yta. Resterande yta tas upp av en faktaruta. Under ramen börjar artikelns textinnehåll.
- **Språk:** Det finns två större saker som måste klargöras för den språkliga analysen. (1) Språkliga strukturen analyseras i vad som är mest framträdande gällande språket, det som syns för en läsare, vilket inkluderar teckenstorlek. (2) Språklig struktur gäller också textens olika placeringar (vilken text som syns först för en läsare). Till skillnad från många andra artiklar så innehar denna artikel två rubriker, en huvudrubrik och en underrubrik (åtminstone ser det ut så för läsaren). Huvudrubriken är i versaler “REGERINGEN FLYGER INTE FOSSILFRITT”. Därefter följs ett flertal bilder och därefter står artikelns underrubrik “Trots svenska klimatmålet: ‘Symboliskt’”. Huvudrubriken är därmed extra synlig och framträdande för läsaren, det är dessutom skrivet som ett påstående. Underrubriken (som kommer efter bilderna) är generell och är inledande för vad artikeln handlar om. Språket är strukturerat med ett flertal direkta påståenden som “Statsflyget är till för att transportera Sveriges högsta civila och militära ledning samt kungafamiljen.”, “Men trots att regeringen har ett uttalat mål att bli världens första fossilfria välfärdsstat har *de inte valt att själva ställa om till fossilfritt*” och “Samtidigt finns flera kommersiella flygbolaget - bland annat svenska flygbolaget BRA och holländska KLM - som delvis gått över till det miljövänligare alternativet biobränsle” vilket sätter tonen för resterande artikel. Språket är i övrigt generellt och kräver inga tidigare kunskaper om vissa miljöaspekter. Gällande biobränsle står det i inledningen “Men det svenska statsflyget som ministrarna kan resa med använder fortfarande fossilt bränsle - trots att flera flygbolag övergått till *biobränsle*” och senare i artikeln “Samtidigt finns flera kommersiella flygbolaget - bland annat svenska flygbolaget BRA och holländska KLM - som delvis gått över till det miljövänligare alternativet *biobränsle*”. I helhet är språket fokuserat på det politiska och det miljömässiga.

- **Etiketter och definitioner:** Biobränsle definieras som ett miljövänligt alternativ. Denna definition ställs i opposition till fossilt bränsle, vilket gör att fossilt bränsle definieras som ett icke miljövänligt alternativ. Vidare definieras biobränsle som fossilfritt. I meningen “De tre flygplan, två Gulfstream IV och ett Gulfstream G550, som alla ingår i statsflyget tankas alla med traditionellt flygbränsle” får traditionellt flygbränsle etiketten som icke miljövänligt. Ytterligare är en av motsatserna till det traditionella det moderna. Utifrån meningarna “Sveriges högsta civila och militära ledning samt kungafamiljen.” och som direkt följs av “Det används ofta när statsminister Stefan Löfven, MP, och andra medlemmar i regeringen behöver resa in- eller utrikes.” definieras (eller får etiketten) regeringen, med fokus på MP och Stefan Löfven, som Sveriges högsta civila ledning (kontextuellt om läsaren har kunskap om regeringen).
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet enligt artikeln är att regeringen åker flygplan som inte är fossilfria men lösningen, att ställa om till biobränsle, har inte gjorts.
- **Agentskap:** Agentskap ges regeringen. Det är regeringen som har gett målet “Regeringens mål är att skapa ett av världens första fossilfria välfärdsstater” och därmed ansvarar för att uppnå målet själva “Men trots att *regeringen* har ett uttalat mål att bli världens första fossilfria välfärdsstat har de inte valt att själva ställa om till fossilfritt”.
- **Kontext:** Fysisk placering av artikeln har gjorts på tidningens klimat-sektion och tar upp en yta av sidan motsvarande ungefär 1/3:e del av sidan. Till vänster om artikeln finns en artikel som handlar om en intervju med en person som beskrivs som artist och miljöaktivist angående “klimatkris”. Under artikeln som analyseras så handlar en artikel om plasten i haven. Storlek på artikelns rubrik, underrubrik (vad som verkar vara en underrubrik åtminstone), fokus på två bilder (och en i mindre fokus, se Bild) samt artikelns yta skapar alla förutsättningar för att framhäva artikeln som att vara av betydelse.
- **Liknelser och metaforer:** I meningen “De tre flygplan, två Gulfstream IV och ett Gulfstream G550, som alla ingår i statsflyget tankas alla med traditionellt flygbränsle” likställs alla statsflygplan gällande bränslet.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Känslomässiga intryck gestaltas av artikeln ofta, särskilt gällande påståenden. Rubriken är skrivet i versaler vilket väcker uppmärksamhet och är verkligen framträdande för läsaren “REGERINGEN FLYGER INTE FOSSILFRITT”. Att påståendet dessutom är en handling som *inte utförs* ges intrycket av att regeringen sviker eller ignorerar någon eller något. Tätt följt av detta syns två bilder först på ett flygplan och sedan Isabella Lövin vilket ger intrycket av att Isabella Lövin inte flyger fossilfritt. I underrubriken nämns det “*Trots* svenska klimatmålet: ‘*Symboliskt*’”. Symboliskt betyder, enligt Svensk ordbok, ‘som utgör symbol för något’ och symbol betyder ‘företeelse som på ett koncentrerat sätt ger uttryck för viss annan företeelse’. “*Trots*”, enligt Svensk ordbok, betyder ‘i motsats till vad man kunde vänta sig med hänsyn till’. Detta ger det känslomässiga intrycket av artikeln, tillsammans med föregående bilder och huvudrubrik, att *regeringen inte föregår med gott exempel*. Utifrån inledningen “Men det svenska statsflyget som ministrarna kan resa med använder fortfarande fossilt bränsle - *trots att flera flygbolag övergått till biobränsle*” och meningen “Samtidigt finns flera kommersiella flygbolaget - bland annat svenska flygbolaget BRA och holländska KLM - som delvis *gått över* till det miljövänligare *alternativet biobränsle*” ges känslan av biobränsle som att vara vänlig mot miljön och känslan av att ifrågasätta varför regeringen inte har “*gått över*” medan de “*fortfarande*” använder icke-biobränsle. Dock ges känslan av biobränsle som att vara ett exempel för att kritisera regeringen istället för en regelrätt förnybar energikälla (med tanke på att allt som berör

biobränsle är i opposition mot regeringens flygplan och att det aldrig nämns varken utanför detta eller om biobränslen är förnybara).

- **Beskrivning av grupper:** Regeringen beskrivs generellt. En intervjuperson beskrivs som Flygexperten.
- **Generaliserbarhet:** Nationell för det är Sveriges högsta civila ledning och “svenska klimatmålet”. Dock kan artikeln också handla om organisationen Regering.
- **Sammanfattning:** Biobränsle framställs som att vara ett nationellt alternativ som är vänligt mot miljön jämfört fossila bränslen i flygplan. Dock är biobränslen i opposition mot regeringen och får upplevelsen av att vara ett redskap som det går att använda för att kritisera regeringen.

Svenska dagbladet

Artikel 11: ”Vi kan räkna hem större klimatnytta med en biogasbil jämfört med en elbil som drivs med förnybar el”, publicerad 13 juni, 2018, artikel skriven av TT

Vi kan räkna hem en större klimatnytta med en biogasbil jämfört med en elbil som drivs med förnybar el.

- **Bild:** Ingen bild precis. Ett blått citationstecken finns längst upp i mitten av artikeln. Därefter följs text.
- **Språk:** De två meningarna i artikeln är “Vi kan räkna hem en större klimatnytta med en biogasbil jämfört med en elbil som drivs med förnybar el” och “Pål Börjeson, professor i miljö- och energisystem vid Lunds universitet, om att metan från gödselstackar borde tas om hand och användas till drivmedel, för att minska klimatutsläppen. I den senare meningen är professorns namn i grå färg och resten av texten är i svart färg. Strukturen i språket framställer den första meningen (som är betydligt större i teckenstorlek än övrig text) som ett citat taget från professorn (vars namn är också i kontrast mot resterande text). Språket är opersonlig i den andra meningen och formell. Ingen tidigare kunskap krävs för att förstå artikeln förutom att läsaren måste förstå drivmedel och klimatutsläpp. “Räkna hem” är dock ett språkligt uttryck.
- **Etiketter och definitioner:** Klimatnytta och minska klimatutsläppen jämföras.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet är att minska klimatutsläppen och lösningen är att “...metan från gödselstackar borde tas om hand och användas till drivmedel...” vilket gör att “Vi kan räkna hem en större klimatnytta med en biogasbil jämfört med en elbil som drivs med förnybar el”.
- **Agentskap:** Det framstår att en professor som har sagt det. Och i avsaknad av något annat är det vad denna professor säger som gäller.
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad på tidningens Nyheter i Sverige-sektion (Svenska dagbladet: Nyheter i Sverige). Artikeln är liten i innehåll och yta, cirka två meningar och tar upp ungefär 1/17:e del av sidan. På sidan finns ett flertal artiklar som handlar om olika saker som centerpartiet, medicinhaveri, häktning av två män, gymnasiet och en mycket större artikel till höger som handlar om “Rakhat Akilovs livstidsdom står fast”. Under artikeln som analyseras finns en skoannons.
- **Liknelser och metaforer:** Biogas jämförs med förnybar el.

- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Den första meningen ger starka känslouttryck “Vi kan *räkna hem* en *större* klimatnytta med en biogasbil jämfört med en elbil som drivs med förnybar el. “Räkna hem” ger känslan av något familjärt (hem) och något att ta hänsyn till eller att utföra matematiska operationer (något räknas) som därefter följs av “större”, vilket är en storlek. Detta ger en känsla av att familjär intensitet. Efter detta kommer “klimatnytta” vilket ger känslan av en fördelaktig verkan på klimatet. I helhet ges känslan av att biogasbilar är bättre för klimatet än elbilar. I den senare meningen saknas det känslomässiga intryck. Att “metan från gödselstackar borde tas om hand och användas till drivmedel, för att minska klimatutsläppen.” ger ingen speciell känsla förutom att gödselstackar ska omvandlas till drivmedel, för att minska klimatutsläppen.
- **Beskrivning av grupper:** Pål Börjeson beskrivs som professor i miljö- och energisystem, vid Lunds universitet.
- **Generaliserbarhet:** Individuell för att det är en person som säger något. Det personen säger dock berör “Vi” vilket är ospecificerat och kan i största utsträckning betyda mänskligheten i helhet, vilket sätter skalan som global
- **Sammanfattning:** Bioenergi framställs som bättre (positivt) för det globala klimatet än elbilar gör. Detta eftersom den metan som kan utvinnas från gödselstackar skulle minska klimatutsläppen, enligt en professor.

Artikel 12: "Klimatministern ställd mot väggen: 'Ungdomarna har rätt'", publicerad 21 juni, 2018, artikel skriven av Alice Heiman

- **Bild:** Tre personer syns på en bild som tar upp hälften av sidan. På bilden finns en ung person, klimatministern Isabella Lövin och en äldre herre stå framför en vägg. Alla ser ut att le.
- **Språk:** Språket är personligt, informellt och alltdagligt (“Vi måste minska vårt avtryck...”, “Hon uppmanar oss att ändra på våra livsvanor - men är regeringen själv fläckfri i frågan om sitt ekologiska avtryck?”, “Jag går med förväntansfulla steg...”, “Tillsammans rundar vi hörnet...”, “Många har kämpat för att Årike ska bli skyddat område och nu *klipper* statsministerns och klimatministerns *band* och förklarar Årike Fyris till naturreservat”, “En kort presskonferens *hålls i skydd av en stor buske* och sedan får jag göra min intervju, “Klimatministern *talat mycket om våra flygvanor.*”, “Å ena sidan *verkar* Isabella Lövin starkt emot flyget men jag vet å andra sidan att regeringen har ett eget flygplan. *Det leder in på min nästa fråga...*”). Fokus är på det miljömässiga och politiska genom att återupprepa och använda ord som hänvisar till miljö och regeringen. Gällande biobränslen ges en mening “I dag massproduceras inte biobränsle vilket gör att det blir dyrt och svårt att få tag på - men det går om man är beredd att betala. Regeringen verkar dock inte vara beredd att ta kostnaderna.” som följs av vidare i artikeln med “Samtidigt säger Isabella Lövin själv att det är helt oansvarigt av dem som menar att det skulle vara för dyrt att vidta åtgärder nu när vi vet att om vi inte gör det så lämnar vi efter oss en nota som är oerhört mycket större till nästa generation”. Språket kring biobränsle är ekonomiskt lagt med underton av miljö.
- **Etiketter och definitioner:** Gällande biobränsle så uttrycks inget speciellt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** I helhet är problemet, enligt artikeln, att människor förstör planeten. Lösningar är många men gällande biobränslen går det att ersätta det som flygbränsle för regeringens flyg. Problem två som uppkommer är att det kostar

pengar. Lösningen på det problemet, enligt artikeln, är att “det går om man är beredd att betala”.

- **Agentskap:** Regeringen bär ansvar för att betala kostnaderna och ersätta med biobränsle.
- **Kontext:** Artikeln är fysisk placerad på tidningens Nyheter Sverige-sektion och tar upp en hel sida. Halva sidan tas upp av en bild och andra halvan tas upp av texten. Det framgår av artikeln att detta är en artikel skriven av en 14-åring som vann i en debattartikeltävling (“...klimattävling för tonåringar tog 14-åriga Alice Heiman hem segern...”, “Vinsten bestod... i att intervjua klimatminister Isabella Lövin (MP). Här är Alice Heimans personliga reportage och intervju med Lövin från ministerbesöket i Uppsala”).
- **Liknelser och metaforer:** Gällande biobränsle finns inga.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Det personliga uttrycket sätter en personlig prägel och intrycket av att vara delaktig. Känslan av artikeln fås redan i början av artikeln som med “Hon uppmanar oss att ändra på våra livsvanor - *men är* regeringen själv fläckfri i frågan om sitt ekologiska avtryck?” där fläckfri signalerar att något är fel i vad regeringen gör. Vidare gällande biobränslen står det “I dag massproduceras inte biobränsle vilket gör att det blir dyrt och svårt att få tag på - *men det går* om man är beredd att betala. *Regeringen* verkar *dock inte* vara beredd att ta kostnaderna.” som följs av vidare i artikeln med “Samtidigt *säger* Isabella Lövin *själv* att det är helt *oansvarigt* av dem som menar att det skulle vara för dyrt att vidta åtgärder nu när vi vet att om vi inte gör det så lämnar vi efter oss en nota som är oerhört mycket större till nästa generation”. Dyrt, svårt, och “oerhört mycket större” är olika värderingar och hänvisningar till storlekar, främst gäller det ekonomiska aspekter och ger *känslan av en viss ekonomisk uppoffring som måste göras. Uppoffringen gäller kommande generation och ger känslan av att framtiden blir svår om inget görs nu.* Mot slutet av artikeln står det “Det är *vi som är unga* i dag som är beredda att göra skillnad och ändra våra livsvanor. Jag kom till Uppsala *i hopp* om att få se ett klimatarbete som genomsyrade vardagen men blev *inte riktigt imponerad* som jag hoppats på.” och “Nästa generation behöver förebilder som gör ansträngningarna för att välja det mest klimatsmarta i alla sammanhang. För oavsett vilka löften politiker ger om samhällsförändringar så behöver människor göra konkreta saker i sina liv för att det ska bli skillnad. Annars kommer vi fastna i gårdagens traditioner och genvägar.” vilket gör hela artikeln värderande och känslan av återigen ger känslan av *en viss ekonomisk uppoffring som måste göras. Uppoffringen gäller kommande generation och ger känslan av att framtiden blir svår om inget görs nu.* Samtidigt fås *känslan av att regeringen sviker nästan generation.*
- **Beskrivning av grupper:** Vi och vårt beskrivs som människor generellt. Regeringen saknar beskrivning. Isabella Lövin beskrivs som klimatminister.
- **Generaliserbarhet:** Nationell. Det är Sveriges regering som kritiseras.
- **Sammanfattning:** Biobränsle framställs som negativt ekonomiskt på nationell skala men miljömässigt försvarbart (positivt) eftersom det leder till förbättrade villkor för nästa generation.

Solenergi

Aftonbladet

Artikel 13: ”Minihelikopter följer med på Nasas nästa tripp till Mars”, publicerad 14 maj, 2018,
artikel skriven av Joakim Magnå

- **Bild:** Nasas logo. Placerad i centrum längst ned på artikeln. Ej relevant för förnyelsebara energikällor. Dock i avseende på relation till solceller blir det en mer vetenskaplig ton i artikeln. Längst upp i spalten är en bild på en sond med röd-grå mark (främmande land) i bakgrunden. Sonden har propellrar som liknar solceller. Ger antydning till att solceller har en viss betydelse för utforskning av ett främmande land.
- **Språk:** Angående språk är vokabulären vetenskapligt-tekniskt orienterad med ord som “framtida forskning”, “för att hantera den tunna luften...snurrar rotorbladen tio gånger snabbare...än på jorden”, “väger [farkosten]...1,8 kilo” och generellt formell. Enbart två meningar är av intresse: “Helikoptern har en rad inbyggda finesser: solceller för att ladda batterierna och teknik för att hålla värmen på nätterna” och ”LIFE ON MARS Helikoptern som ska skickas till Mars väger 1,8 kilo och har inbyggda solceller för att ladda batterierna”. Den senare meningen är dessutom skriven strax under bilden på sonden. Ord och fraser som är av intresse i den meningen är relationen till ordet *finesser*. Finess betyder särskilt elegant och tilltalande detalj av föremål, metod, förmåga etc enligt svensk ordbok (2009). Det ger mer utrymme för att tolka solceller som något mer speciellt. Det faktum att solceller nämns i motsats till det generella ordet “teknik” så framstår solceller som något som kan eller bör kännas till av läsaren medan “teknik”, vilket är ospecificerad inte har denna komponent gentemot läsaren. *Att ladda batterierna* är också mer tekniskt orienterad. Tolkingen blir att *solceller är eleganta med tilltalande förmåga för att de kan ladda batterier*.
- **Etiketter och definitioner:** Eftersom det är en mening finns inte mycket utrymme för att ge några etiketter eller definitioner. Det enda är “finess” vilket har genomgått som en definition i detta fall.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** se språk. Artikeln handlar om att få en helikopter på mars att flyga. Det är problemet. Lösningen eller förklaringen blir att solceller kan användas för att ladda batterierna. Troligtvis för att etablera en generator eller liknande på Mars inte är aktuellt. Samtidigt är det inte tal om en bemannad helikopter så energin måste vara mobil för att kunna flyga, utan tillgång till andra energikällor. Därmed för att kunna ladda batterierna blir solceller lösningen. Något som också förmedlas till läsaren.
- **Agentskap:** Meningen är inte deskriptiv om agentskap. Varför eller vem som anser att solceller är lösningen eller liknande beskrivs inte. I kontext av artikeln bär Nasa ansvaret och ger auktoritet för användandet av solceller (“de är smarta så det är nog som dem säger”)
- **Kontext:** Innehållet är gentemot en vetenskaplig organisation som försöker utföra något vetenskapligt med teknik vilket skapar en vetenskaplig-teknisk orientering. Fysisk lokalisering av artikeln görs i förhållande till samma sida som vädret men artikeln är även placerad längst till höger som den hade blivit intryckt. Kontentan blir att artikeln läses i relation till vädret (solceller har betydelse för vädret, kan det tolkas) samt att artikeln är av mindre betydelse (“hopklämd” längs till höger, som om artikeln blev nästan tvungen att fås med i tidningen på något sätt).
- **Liknelser och metaforer:** Inga har angivits. Endast en mening så inte konstigt
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Användandet av ordet finess får det att kännas elegant. Som något fint att använda sig av.
- **Beskrivning av grupper:** “Amerikanska Nasa”. Det är det enda som uttrycks i artikeln om beskrivning av grupper eller liknande. Detta ger en antydning av att det är en amerikansk, inte en NGO eller agerar med global auktoritet, för projekt eller vetenskap.

- **Generaliserbarhet:** Andra planeter är i fokus men det är för “vetenskapen”. Ganska uppenbart att den här skalan är mer inriktad på det globala (“för vetenskapens skull”, “stolt historia att vara först”).
- **Sammanfattning:** Tekniskt globalt orienterade. *solceller är eleganta med tilltalande förmåga för att de kan ladda batterier.* Det mesta positivt teknologiskt.

Artikel 14: ”Största solcellsparken – räcker till 1000 villor”, publicerad 10 juni, 2018, artikel skriven av okänd (Dagens Redaktör: Jennifer Berg Eidebo)

- **Bild:** Finns två bilder. En närbild på solceller och en bild på en karta över Sverige med olika punkter för bland annat lokaliseringen av solcellsparken (se kontext). Bilderna är relevanta, tillsammans kan det sägas att dessa säger “solceller kommer placeras här”.
- **Språk:** Förhållandevis neutral. Tonsättning visar på uppmärksamhet eller fantastiskt eller sensationellt innehåll som försöks förmedlas. “...villor...” och “...fotbollsplaner” visar på *medelklass/överklass och arbetare utanför stadsområden* (vem äger villor? vem ser stora fotbollsplaner dagligen för att kunna sätta storleken i perspektiv?)
- **Etiketter och definitioner:** Ytterst lite trots att artikeln handlar främst om den nya anläggningen.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** inget som klargörs av artikeln
- **Agentskap:** Att anläggningen “hamnar nära Säve flygplats” i samband med “Solceller på gång till Göteborg” visar på att avsaknad av agentskap. Dem bara byggs. Samtidigt försöker det ges agentskap till en intervjuperson med “säger flygplatschefen på Säve flygplats”. Byggs anläggningen *på* en flygplats istället för nära? Varför intervjua den här personen? Klargörs inte av artikeln
- **Kontext:** Artikelns är lokaliserad i övre mitten av tidningssidan och är en del av ett större rubriksättning (SVERIGESVEPET). För denna rubrik är olika sevärdheter eller rekord i fokus. Dessa är också tilldelade en siffra, oklart vad, hur eller varför tidningen har gjort detta. Oavsett, nyheten om solcellspanelsparken har tilldelats siffran ett, vilket gör den mer framträdande (och viktig).
- **Liknelser och metaforer:** “nästan 16 fotbollsplaner” hänvisar till storlek och försöker sätta det i perspektiv. Mer sport-orienterad.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** “Sveriges största”, “på gång till...”, “...förse 1000 villor med energi” alla hänvisar till storlek, att något händer och att det är något att vara stolt över. Åkallar mer patriotism än övriga känslor.
- **Beskrivning av grupper:** Inga grupper eller organisationer beskrivs. Se Agentskap.
- **Generaliserbarhet:** Det är “Sveriges största” vilket visar på nationell skala. Samtidigt är fokus på Göteborg vilket visar mer på en regional skala.
- **Sammanfattning:** Solceller framställs som att inge positiv nationell stolthet (social).

Artikel 15: ”Varningsläte ska skrämna kajor”, publicerad 11 juni, 2018, artikel skriven av TT-Aftonbladet

- **Bild:** Bild på en kaja (svart fågel, likt korp)
- **Språk:** Tekniskt orienterad med fokus på det sociala samspelet mellan människor och djur. Kommentrar om solceller kan vara i syfte att framhäva ny teknik eller miljövänlighet.

“Volymen är låg och lätet än så länge bara inställt på kajor”. Vad menas? Kan bara kajor höra varningskriet?

- **Etiketter och definitioner:** Inga reella förutom synonyma växlingar mellan “fåglar” och “kajor”.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som anges är att det är för många kajor i Växjö centrum. Lösningen blir ett varningsläte som ska få bort kajorna.
- **Agentskap:** *Växjö kommun* anges som initiativtagare på grund av intervjun med Växjö kommuns skyddsjägare.
- **Kontext:** Längst ned på en sida om väder i tidningen. Har getts en liten spalt.
- **Liknelser och metaforer:** Inga.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Ord och meningar som “skrämna”, “Förhoppningen är att fåglarna ska flytta på sig”, “Volymen är låg och lätet än så länge bara inställt på kajor” visar på ett flertal saker. Det ger intryck av att *humant* avlägsna kajorna från platsen och att solcellsdrivna högtalare hjälper till med detta. Samt så påverkas inte människor så mycket för det är “låg volym” och bara “inställt på kajor”, dvs *inga andra djur eller fåglar berörs*.
- **Beskrivning av grupper:** Intervjuperson beskrivs som “NAMN, Växjö kommuns skyddsjägare,”. Två beskrivningar, (1) personen tillhör/arbetar för Växjö *kommun* och (2) personen är en *skyddsjägare*. Det senare ger validitet till yrket och därmed vet vad personen pratar om (social-ekologiskt tema)
- **Generaliserbarhet:** Lokalt (för Växjö centrum)
- **Sammanfattning:** Socialt, tekniskt och ekologiskt tema. Kanske mer fokus på just social än övriga. Positiv lokal teknisk lösning på miljöproblem med djurliv.

Artikel 16: ”Is och midnattssol”, publicerad 13 maj, 2018, artikel skriven av okänd (Aftonbladet, Chefredaktör Lena K. Samuelsson)

- **Bild:** Artikeln är omgiven av flera bilder på grund av reportaget. Det är mesta olika skildringar av Sverige under sommaren. Den mest angränsade bilden är på säng med hudar som överkast och vita kuddar. Sängen är omgiven av is-väggar, -gol och tak. Ett rum i ishotellet helt enkelt. Eftersom det påstås vara drivet av solenergi kan det ge en intressant teknisk vinkling som att säga att vi kan skapa kyla med solenergi. Däremot är bilden inte relevant specifikt för solenergi. Bilden visar mer på avsaknad av solenergi.
- **Språk:** Språket fokuseras på ord som bland annat “bo”, “svit”, “rida”, “äventyrspark” och fraser som “unika upplevelser på denna nordliga plats”, “prova på försränning”. Det ger uttryck för människor som *reser eller vill semestra*. Inte konstigt då artikeln är en del av ett resereportage. Uttrycket “tack vare en kylanläggning som drivs av solenergi” ger skildringen att solenergi är anledningen till att ishotellet kan fortsätta under sommaren. Vilket ger en teknisk inriktning, dock så är artikeln riktad mot resenärer vilket betyder att detta inte är nödvändigtvis den enda tolkningen. En annan tolkning är användning av solenergi, bland annat som miljövänlig, för att locka till sig turister.
- **Etiketter och definitioner:** Texten är kort men det förekommer en del som “...denna nordliga plats”. I helhet är flera definitioner och etiketter inriktade på upplevelser eller anspelar på hur bäst att säga att något är vackert.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Tack vare en kylanläggning som drivs av solenergi kan hotellet vara öppet året om, även på sommaren. Solenergi är därmed en lösning på ett problem för att bevara resmålet.

- **Agentskap:** Trots det inte finns någon egentlig agentskap i texten i form av organisation eller personer är kylanläggningen skriven som om den hade agentskap. Utan anläggningen finns inte resmålet.
- **Kontext:** Del av ett flera sidor långt resereportage. Flera resmål och destinationer anges i hela reportaget och har blivit tilldelat siffror. Oklart om det är en ranking eller ej. Dock innehar denna artikelsiffran 11 och kommer först efter ett par sidor. Detta gör att platsen kan ses som att ha låg rang eller inte är lika viktig som övriga resmål.
- **Liknelser och metaforer:** Inga
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** "spektakulära sviter", "...unika upplevelser...", "...bäst upplevs...", "vackra platser" är några exempel, som utan att behöva gå djupgående in på dessa, som är starka ord. Det handlar om att hänvisa till människors sensuella känsla.
- **Beskrivning av grupper:** Ingen grupp beskrivs eller beskrivning förutom omgivande natur, sevärdheter och rekreativsmöjligheter. Vilka samtliga beskrivs som vackra, unika upplevelser
- **Generaliserbarhet:** Lokal (Jukkasjärvi)
- **Sammanfattning:** Social rekreation. Troligtvis delvis inriktat till naturen/ekologin. Solceller framställs som att möjliggöra (positiv lokal och nationell) social rekreation.

Dagens Nyheter

Artikel 17: "Nya strategin ska minska kundernas klimatbelastning". publicerad 6 juni, 2018, artikel skriven av Thomas Frostberg

- **Bild:** Bilden till artikeln är på koncernchefen som sitter i en stol, i ett större rum. Koncernchefen är i fokus, bakgrunden och rummet är blurrig (ej i fokus). Ej relevant för hållbarhet eller miljö eller förnyelsebara energikällor? Finns inget som kan härledas till detta. Bilden är placerad ovanför rubriken till artikeln och tar upp en halv sida. Ingen bild på hållbarhetschefen (kvinna).
- **Språk:** Inledningsvis används ord och fraser som "Ikeas produkter är större miljöbovar än koncernens transporter", "...möbeljättens totala klimatpåverkan..." som ger upplevelsen att Ikea inte är miljövänlig. Senare i artikeln påpekas det vilka åtgärder Ikea har gjort och kommer utföra för att minska sin egna och kunders miljöbelastning. Artiklen säger att intervjun tar plats i ett arrangemang kallat "Democratic design days" där produktnyheter och designsamarbeten presenteras. Fokus i artikeln ligger på produkter och språket styrs in på den ekonomiska delen samt miljö med ord och fraser som "påverka kundens energianvändning", "sälja solpaneler", "...ta bort alla engångsprodukter av plast om två år", "...cirkulärt system, där produkterna återanvänds och i slutändan återvinns...", "...kundens användning och beteende när de inte längre vill ha kvar en produkt vägas in". Mot slutet av artikeln står det "...hålla fast vid Ikeas grundidéer om bra design till lågt pris". Som det antyds är fokus de ekonomiska aspekterna, med delvis inslag av miljö. Solpaneler klargörs inte om det är solcellspaneler eller dylikt. De enda två referat till solpaneler att de används mer som ett exempel till att minska miljöpåverkan. Det ger anblicken om att solpaneler är ett exempel på en miljövänlig produkt.
- **Etiketter och definitioner:** Att sätta en etikett inledningsvis som "miljöbov" och att påpeka Ikeas roll i "miljöbelastningen" meddelar läsaren om att Ikea påverkar miljön negativt.

Artikeln fortsätter dock i motsats till de etiketterna genom att påpeka att strategin de använder är "hållbar". För det mesta är det olika

- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** De problem som anges i artikeln är Ikeas miljöpåverkan där Ikeas varor står för 20 procent av deras totala klimatpåverkan. En av lösningarna blir att sälja solpaneler. Va?? okej...det är lite mystiskt. Glad att det här en kategori som ska analyseras för det här verkar verkligen mystiskt. Visst, om solpaneler bokstavligen sög upp CO2 från atmosfären men...verkligen? Kanske de menar då att försäljning späds ut (ex; av deras totala produktförsäljning kan de nu säga att 10 procent av den är miljövänlig vilket är bättre än 0 procent miljövänlig)
- **Agentskap:** Koncernchefen och hållbarhetschefen ges agentskap. Där dessa två kan förklara vad *problemet är* samt *bestämma lösningar* till detta. Dock anges konstantt enligt "bolagets beräkningar" och enligt "Ikea" så ges huvudagentskap till företaget.
- **Kontext:** Innehållsmässigt finns inte mycket att sätta i kontext. Att intervjun sker på ett arrangemang för produktnyheter och designsamarbeten säger en del om betydelsen för ekonomin som primär och miljön som sekundär. Fysisk placering av artikeln har gjorts i ekonomisektionen av tidningen. Artikeln tar upp en stor del av sidan. Allting tillsammans med att artikeln har en ytterligare faktaruta längst ned med sammanfattande punkter betyder att artikeln har en viss betydelse samt att den är ekonomiskt lagd.
- **Liknelser och metaforer:** Jämför företagets varor mot transporter i klimatpåverkan
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Intensiteten och känsla i artikeln verkar uttryckas för att ta tillvara på miljön och minska påverkan dock genom ekonomiska tillämpningar. I övrigt påvisar ord och meningar som "företaget har *bestämt sig för att ta bort* alla engångsprodukter av plast", "*lanserar*", "*kundernas användning och beteende* när de inte längre vill ha kvar en produkt *vägas in*" och "hålla fast vid Ikeas grundidéer om *bra design till lågt pris*" att känslan är hänsyn och att tillvara på kundens intresse om ekonomi och kvalité. Det vill säga; Företaget projicerar känsla av att vara ansvarsfull och hänsynsfull.
- **Beskrivning av grupper:** Ikeas beskrivning förändras konstant i artikeln, från företag till koncern till bolag men också görs en skillnad mellan Ikea Group och Inter Ikea som två separata enheter som utför olika saker.
- **Generaliserbarhet:** Global (strategin gäller samtliga varuhus i världen)
- **Sammanfattning:** Solceller är en ekonomisk produkt. Solceller är för miljön. Resultat: tar ansvar för miljön genom att sälja solceller. Strategin är global. Inriktning: globalt positivt miljö-ekonomiskt.

Artikel 18: "Varningsläte ska skrämja kajor", publicerad 11 juni, 2018, artikel skriven av TT

- **Bild:** Ingen bild
- **Språk:** Förändrat från aftonbladets rapportering (och vice versa). Tekniskt orienterad med fokus på högtalarna som "solcellsdrivna" och hur den nya tekniken används. Att högtalarna "skickar ut" kajornas varningsläte kan visa på mindre teknisk kunnighet. "Volymen är låg och lätet än så länge bara inställt på kajor". Vad menas? Kan bara kajor höra varningskriet?
- **Etiketter och definitioner:** Inga anges.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet anges som "kajor som ställer till problem i centrum". Lösningen är att skrämja bort dem med solcellsdrivna högtalare.
- **Agentskap:** Inget riktigt agentskap ges. Agentskap ges generellt till Växjö kommun.

- **Kontext:** Innehållsmässigt ej relevant. Fysisk placering av artikeln har gjorts i en spalt till höger på sidan tillsammans med andra artiklar med en överrubrik "I korthet". Till vänster om spalten är en större artikel om politik.
- **Liknelser och metaforer:** Inga angetts
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Ord och meningar som "skrämma", "...som skickar ut kajornas varningsläte ska fåglarna förhoppningsvis *välja* andra platser", "Volymen är *låg* och lätet än så länge *bara inställt på kajor*" visar på ett flertal saker. Det ger intryck av att *humant* avlägsna kajorna från platsen och att solcellsdrivna högtalare hjälper till med detta. Samt så påverkas inte människor så mycket för det är "låg volym" och bara "inställt på kajor", dvs *inga andra djur eller fåglar berörs*.
- **Beskrivning av grupper:** Kort text med inga beskrivningar
- **Generaliserbarhet:** Lokalt
- **Sammanfattning:** Teknisk-ekologisk orienterad. Positiv lokal teknisk lösning.

Artikel 19: "Val 2018", publicerad 3 maj, 2018, artikel skriven av Hans Rosén

- **Bild:** Ett flertal bilder visas. Huvudbilderna är närbilder på partiledarna. Centerpartiet visar Annie Lööf. För deras olika punkter finns en punkt om klimat, bredvid denna punkt till höger finns en bild på solceller när andra punkter inte har några bilder. Andra partier har minst en bild var i sina respektive spalter. Att Centerpartiet får en bild på solceller tillhörande punkten klimat kan påvisa en association till att vara positiv gentemot miljön. Alternativt kan det vara det enklaste sättet att visa för publiken att solceller är synonymt med miljövänlighet.
- **Språk:** Samtliga partier har sin egen spalt med tyngdpunkter sammanfattade av deras större politiska agenda. Bland dessa är det enda parti som har en klimatpunkt Centerpartiet, övriga partier nämner inte klimat, miljö eller förnyelsebara energikällor. För Centerpartiet är språket i klimat punkten är två fraser av intresse gällande solenergi; "grönt avdrag" och "hushåll som investerar i solceller". Språket visar till hänsyn för klimatet och miljön genom ekonomiska incitament.
- **Etiketter och definitioner:** Inga reella etiketter eller definitioner eftersom det är en mycket kortfattad nyhetsrapportering.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Eftersom en punkt är klimatrelaterad bland flera tyngdpunkter kan problemet tolkas som att klimatförändringar är ett större problem som måste lösas genom ekonomiska incitament.
- **Agentskap:** Centerpartiet anges som auktoritet för att genomföra förändringar men orsak till problem eller liknande är inte angivet, troligtvis för att texten är mycket sammanfattad och menad för att klargöra partiernas ståndpunkter.
- **Kontext:** Innehållsmässigt är punkten "Klimat" rankad som 3. Ovanför denna punkt rankas "vården" som en tvåa och "Integrationen" som etta. Det ger intrycket av att klimatet kommer som trea bland de politiska frågorna. Att övriga partier inom alliansen (och SD) inte ens har en klimatpunkt kan anses som att klimatet inte är av intresse. Åtminstone bland deras större frågor och klimatfrågor kommer långt ned i deras agenda. Fysisk placering av artikeln är halva övre sidan. Vilket kan antyda större vikt för läsaren
- **Liknelser och metaforer:** Inga angett, troligtvis då texten är mycket kortfattad.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Att klimatet är rankad som trea och användandet av generella ordet "hushåll" kan ses som ett försök att nå ut till många människor som känner igen sig i att de innehar ett hushåll och att miljön är en av de större sakerna Centerpartiet bryr sig om.

- **Beskrivning av grupper:** Inget reellt.
- **Generaliserbarhet:** Nationellt (generellt beskrivet och försöker nå ut till så många som möjligt med dess fokus på *val 2018*)
- **Sammanfattning:** Politisk-miljöorienterad. Solceller är en lösning på miljöproblem genom ekonomiska incitament. Positiv nationell politisk-ekologisk-teknisk.

Expressen

Artikel 20: "Simones unika bil ska köra 300 mil på solceller", publicerad 14 maj, 2018, artikel skriven av Simon Larsson

- **Bild:** Bilden kommer under rubriken och är lika stor (i yta) som tillhörande artikeltext. I bilden syns en kvinna huka bredvid vad som verkar vara en avlång vit racerbilkaross med solceller ovanpå ett avlångt stycke. Bilden visar solcellerna och troligtvis upphovsmakaren. Bilden är relevant för artikeln utan att säga mer.
- **Språk:** Teknisk (bil) och socialt orienterad. "*30 studenter ska utveckla en bil som ska ta dem...*", "*Projektgruppen kommer i tre omgångar leverera prototyper*", "*Tävlingen går ut på att ta sig från punkt A till B så fort som möjligt*", "*Bilen kommer enbart gå på solenergi*", "*...bilen kommer ha en medelhastighet på 80–90 kilometer i timmen med en topphastighet på cirka 120 kilometer i timmen*", "*Tre personer...en kör åt gången*". Inget om de tekniska aspekterna om solcellerna överhuvudtaget.
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt. I rubriken står det "...unika bil..." vilket antyder att bilen är speciell jämfört andra bilar. I första stycket refereras bilen som "solcells bilen".
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som anges är att tävla i tävling där enbart solcellsdrivna bilar är tillåtna. Lösning är att tillsammans med hela klassen bygga en solcellsdriven bil.
- **Agentskap:** 30-tal studenter från Halmstad Högskola (de utför handlingen om att bygga bilen). Samtidigt bestämmer reglerna som ges agentskap för vad som studenterna måste göra.
- **Kontext:** Innehållsmässigt är text och bild koncisa (inget reellt). Fysisk placering har gjorts mot slutet av tidningen i en spalt mot vänster. Artikeln tar upp mellan en fjärdedel till en tredjedel av sidan. Antyder här att artikeln inte är en huvudnyhet.
- **Liknelser och metaforer:** Inga liknelser eller metaforer.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:**
- **Beskrivning av grupper:** Högskolestudenterna beskrivs som "utvecklingsingenjörsprogrammet" vilket fråntar individualitet från dessa. Samtidigt namnges en person, vilket sätter denna person i fokus i förgrunden av en grupp.
- **Generaliserbarhet:** Lokalt (utvecklats på Halmstad Högskola) och transnationellt (ska tävla i Australien)
- **Sammanfattning:** De tekniska aspekterna om vad denna bil måste klara av internationellt och samarbetet mellan högskolestudenter i Sverige framhävs i artikeln. De tekniska aspekterna berör inte solcellerna. Även studenterna uttrycks med deras satsningar. I slutändan framträder solcellernas kapacitet som "cutting edge"-teknologi (en ny typ av bil, driven av solenergi) för framtiden (utvecklad av studenter, refererad som grupp) som där även bilar kan rent av gå på solenergi. Lokal-internationell. Solceller är positiv teknisk lösning.

Artikel 21: ”Sveriges största solcellspark byggs nu i Säve”, publicerad 9 juni, 2018, artikel skriven av Sanna Wikström

- **Bild:** En bild finns till höger om texten och därmed i “slutet” av läsningen. Implicerar att bilden är av mindre betydelse för artikeln (än texten; läs text först, se bild sen). Bilden visar generella solcellspaneler som står på marken.
- **Språk:** Förhållandevis teknisk med ord och fraser som “...ska parker motsvarande 10 MW byggas.”, “...*producera el* motsvarande *hushållselen* för 1000 villor under ett års tid”. I övrigt är tonen satt på initiativ och snabbhet/tid med ord och fraser som “...*gör en storsatsning...*”, “*Först ut* blir parker...”, “...*hittills största...*”, “...*under ett års tid*” och “*stå klar under hösten 2018*”. Att ord som villor och fotbollsplaner används indikerar att artikeln är orienterad mot en medelklass samt ej stadsbor.
- **Etiketter och definitioner:** I rubriken nämns parken som “Sveriges största solcellspark” och återigen nämns som Sveriges största i texten.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet kan sägas vara att “Fram till år 2020 ska [solcells-] parker motsvarande 10 MW byggas” men förklarar inte vidare varför. Det ger antydning till att parkerna helt enkelt måste byggas likt en naturkraft, det bara händer. Göteborg Energi därefter kommer med lösningen att bygga Sveriges största solcellspark.
- **Agentskap:** Göteborg Energi, ett energiföretag som framstår som initiativtagare och bär ansvar för att bygga parken. Artikeln är mer fokuserat på denna aspekt.
- **Kontext:** Artikelns innehåll avviker inte från dess information. Fysisk placering har gjorts längst ned på sidan i en horisontell spalt. Artikeln är placerat också i tidningens klimatsektion.
- **Liknelser och metaforer:** “ska parker *motsvarande 10 MW byggas*”, “*motsvarande hushållselen för 1000 villor under ett års tid.*”, “...*vilket motsvarar lite mindre än 16 fotbollsplaner.*” är alla ord eller meningar som syftar till
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** “*Storsatsning*”, “*Sveriges hittills största*”, “11 hektar *stor yta*” hänvisar till storlekar och ger intrycket av ett (nationellt) emotionellt värde i att den är av betydelse för varför folk ska bry sig om parken.
- **Beskrivning av grupper:** Göteborg Energi framställs som en räddare som kommer till undsättning för att bygga solcellsparken i Säve. Bokstavlig beskrivning finns inte, inte ens för Göteborgs Stad eller län eller individer.
- **Generaliserbarhet:** Fokus för artikeln är mer regional med nationella inslag.
- **Sammanfattning:** Teknologisk orienterad. Positiv regional/nationell teknisk “framtid”. Inget om miljö

Artikel 22: ”ERIC & ALEXANDRA SKA GÅ I PENSION – FÖRE 40”, publicerad 22 juni, 2018, artikel skriven av Frida Bratt

- **Bild:** En bild ovanför till höger om texten och tar upp en fjärdedel av sidan. Bilden är en stor kvadrat och själva bilden visar en närbild av paret som båda är ler och ser glada ut riktade utåt mot läsaren. Inget om solceller.
- **Språk:** Mycket ekonomiskt orienterad. Solcellerna är med i en enda mening; “Nu har paret dock börjat titta på alternativa placeringar [aktier/sparportföljer], såsom skog, fastigheter, solceller eller crowdfunding.”. I den språkliga syntaxen finns för lite information för att få en gedigen analys. Det enda som kan konstateras är att det åsyftas som ett ekonomiskt

“alternativ”, i lika stor bemärkelse som fastigheter eller skog, vilket betyder att det finns en tendens att se solceller som att inneha ett ekonomiskt värde likställt till att handla med fastigheter.

- **Etiketter och definitioner:** solceller benämns som ekonomiskt alternativ
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Paret försöker spara pengar. En lösning är att investera aktier/sparportföljer i ett företag som säljer solceller.
- **Agentskap:** Paret ges agentskap samtidigt som pengar ges agentskap. Pengarna styr vilken inriktning som är mest lönsam för Paret som ger ett slutligt samtycke för investering.
- **Kontext:** Textens innehåll är inte särskilt kontextuell, en enda mening, dock placeras den i en kontext av att spara pengar (lönsamhets kontext). Fysisk placering av artikeln har gjorts i tidningens ekonomisektion men tilldelats en hel sida
- **Liknelser och metaforer:** inget relevant för solceller förutom att solceller likställs med skog, fastigheter och crowdfunding gällande ekonomiska lösningar.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Hänvisar till att det är glädjande och rofyllt att tänka på den ekonomiska framtiden om det utförs åtgärder.
- **Beskrivning av grupper:** Paret, en man och en kvinna, är beskrivet i förhållande till ekonomi. Mannen är beskriven efter hans utbildning och hans jobb. Kvinnan är beskriven som hustru (“...tillsammans med frun...”).
- **Generaliserbarhet:** Individuellt (två människor som dessutom är ett par)
- **Sammanfattning:** Ekonomiskt orienterad där solceller ses som ett individuellt neutralt tillgängligt ekonomiskt alternativ. Avsaknad av miljö

Artikel 23: ”Skånska mirakelbyn är självförsörjande på el”, publicerad 11 maj, 2018, artikel skriven av Johan Ronge

- **Bild:** En bild finns som är lokaliserad högst upp på artikeln, ovanför rubriktexten. Tre personer är i förgrunden av bilden, två yngre män och en äldre kvinna, och i bakgrunden syns ett rött tegelhus. Trots artikelns rubrik och innehåll är solceller (eller vindkraft) inte med. Fokus är på familjen
- **Språk:** Användandet av ord och fraser som “...banbrytande projekt...”, “...kan visa framtiden...”, “...unik experiment...” och “...kan vara framtiden...” tillsammans med “...väckt internationellt intresse...”, “Samhället har världens ögon på sig” angående vad som sker i byn i förhållande till solceller kan ses som att associera solceller som framtidens teknologi, men inte att det är redo att användas än. Ett ord som upprepas är “lokalproducerad” och “självförsörjande” kan vara att försöka associera solceller med ekologiska varor. Samtidigt sägs det att flera hushåll “...nappat på erbjudandet om att få egna solceller installerade...” vilket kan antyda att dessa hushåll lockats till användandet av solceller och att det kan ses mer som en gåva. Ytterligare ett fokus med artikeln är om hushållen och framtida hushåll, en familj från byn har dessutom intervjuats vilket sätter fokus även på social aspekt. Däremot används också ord som “pris” och “regeringens solcellsbidrag” som kan betyda en viss ekonomisk inriktning, dock så är detta inte i fokus eftersom placering och relation till andra textstycken är flummig (finns ingen direkt ekonomisk länk som antyder annat än att det finns pris eller bidrag för solceller).
- **Etiketter och definitioner:** Byn benämns som “mirakelbyn”, antyder en gynnsam övernaturlig händelse. Byn kan anses som nästan helig eller har utfört en extraordinär händelse just för experimentet om förnyelsebar energi.

- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som inleds är ospecificerad. Lösningen som anges är vindkraft och solenergi för att försörja en by med el i avsaknad av det centrala elnätet.
- **Agentskap:** Agentskap ges bolaget Eon och samtidigt de hushåll som valt, "nappat på", solenergi. Det är dessa två som getts agentskap i förmån för att förskaffa och producera förnyelsebar energi.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts i klimatsektionen av tidningen, indikerar att artikeln är relaterad till klimat. Samtidigt är artikeln en halvsida stor. En faktaruta är även presenterad med information om vad en person kan göra för att få solcellsbidrag.
- **Liknelser och metaforer:** Inga anges bortom utsagorna av intervjupersonerna (som inte kan inräknas för det är i stort sett citat och inte tidningens egna uttryck).
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Användandet av ord och meningar som "samhället har världens ögon på sig" och "väckt internationellt intresse" kan antyda att byn är i centrum av världens uppmärksamhet, som att byn är nu en del av något större. Dessutom ord som "förmånligt pris som blev än lägre genom..." försöker underskära prisets betydelse för solceller. I övrigt föreställs självförsörjning och lokalproducerad el från solceller som positiv genom bland annat meningar som "nappat på erbjudandet" och samhället får en nästan en pittoresk inlevelse.
- **Beskrivning av grupper:** Byn beskrivs som "det lilla samhället", "Skånska mirakelbyn". Byn beskrivs även i antal som "150 hushåll" och "[intervjuperson] tillhör ett av elva hushåll". Byn är lokalt beskrivet som litet och hushåll används synonymt med samhälle. Eon beskrivs som "energibolaget" och en intervjuperson med Eon beskrivs som "kommunikationschef", det var allt.
- **Generaliserbarhet:** Byn är lokal, dessutom används ord som "lokalproducerad". Dock finns inslag av globalism då det är "värdens ögon" eller att byn har "väckt internationellt intresse".
- **Sammanfattning:** Socio-ekologisk inriktning med underton av ekonomiska inslag. Den ekologiska delen är dock mycket inriktad på samhället. (Positiv lokal social).

Svenska dagbladet

Artikel 24: "Sydkorea tar USA-tullar till WTO", publicerad 15 maj, 2018, artikel skriven av TT-Reuters

- **Bild:** Bilden är på solceller. Finns ovanför rubriken och är lite större i yta än själva texten.
- **Språk:** Förhållandevis neutral. Att texten är politiskt orienterad är inte förvånande. Uttryck som "Åtgärden är *en i raden den senaste tiden*" och "*Solpaneler har blivit ett konfliktämne* mellan Sydkorea och USA" indikerar en långdragen konflikt dock ej i relation till solpaneler. Solpaneler ges en mindre roll och med en mening som "avtal värt 480 miljoner dollar" är de politiska och ekonomiska aspekterna av betydelse.
- **Etiketter och definitioner:** Inga reella förutom att Donald Trump nämns som president.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet beskrivs som tullarna mellan Sydkorea och USA vilket har skapat en konflikt mellan dessa länder. Lösningen beskrivs som att förhandla om nya avtal mellan länderna genom att använda WTO. Solpaneler är ej väsentligt i denna mening.

- **Agentskap:** Agentskap ges Sydkorea och Donald Trump (ej USA). Donald Trump beskrivs som att aktivt ha satt tullar och Sydkorea reagerar.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts i näringsliv-sektionen av tidningen (liknande ekonomi).
- **Liknelser och metaforer:** Inga
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Ord som idkas på är att Donald Trump inför “*straffullar* för att *skydda* den inhemska produktionen” vilket ger känslan av att Trump *bestraffar* Sydkorea för att värna om den *egna* produktionen. Att Sydkorea “*tar konflikten...till WHO*” kan ses som om WHO ges status liknande en domstol.
- **Beskrivning av grupper:** Ingen reell beskrivning av någon grupp. Sydkorea beskrivs ej utöver “Sydkorea” och USA som “USA”. Donald Trump beskrivs som president, dock inte över vilket land (underförstått nu av publiken?).
- **Generaliserbarhet:** Satt i globala perspektiv, eller som mellan två nationalstater. Dock hänvisningen till WTO sätter återigen ett globalt perspektiv.
- **Sammanfattning:** Ekonomisk-politisk orienterad. Fri handel med solceller är globalt positivt för ekonomin men det är negativt med global politisk styrning.

Artikel 25: ”Investerarna våndas i energins stormakter”, publicerad 15 maj, 2018, artikel skriven av Mikael Törnwall

- **Bild:** En skorsten syns släppa ut rök i bakgrunden. I förgrunden ser det ut att vara en avlång sten skylt med kinesisk text och mellan skylten och skorstenen finns ett flertal röda flaggor som vajar för vinden.
- **Språk:** Ord och fraser är tekniskt/teknologiskt lagda. Det är angivna mängder av CO₂-utsläpp, ord som “resurser” och “[energi-]effekt på 1,5 GW”, “anläggning” med mera. Därefter följs ekonomiska termer, olika kostnader och dylikt.
- **Etiketter och definitioner:** Ett flertal etiketter och definitioner existerar. För förnyelsebar energi sägs det vara “grön energi”.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Kinas utsläpps och klimatproblem tas upp och lösningar som anges är bland annat en solenergianläggning.
- **Agentskap:** Kina ges allt agentskap. Från problem till lösning. Lösningen sägs komma från Kinas president vilket framställer presidenten som en problemlösare.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts i ekonomi-sektionen (Investor Summit) av tidningen och tar upp en tredjedel av sidans yta.
- **Liknelser och metaforer:** CO₂-utsläpp jämförs mellan Kina och USA, och “än fyra gånger så mycket som” Indien. Meningen “USA kommer inte ens upp i en tredjedel av det beloppet” angående Kinas ekonomiska investeringar i förnyelsebar energi är också en jämförelse. Meningen “Med en effekt på 1,5 GW är anläggningen större än de största svenska kärnreaktorerna” blir också en jämförelse mellan länder. Ger inlevelsen att Kina försöker vara “bättre” än andra länder.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Användandet av ord och siffror i meningar, som “...släppte Kina ut omkring tio miljarder ton CO under förra året.”, som hänvisar till storlekar i fråga om utsläpp, kostnader och åtgärder tillsammans med konstanta jämförelser med andra länder ges publiken en storslagen upplevelse av situationen i världen och Kina känns som en kämpe för en bättre värld. Dock i slutet av artikeln sägs det “Och när Kinas president pekar med hela handen, då har näringslivet och

lokala politiker inte något annat val än att lyda” vilket ger Kina känslan av att vara totalt auktoritär.

- **Beskrivning av grupper:** Ett fåtal beskrivningar finns som “lokala” politiker och “[beslutet] kommer från den *absoluta toppen*” som beskriver presidenten.
- **Generaliserbarhet:** Nationell om det är Kina, på grund av alla jämförelser och storleken på satsningarna riktas artikeln mot ett nationellt-globalt perspektiv.
- **Sammanfattning:** Ekonomiskt inriktad med dels fokus på ekologi (klimat). Nationell politisk inblandning för kontroll av solceller är negativ, men positiv för nationell ekologi, men negativ för ekonomisk vinning.

Artikel 26: ”Fem ’gröna miljardärer’ – en vill rädda Kinas djur”, publicerad 15 maj, 2018, artikel skriven av Malin Jansson och Erik Jerdén

- **Bild:** Bild på Bill Gates, i blå kostym, och Melinda Gates, i vit kostym. Bakom paret syns en röd ridå. Det är allt.
- **Språk:** Ekonomisk. Ord som “*belopp*”, “hur mycket som...*getts bort*”, “...lovat att *ge bort minst 95 procent [av förmögenheten]* innan de dör” och summor som “*233 miljarder kronor*” ligger till grund för denna utvärdering. Förhållandet till solkraft handlar om att skänka pengar för att utveckla just solkraft.
- **Etiketter och definitioner:** Stiftelsen “Bill & Melinda Gates Foundation” beskrivs som “en av världens största utvecklingsfinansiärer”
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Lösning till mer utveckling inom solkraft anges som mer belopp (i pengar)
- **Agentskap:** Melinda och Bill Gates ges agentskap. De bär ansvar över sin ekonomi, vart pengarna ska gå och när.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts i ekonomi-sektionen av tidningen, men på en sida omgiven av andra artiklar som handlar om olika investeringar i klimatrelaterade åtgärder. Artikeln och omgivande artiklar verkar vara numrerade och det framgår ej om det är likt en rankning. Artikeln får siffran 3, vilket betyder att det är underställt två stycken andra artiklar?
- **Liknelser och metaforer:** Inga har angetts (troligtvis för att 6 meningar inte är mycket).
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Filantropiskt
- **Beskrivning av grupper:** Paret beskrivs inte som miljardärer. Bill Gates namn nämns först följt av Melinda som blir beskriven som “hustru”.
- **Generaliserbarhet:** Individuell...men kan säga ha antydning av ett globalt perspektiv på grund av stiftelsen.
- **Sammanfattning:** Starkt ekonomiska med inslag av ekologi på grund av kontexten. Neutral mot ekologi och neutral mot ekonomi. Satsning på ekonomiskt bistånd ger antydning av positiv individuell ekonomi.

Artikel 27: ”Sida först att backa upp crowdfundingplattform”, publicerad 28 maj, 2018, artikel skriven av okänd (SvD, Chefredaktör Fredric Karén)

- **Bild:** Ingen. För att det är första sidan? Eller för att det inte anses lika relevant som andra nyheter på första sidan?

- **Språk:** Mycket allmoglig. Fokus ligger på ekonomi med ord som “satsning”, “verksamhet” och “gräsrotsfinansiering”. Ord och fraser som “...hållit på med...” och “...växlat upp rejält...” ger antydning till förändring.
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** För kort text för problem. Något händer men ingen mer information. I detta fall är det som händer att någon eller något med namnet “Sida” börjar gräsrotsfinansiering tillsammans med “Trine” med fokus på solenergi.
- **Agentskap:** Ansvar ges till “Sida”.
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad på första sidan till “SvD Näringsliv” och rubriken är den första som ses (störst och placerad längst upp).
- **Liknelser och metaforer:** Inga
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Ord och uttryck som “...hållit på med...sedan tidigt 90-tal” och “...växlat upp rejält de senaste tio åren.” ger intrycket av att “Sida” är förlitlig gällande den ekonomiska verksamheten och ordet “...först att backa upp crowdfundingplattform...” ges Sida även känslan av att vara “snäll” (synonym?)
- **Beskrivning av grupper:** Inget reellt förutom att Trine beskrivs som en plattform. Sida är beskriven i verksamhets termer så troligtvis företagsinriktade beskrivningar.
- **Generaliserbarhet:** Individuell/företags skala, delvis internationell (solenergi i Afrika)
- **Sammanfattning:** Neutral ekonomiskt internationell mot solenergi. Solenergi är mer som en verksamhet.

Artikel 28: ”Sida satsar på crowdfunding: ’Klart det finns risker’”, publicerad 28 maj, 2018, artikel skriven av Joel Arvidsson

- **Bild:** Två kvinnor sitter vid ett bord. På bordet finns ett glas, minst två pappersark och en mobiltelefon. I bakgrunden syns fönster med fördragna gardiner. Fokus är på kvinnorna. Inget som talar för solenergi.
- **Språk:** Artikeln är ekonomisk-social, solenergi är ej i fokus och anges mer som en produkt eller verksamhet i relation till ett företag. Ord som “satsningar” (monetärt), “garant” och “statlig” syftar till en mer ekonomisk inriktning med ringa social avsidet betydelse. Od som “sommarstämming” och “...när...förkunnade nyheten” ger språket en lugn ton. Att solenergi enbart nämns en gång i samband med introduktionen av plattformen Trine sätter solenergi som ett bihang till artikeln.
- **Etiketter och definitioner:** “Sida blir första *statliga biståndsorgan...*”. Definierar Sida som både biståndsorgan och statlig i samma mening.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Inget reellt. Det verkar i artikeln som om Trine behöver pengar för att finansiera solenergiprojekt, då kommer lösningen från Sida som ger bistånd.
- **Agentskap:** Agentskap ges Sida men eftersom det är en intervju ges många frågor till intervjupersonerna, generaldirektören och den ekonomiska rådgivaren, som får frågor som “Vad tror ni...”, “Hur bidrar en sådan här satsning till minskad fattigdom?”. Användandet av “ni” ger intryck av att intervjupersonerna bestämmer samt att detta följs av hur de anser detta bidrar till minskad fattigdom understryker deras auktoritet som att tala för hela Sida.

- **Kontext:** Artikeln tar fysiskt upp $\frac{3}{4}$ delar av sidan. Ger intryck av att vara viktig?
- **Liknelser och metaforer:** Att det är "...förste statliga biståndsorgan i världen..." ger intrycket av en jämförelse mot världen som inget annat land eller statlig organisation gjort hittills.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Ord och meningar som "Det *rådde* sommarstämning" och "*förkunnade* nyheten" ger intrycket av en behaglig och formell upplevelse.
- **Beskrivning av grupper:** Trine ges två definitioner; crowdfunding-plattform och plattform. De två intervjuade personerna sägs vara generaldirektör för Sida och ekonomisk rådgivare för Sida.
- **Generaliserbarhet:** Individuell med inslag av skala på organisationsnivå
- **Sammanfattning:** Ekonomisk-social där solenergi inte framställs som något mer än vilken annan verksamhet som helst (neutral).

Artikel 29: "Ikea satsar på klimatsmart: 'nödvändigt'", publicerad 12 juni, 2018, artikel skriven av John Alexander Sahlin / TT

- **Bild:** Två personer syns i en bild som tar upp lite mer än $\frac{1}{4}$:e del av artikeln. Personerna står på en spotlight belyst golv bland soffor och speglar (troligtvis Ikeas golv). En av personerna håller i ett fätöljarmstöd och den andra håller i en svart metallstav. Relation till solenergi? Hur anses det här vara en bild som säger "klimatsmart"?
- **Språk:** Språket är fokuserat på hållbarhet och det sociala med ord och fraser som upprepas och används som "*hållbar kost*", minskad "*vattenförbrukning*", "*hållbarhetsstrategin*", "*klimatsmartare beteende*", "*minska köttkonsumtionen*". Ord som "*ska*", "*måste*" och "*målet*" används för att sätta Ikeas hållbarhet i fokus. Mycket ekonomiska inslag finns som fokus på "*kunder*", "*sortiment*", "*växa [ekonomiskt]*" och "*marknad*". Eftersom det mesta är fokuserat på kundernas ekologiska beteende blir det Social-ekologisk aspekt på artikeln. I fråga om solenergi nämns det att "Fem av Ikeas 49 marknader har idag solpaneler i sortimentet och nu satsar företaget på att ytterligare 24 marknader globalt ska sälja solpaneler före 2025" och sätts i ekonomiska meningar. Att artikeln inleds med "Köttbullar och varmkorv försvinner inte från Ikea" kan anses som kritik mot betydelsen av "klimatsmart".
- **Etiketter och definitioner:** Hållbarhetschef och koncernchef anges titlarna på de intervjuade från Ikea. "Växtbaserad meny" synonymt med "vegetariska utbudet".
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Ikeas hållbarhetsperspektiv sätts i fokus av artikeln och är ett område för utveckling (växa) där *lösningen är bland annat att sälja solpaneler* globalt (va?? okej så att sälja solpaneler är en av lösningarna på Ikeas hållbarhetsproblem? Det är konstigt. Det är fantastiskt roligt med de här analysfrågorna för det hade jag inte sett själv när jag läste artikeln.
- **Agentskap:** Ansvar till lösningar ges Ikea, trots att det som framgår av artikeln är att de intervjuade har samordnat dessa förändringar.

- **Kontext:** Artikelns fysiska placering på hela sidan med rubriken "Ikea satsar på klimatsmart: "nödvändigt", ger intrycket av att artikeln är viktig och att innehållet handlar om klimatet. Dock framgår det att det är ett företag som står för innehållet och det ekonomiska sätts i fokus.
- **Liknelser och metaforer:** inget reellt.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Allting sätts i konstant kontrast mot artikelns hållbarhets inriktning med "köttet får större *konkurrens*.", "Köttbullar och varmkorv *försvinner inte* från Ikea". Samtidigt som starka ord i meningar används som "*Signatur*rätten på Ikea [köttbullar med potatis] kommer *aldrig* att försvinna.", "[klimatpåverkan] *sägs* minska ". Detta pågår i hela artikeln och ger intrycket av att artikeln försöker förmedla "klimatsmart" som negativt. Solpaneler inkluderas här. Dessutom rubriken med "nödvändig" gör att omställning känns som ett måste eller att det inte finns något som egentligen kan göras åt det.
- **Beskrivning av grupper:** Hållbarhetschef och koncernchef anges
- **Generaliserbarhet:** Globalt
- **Sammanfattning:** Socio-ekologisk aspekt med ekonomi i bakgrunden där solenergi används som en lösning på hållbarhet problemet. Artikelns väcker stark kritik mot satsningar mot att säkerställa hållbarhet. Solenergi är negativ social och ekologisk mot nationell identitet.

Artikel 30: "Vi är först, vi kommer inte att vara de sista. Omröstningen idag är en milstolpe.", publicerad 12 maj, 2018, artikel skriven av TT (som citerar David Hochschild)

- **Bild:** Ingen bild.
- **Språk:** Fokus ligger på ekologi/klimat och den tekniska aspekten. Ord som "klimat effekt", "beräknas" och användandet av siffror. Generell ton i artikeln, men med två meningar är det inte konstigt.
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Nyheten händer, problem eller lösning anges att vara värna om miljön och solpaneler kan hjälpa lösa problemet.
- **Agentskap:** Ansvar till besluten om solceller ges till "myndigheterna" men vilka myndigheter anges inte, kan antyda avsaknad av reellt ansvarstagande för publiken (det är "the man", som amerikanerna skulle säga).
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts på en sida om nyheter från världen. På sidan finns ett flertal små artiklar, bland annat en artikel om ekonomi, en artikel om en rymdraket, en artikel om bilbälten och en sista artikel om miljöaktivister.
- **Liknelser och metaforer:** Efter 2020 liknas kravet av solceller som "att avlägsna 115 000 bensin- eller dieseldrivna fordon från vägarna.". Bilarna i sin tur är metaforer för växthusgaser. Så det är en metafor inuti en liknelse.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Ord med intensitet ligger på "beslut" och "måste" vilket ger intrycket av att detta tvingas på nya bostäder. Samtidigt nämns "*få en* [minskad] klimatt effekt. En tolkning av att "få" är gåva, i detta avseende blir tvånget positivt för miljön för publiken. Denna tolkning understryks genom att likställa den beräknade klimatt effekten till en stor kvantitet av minskade växthusgasutsläpp.
- **Beskrivning av grupper:** Kaliforniens energi kommissionär är inte mer beskrivet än namnet.

- **Generaliserbarhet:** Artikeln syftar till världen för en svensk publik, Kalifornien kan anses som regional i USA, vilket ger global eller internationell skala.
- **Sammanfattning:** Ekologisk aspekt på regional skala, men global för svensk publik. Överväldigande regionalt ekologiskt positiv för användandet av solceller.

Vattenenergi

Dagens Nyheter

Artikel 31: "Niagara – fall mellan två länder", publicerad 6 maj, 2018, artikel skriven av Sanna Torén Björling och Shutterstock

- **Bild:** Bild på Niagara fallen med en förbipasserande båt syns. Båten är liten jämfört med fallen, bild perspektivet belyser detta. bilden tar upp en hel sida och en liten del av nästa sida.
- **Språk:** Lättsam och personlig språklig struktur. Här används ord och fraser som "*Plötsligt ser man ingenting*", "*Dånet är öronbedövande*", "*Man blir ändå blöt*" och "*Man kan rabbla*". Artikeln fortsätter i samma stil. Resan kan skildras som personlig som publiken får ta del av. I förhållande till vattenenergi nämns vattenkraft där historiska, "*sedan 1950-talet*", och tekniska ord samt siffror som "*kapacitet på fyra miljoner kilowatt*". Ger intrycket av artikeln att vara personlig och tillsammans med all dagliga ord försöker artikeln nå en stor publik. Hänvisning till teknisk information kan antyda att publiken lär sig om omvärlden. I en mening står det "Längs enkla skyltar på vägen lär man sig mer om kraftverken..." vilket understryker denna slutsats.
- **Etiketter och definitioner:** Vattenkraft tillsammans med dess historia vid Niagarafallen och dess tekniska beskrivning definieras som "*rolig statistik*". Den nämns även att "*delas mellan USA och Kanada*".
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** I avsaknad av egentliga lösningar eller problem kan själva definitionen av att vara "rolig" anses som ett motpol mot "tråkig". Lösning på att fakta skulle vara tråkig är att förklara att fakta är rolig.
- **Agentskap:** Ansvar är ospecificerad. Författaren kan anses att ges agentskap i egenskap av *reseledare eller lärare*.
- **Kontext:** Bild och text är fysiskt placerad i "resor", en sektion i tidningen, och ges ett flertal sidor. Ger upplevelsen av att vara en stor eller lång nyhet.
- **Liknelser och metaforer:** Inga liknelser eller metaforer görs för vattenkraft.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Känslan av artikeln verkar vara mer inriktad på att resa. Flera beskrivningar och användandet av uttryck som "*plötsligt ser man ingenting*", "*man blir ändå blöt*", och "*Fast den som kommer hit*". Här är känslan som att få följa med på författarens resa i tredje person. Samtidigt används uttryck som "*storskalig*", "*hisnande*", "*hyfsad snabb kö*" ger känslor intrycket av att trots detta nämns som en turistattraktion med många turister är det en stor och sevärd upplevelse. Vattenkraft ges en mer alldaglig känsla med meningar och ord som uttrycker "*längst enkla skyltar på vägen lär man sig mer om kraftverken*". Det ger upplevelsen av artikeln, i relation till vattenkraft, att det finns något för alla, även de som vill lära sig om omgivningen. Dock framställs detta som avsides, ett alternativ.

- **Beskrivning av grupper:** Grupper beskrivs som turister, andra människor som att tillhandahålla attraktioner och fantastiska fakta ges om tidigare människor som varit på platsen. Sensationella beskrivningar sammanfattningsvis.
- **Generaliserbarhet:** Individuell.
- **Sammanfattning:** Teknisk och lärorik. Inriktning på den sociala resan till platsen som en del av turistmålet. Vattenkraft anges positivt för att skildra den individuella resan.

Artikel 32: "Facebook storsatsar i Luleå", publicerad 8 maj, 2018, artikel skriven av TT

- **Bild:** Ingen bild
- **Språk:** Språket är fokuserat på den ekonomiska- och företagsverksamhets aspekten av Facebooks etablering. Ord och fraser som "förser med arbetskraft", "hur många jobb det handlar om" och "eventuellt...ett 100-tal nyanställningar". Samtidigt används ord och fraser i relation till ekonomi som "satsning", "ledande kluster", "energipriser", "växande", "etablera", vilket ger en ekonomisk inriktning på artikeln.
- **Etiketter och definitioner:** Vattenkraft anges som en "anledning" till en större anläggning.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Tillgång till vattenkraft anges som en lösning till varför Facebook bygger ut sin datacenteranläggning i Luleå.
- **Agentskap:** Ansvar hänvisas till kommunen som tillhandahåller vattenkraften, bland annat intervjuas kommunalråd i samband med artikeln. Samtidigt är det Facebook som etablerar och väljer att expandera vilket ger dem agentskap över den ekonomiska tillväxten i området.
- **Kontext:** Artikeln är kortfattad men fysiskt placerad i ekonomi-sektionen av tidningen.
- **Liknelser och metaforer:** Inget reellt
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Användandet av ord och fraser som beskriver områdets ekonomiska utveckling och potentiella arbetskraft ger känslor intrycket av hopp om ekonomisk utveckling. Att Facebook "storsatsar" stärker denna upplevelse.
- **Beskrivning av grupper:** Facebook beskrivs som "mediejätten". Den intervjuade beskrivs som Kommunalråd i Luleå. Ger antydning till att Facebook är större än kommunen.
- **Generaliserbarhet:** Lokal för Luleå
- **Sammanfattning:** Ekonomiskt orienterad. Fokus ligger på vattenkraft som en positiv anledning till lokal ekonomisk tillväxt för att det kan attrahera stora företag.

Artikel 33: "Rusningen på batterier sätter press på Northvolt", publicerad 7 maj, 2018, artikel skriven av Lasse Swärd

- **Bild:** Två bilder. En på ett flertal män i förgrunden och i den ofokuserade bakgrunden syns ett vitt tält med träd ståendes bakom tältet. Tre män bär finare kläder, två i kostym och en i grå gammaldags rock. Två yngre män i grå huvjackor och mörkblå jeans står snett bakom de tre äldre männen. Den andra bilden är en bild på en mans halva ansikte, den andra halvan är utanför bilden. Strax bakom det halva ansiktet finns en vit tavla med ordet "ReVolt" skrivet på sig. Inget som säger något om vattenkraft precis.
- **Språk:** Språket är mycket fokuserat på ekonomi, speciellt för ett enda företag. Vad företaget gör specificeras av tekniska specifikationer och vad fabriken företaget bygger kommer få för energieffekt. Språket inriktar sig på mer formell ekonomisk struktur och antyder att artikeln är ämnad åt den publik som är intresserad av ekonomisk tillväxt och företagande.

- **Etiketter och definitioner:** Vattenkraft definieras som förnybar och som “konkurrensfördel”.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som anges i artikeln är det stora behovet av energi för att fabriken ska fungera. Lösningen anges som vattenkraft.
- **Agentskap:** Ansvar för att kunna fortsätta verksamheten ges till företaget och vd n, där vattenkraft väljs som lösning.
- **Kontext:** Artikeln har satts i ekonomisektionen av tidningen. Innehållsmässigt nämns vattenkraft i en enda mening
- **Liknelser och metaforer:** Förhållandevis ekonomiska och tekniska liknelser anges för företagets verksamhet. Eftersom vattenkraft nämns i en enda mening finns inga liknelser.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Artikeln skildrar ett företag vars verksamhet är att producera batterier. Skildringen är förvånade neutral dock med ord som “stötta” och “energimängd...blir vanlig i kommande elbilar” ger det upplevelsen av att sympatisera med företagets problem och samtidigt ger upplevelsen av hopp om lönsam ekonomisk investering i detta företag. I förhållande till vattenkraft används ord och meningar om företagets verksamhet som “Det *slukar två tredjedelar* av all energi som *går åt*”. Det ger antydning till att energikravet är enormt och att senare nämna vattenkraft får det känslan av att vattenkraft räddar företaget (i hållbarhetsperspektivet).
- **Beskrivning av grupper:** Företaget beskrivs med ett antal synonymer, “fabrik”, “företag”, den intervjuade personen beskrivs som vd.
- **Generaliserbarhet:** Företaget är baserad i Sverige med ett flertal fabriker runt om i landet vilket ger skalan för nationell verksamhet.
- **Sammanfattning:** Ekonomisk orienterad med inslag av tekniska specifikationer. En liten del ekologiska för nämmandet av hållbarhet. Vattenkraft framställs som en positiv ekonomisk räddare av företagsverksamheten, speciellt med synen på framtida behov.

Svenska dagbladet

Artikel 34: ”Facebook tror stenhårt på Norrbotten”, publicerad 14 maj, 2018, artikel skriven av okänd (Chefredaktör Fredric Karén)

- **Bild:** Ingen bild
- **Språk:** Språket är mer alldaglig än formell. Ord och fraser som “tror...på”, “som håller ner”, “förser” ger ett intryck av tid som presens, att det händer just nu.
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt. Kyla anges som “naturlig” men ingen definition eller beskrivning om vattenkraft.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Förklaringen till varför Facebook tror på området, utifrån artikeln, är för att det finns bland annat vattenkraft.
- **Agentskap:** Agentskap ges Norrbotten och Luleå. Facebook tror på att dessa kan leverera vad de behöver och artikeln hänvisar till ansvaret som ligger på den lokala och regionala skalan att lyckas förse med resurser.
- **Kontext:** Fysisk placering på första sidan, i “SVD Näringsliv” vilket är deras version av ekonomi. Antyder att nyheten är lite mer av intresse.
- **Liknelser och metaforer:** Inget reellt.

- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Rubriken med frasen “Facebook *tror stenhårt* på Norrbotten” ger intrycket av en mycket stark förhoppning, som om Facebook har ett genuint intresse, för området. Dock “tror” de på området och ger känslan av att
- **Beskrivning av grupper:** Facebook beskrivs som “den globala nätverkstjänsten”. Tjänst syftar till att framställa Facebook som en servicegivare och global som att omfatta världen.
- **Generaliserbarhet:** Lokal och regional
- **Sammanfattning:** Ekonomisk orienterad. Inget annat. Vattenkraft framställs som en positiv förutsättning för ekonomisk tillväxt som attraherar stora företag, dock ligger ansvaret på lokal och regional skala för att tillhandahålla vattenkraft.

Artikel 35: ”Facebook storsatsar i Sverige – bygger ett av de största datacentren i världen”, publicerad 14 maj, 2018, artikel skriven av TT

- **Bild:** En enda stor flygbild som tar upp en halv sida. På bilden syns en stor, delvis avlång, anläggning med svart tak, omgiven av skog. I närheten av anläggningen finns inga träd men gräs och ett flertal bilvägar och gångar syns samt en parkering i nära anslutning till anläggningen. Längst ned till vänster syns en liten del av konturen av ytterligare en anläggning.
- **Språk:** Mycket ekonomiskt inriktad. Ord och fraser refererar till priser arbetskraft och mycket mer. I relation till vattenkraft anges “låga energipriser” som anledning till expanderings, vilket är ekonomiskt.
- **Etiketter och definitioner:** Vattenkraft anses som en anledning för expanderings, eftersom det finns “tillgång”. I övrigt, förutom “Na
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Förklaringen till Facebooks expanderings ges till “Naturlig kyla som håller ner energinivåerna, tillgången till vattenkraft, relativt låga energipriser och ett universitet som förser med arbetskraft”.
- **Agentskap:** “Facebook bygger ut sitt datacenter” inleds artikeln med och rubriken hänvisar till “Facebook storsatsar i Sverige”. Det är därmed Facebook som ges ansvar för expanderings med anledning för att vissa förutsättningar (bland annat vattenkraft) existerar. En “socialdemokratiskt kommunalråd”-person har intervjuats, men i övrigt har inget agentskap getts till personen (Som om personen inte har egentligen gjort något, trots utsagan).
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts på tidningens ekonomi-sektion. Artikeln tar upp hela sidan med undantag av en annons längst ned, som tar en 1/5:e del av sidan. Längst upp till höger syns en liten ruta där det står “Facebooks värsta kris - så här långt” och hänvisar till webbadress (tillhörande en av tidningens journalister, troligtvis en krönika eller ledare).
- **Liknelser och metaforer:** Inget reellt. Kyla beskrivs som “naturlig” för området.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Ord och meningar som “att göra anläggningen en av världens största”, “Luleå...bolagets första satsning utanför USA”, “regionen utvecklats till Europas ledande kluster” tillsammans med rubriken “Facebook storsatsar i Sverige” ger känslan av nationell stolthet. Dels för att Luleå “var först” för bolagets etablering och dels för att Facebook *fortsätter* satsa i Sverige samt att storlekar ges (största / första / ledande) i relation till framgång. Dessutom konstant hänvisning till världen eller regionen och Europa antyder att *här* i Sverige går det bra. Artikeln antyder att det även går bra för dem *just för att det finns tillgänglig vattenkraft* bland annat. Allting tillsammans med “tro” på området och “nya jobb” ger det hela en känsla av nationell stolthet och framtidstro (när det gäller arbete) på vattenkraft.

- **Beskrivning av grupper:** Facebook beskrivs som “Mediejätten” och “globala nätverkstjänsten”. Att kommunalrådet beskrivs som socialdemokratiskt kan ha betydelse att rikta uppmärksamhet antingen mot den rådande politiska åskådningen eller för att påpeka att detta inte är normalt för en socialdemokratisk ledning (att benämna något är väsentligt, exempelvis genom att säga att något är gammalt är att säga att något inte är ungt).
- **Generaliserbarhet:** Sverige och Luleå jämförs med omvärlden och framgångar i Luleå återspeglar nationens framgångar. Skalan blir Nationell trots artikelns lokala referering för att Sverige konstant refereras och Luleå blir en plats i Sverige.
- **Sammanfattning:** Ekonomiskt orienterad med nationell (ekonomisk) stolthet. Fokus ligger på vattenkraft som en positiv anledning till nationell ekonomisk tillväxt, genom lokal investering, för att det kan attrahera stora företag. Avslutningsvis är det Ekonomisk-social.

Artikel 36: ”Magnus Hall bygger framtidens samhälle”, publicerad 15 maj, 2018, artikel skriven av Birgitta Forsberg

- **Bild:** Bild på Magnus Hall, en man i kostym, som står längst upp i en trappa med både händer på räcket och kollar nedåt. Bildens fokus är riktad uppåt mot mannen från trappans bas. Bilden är tagen utomhus och i bakgrunden syns blå himmel och vita moln. Om det här var en bildanalys skulle bilden kunna sägas framställa mannen som en ängel med himlen bakom honom, att han står längst upp för en trappa och “vi” som ser mannen nedifrån oss här på jorden som kollar upp mot honom. Då skulle bilden kanske försöka framställa mannen som ett gudomligt sändebud menad att rädda oss. Hur som helst är det inget i bilden som kan liknas till vattenenergi.
- **Språk:** Artikeln är mestadels en intervju men det finns mycket information som tas från “tidningen” också. Inledningsvis uttrycks det många ord och fraser om miljö, förnyelsebar energi och energiomställningen. Artikeln är uttömmande men återkommande språk gäller vattenfall som statligt bolag, olika kostnader och priser som företaget behöver eller investerar eller betalar. I sig är språket fokuserat på ett personligt narrativ av och försöker måla upp en berättande historia av intervjun, gör den mer “levande”, angående både personen och den information som presenteras. I helhet är artikeln starkt fokuserat på miljö och sekundärt ekonomin. Ekonomiskt okunniga kan följa den här artikeln.
- **Etiketter och definitioner:** I fråga om etiketter och definitioner måste det härledas till vattenkraft, därför analyseras inget övrigt. Gällande vattenkraft finns det två definitioner som tas upp, dels är en energikälla som kan användas vid behov “Vatten[-kraft] kan nämligen lagras i dammarna och släppas på vid behov.”. Samtidigt definieras vattenkraft som “baskraft”, i meningen betyder det att det är grunden för stabil elproduktion. Det ger antydning att vattenkraft är essentiell för grundläggande elproduktion för sin lagringsförmåga.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Intervjun är mera ämnad för att ge en personlig inblick i vilka förhoppningar, tankar och idéer Vattenfalls vice direktör har om framtiden och vad det jobbas med inom Vattenfall. Inget speciellt ges utöver detta förutom att vattenkraft anges som en lösning till problemet om konstant förnybar energi.
- **Agentskap:** Svårt att sätta agentskap. Vattenfalls investeringar anges komma från Vattenfall och angår förnyelsebar energi. Olika ansvarsområden anges inte, det kan antyda att Vattenfall försöker avsäga sig agentskap i vissa frågor.
- **Kontext:** Artikeln tar upp två sidor. En sida för text och den andra sidan tas upp av artikeln bild. Det ger antydning av att lägga mer vikt i betydelsen för publiken. Inga annonser ges heller

vilket styrker detta (finns ingen onödig fluff). Artikeln är fysiskt placerad i ekonomi-sektionen.

- **Liknelser och metaforer:** Bortsett från intervjun finns inga liknelser att göra om vattenkraft.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** I meningen “Totalt investerar vattenfall 22–23 miljarder kronor per år. Ungefär hälften går till...*Resten* går till att *förbättra* kärnkraft, vattenkraft och elnät.” sätts vattenkraft på samma nivå som kärnkraft och att det är sammantaget likställt med investeringar i elnät. Vidare i artikeln i fråga om produktionen av el står det “där *Vattenfalls stora* investeringar *sker*” ger antydning, speciellt med en storlek som “*stora*” och “*sker*”, att huvuddelen av investeringarna i dagsläget går till elproduktionen. Ännu vidare i artikeln uttrycks det “För att kompensera [vindkraftens brister] måste man ha något stabilt i botten. Kärnkraft ansåg kärnkraftsvännerna. *Vattenkraft, ansåg motståndarna*”. Ordet “motståndare” betyder enligt Svensk Ordbok “person som aktivt försöker förhindra viss utveckling”. Följs denna definition, och att det ställs i motsats till kärnkraftsvännerna, framställs vattenkraft som att förhindra utveckling på området och att kärnkraft skulle vara bättre. Senare i artikeln konstateras det att “Det [kärnkraft] blir *för dyrt* [ekonomiskt].”.
- Känslan från uttryck som “*Vi svenskar*” och “*vi sätter på kaffet*” i samband med *samhälle och framtid* ges en framtidsvy om hur, genom familjära uttryck associerar, till hur ett svenskt samhälle i framtiden fungerar, precis som i dag. Bara att det drivs av förnyelsebara energikällor istället. Ger känslan att vi kan behålla våra nutida konsumtionsmönster så länge det sker ett utbyte mot förnyelsebara energikällor, som vattenkraft.
- **Beskrivning av grupper:** Magnus Hall har många beskrivningar. “Osannolik miljökampe”, “2,01 meter lång”, “industrielle ekonomen”, “tidigare basketspelaren”, “mannen som ska leda Sverige”, “från Mr Basindustri till Sveriges främste miljökampe”, “vd för helstatliga Vattenfall”. Fortsättningsvis anger artikeln Magnus Halls tidigare verksamheter och bedrifter. Kort analyserat är det stort fokus på mannens beskrivningar som att ha gjort en helomvändning i miljöfrågor och blivit nu “den främste miljökampen”. Mannen längd är ovisst för analysen, kanske antydning till mer “pondus” eftersom kontexten är “Han lutar sin långa lekamen, han är 2,01 meter, över bordet i konferensrummet”.
- **Generaliserbarhet:** Innehållsmässigt angår artikeln företaget men fokus i artikeln ligger på intervjun och försöker gå in på vd:ns förhoppningar, tro, idéer och vilja samt vd:ns tidigare erfarenheter vilket sätter en personlig prägel på hela intervjun. Vattenkraft anges på nationell skala.
- **Sammanfattning:** Vattenkraft är starkt miljömässig med undertoner av ekonomi och tertiärt samhällsmässig enligt artikeln. Vattenkraft är positiv och negativ på nationell skala. Dels positiv för att det är en förnyelsebar energikälla som kan lagras och någorlunda kostnadseffektiv. Dels framställs den som negativ då kärnkraft kunde ha utnyttjats istället (vattenkraft vs. kärnkraft)

Vindenergi

Aftonbladet

Artikel 37: ”Vad ska elfärjan heta? Nåt göbra!”, publicerad 1 juni, 2018, artikel skriven av okänd (Dagens Redaktör: Caroline Olsson)

- **Bild:** Närbild på tornet till en färja. Relevans till vindkraft = 0. Tillhörande finns en bild på Sverige längst upp på sidan med ett flertal siffror markerade på olika platser.
- **Språk:** Språket är mycket alldaglig och klart menad för att snabbt läsas med radbyte för varje ny mening. Dessutom är språket koncist och går rakt på sak. Ord och meningar som "höra av sig" om nya förslag och att artikeln återkopplar till "tidigare namntävlingar...har resulterat i" antyder familjärt och personligt språk.
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt. Vindkraftverket heter "Big Glenn".
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet anses vara att dessa byggnader, objekt och dylikt är namnlösa och i motsats till "vitsig" eller "roliga" anses dessa namnlösa vara tråkiga. Lösningen är att ordna en namntävling. Namntävlingen berör medborgarna. Liknande har gjorts för namngivningen av vindkraftverket. Gör namnet det mer personligt? Lokal stolthet? Troligtvis samhällelig tillhörighet.
- **Agentskap:** Göteborg ges delvis agentskap eftersom "Göteborg *efterlyser* medborgarnas namnförslag till stans nya elfärja". Däremot ges också agentskap till en jury som är ospecificerad, vilken kommer att "sälla fram de mest sprakande". Främst är det medborgarnas ansvar att namnge och artikeln är tydlig med denna information, det är medborgarna som ska komma på namn.
- **Kontext:** Artikeln är kort och finns i en spalt tillsammans med ett flertal andra nyheter, vilka också är korta. Samtliga har en siffra tillhörande artikeln. Denna artikel som analyseras har siffran 5. Är detta en rankning? Kan uppfattas som en rankning. Gällande sidan tillhör artikeln "Sverigesvepet", vilket antyder att det kan gälla korta och överskådliga artiklar för inhemsk rapportering.
- **Liknelser och metaforer:** "Tidigare namntävlingar...har resulterat i tåget Trainy McTrainface, vindkraftverket Big Glenn, utomhusbadet Pöl harbour och bastun Svettekörka" hänvisar till liknande tävlingar som lett till ett flertal namn för olika objekt eller byggnader. Försök till familjär eller lokal stolthet igen?
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** "Invånarna uppmanas nu att *höra av sig*" är en mening som ger känslan av personlig tillhörighet. "En jury ska *sälla fram de mest sprakande* [namnen]", i denna mening används "sälla" som att de bästa namnen kommer väljas ut bland bidragen och "sprakande" ger upplevelsen av intensitet. Användandet av ordet vitsig i meningen "i den *vitsiga* staden" ger känslan av att det är roligt med att komma på bra namn men att namnen behöver också vara vitsiga i fortsättningen. Sammantaget ger artikeln det känslan av att kunna influera något i staden om namn-bidraget uppnår vissa sociala förväntningar.
- **Beskrivning av grupper:** Göteborg beskrivs som den vitsiga staden. Invånare är synonym med medborgare.
- **Generaliserbarhet:** Lokal
- **Sammanfattning:** Social orienterad. Social tillhörighet kan uppnås genom lokal medverkan och uppfyllandet av vissa sociala normer. Artikeln hänvisar mest till känslan om vindkraftverket som ett positivt objekt för social tillhörighet. Dock denna analys kan diskuteras.

Artikel 38: ”Rekordstor vindpark byggs i norr”, publicerad 17 maj, 2018, artikel skriven av TT

- **Bild:** Ingen bild
- **Språk:** Artikeln är kort men teknisk. Språket är mer formell, behövs även viss kunskap om tekniska förkortningar som “TWh”, än alldaglig eller personlig. Ord och fraser som “*satsar [ekonomiskt]*”, “*branschen*” och hänvisning till *kostnader* sätter fokus på ekonomi eller företagsverksamhet. Däremot ligger större fokus på de tekniska aspekterna med flera ord och fraser som “84 vindturbiner”, “*byggs nu mer vindkraft än vad någon räknat med*”, “*Fullt utbyggd 2021/2022 kommer en av Sveriges största vindkraftsparker då att producera 1,1 TWh per år.*”. Ett ord hänvisar till “hushållsel” (social aspekt). Inga ord eller fraser som hänvisar till miljö.
- **Etiketter och definitioner:** “[Vattenfalls] hittills största vindkraftspark i Sverige” direkt följd av “84 vindturbiner byggs kring...”. Vilket definierar Vattenfalls största vindkraftverk som 84 vindturbiner. Det är mer definierat än att bara säga STÖRST PUNKT.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** I avsaknad av reella problem finns bara lösningar. Förklaringen till utbyggnaden anges inte heller. Något händer men det framgår inte varför eller för vad, det bara “byggs” helt enkelt. Lösningen i fråga framgår som Vattenfalls utbyggnad av vindkraft i Sverige.
- **Agentskap:** Vattenfall, de bär ansvaret för utbyggnad av vindkraft. Samtidigt står det i artikeln “Enligt branschen byggs det nu...” vilket ger ytterligare ansvar till Vattenfall, som tillhandahåller information för artikeln.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts på tidningens ekonomi-sektion. Artikeln på sidan är placerad i en spalt med huvudrubriken “I korthet”, signalerar att nyheten är kort eller beskriven i korthet (mindre relevant än större artiklar?). Två andra nyheter “i korthet” handlar om a-kassa och äldre på arbetsmarknaden. En större artikel på samma sida handlar om ny teknologi. Ger antydning till att Vindkraft är mindre viktig än ny teknologi och jämförbart med socialt orienterade arbets-nyheter.
- **Liknelser och metaforer:** Elproduktionen, 1,1 TWh, liknas till “220 000 hem”. Troligtvis för att kunna förstås av flera läsare (publiken i detta fall). Typen av “hem” klargörs inte. Inga andra liknelser eller metaforer används.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** “sin [Vattenfalls] hittills största vindkraftspark i Sverige”, “*byggs nu mer vindkraft än vad någon räknat med*”, “*en av Sveriges största vindkraftsparker*” är alla meningar och ord som hänvisar till storlekar och intensitet. Tillsammans med artikelns rubrik “*Rekordstor vindpark byggs i norr*” ger det känslan av att ett enormt arbete är pågående med en enorm vindpark. Hänvisning till “*Sveriges största*” och “*rekord*” så fås känslan av nationell stolthet.
- **Beskrivning av grupper:** Vattenfall beskrivs som “branschen”, hänvisar till avsaknad av statlig verksamhet.
- **Generaliserbarhet:** Nationell (referens till Sverige) och regional (referens till “norr” och Norrland).
- **Sammanfattning:** Teknisk orienterad med undertoner av ekonomi. Kort social aspekt refereras med “hushållsel”. Känslan och det tekniska är i fokus som framställer vindkrafts teknologin som positiv för nationell stolthet (ej i sociala aspekter), om teknologin är innovativ.

Artikel 39: ”AMF investerar i vindkraft”, publicerad 28 juni, 2018, artikel skriven av TT

- **Bild:** Ingen bild
- **Språk:** Ekonomiskt lagt och formell strukturerad. Ord och fraser som ges är “*bolag*”, “*storägare*”, “*ägandeskap*”, “*investera*” och olika kostnader som sätter ekonomisk prägel på artikeln, speciellt i association till vindkraft, exempelvis “...*investerar* 750 miljoner kronor i vindkraftsbolaget...”. Saknar ord eller fraser som hänvisar till teknologi, miljö eller sociala aspekter.
- **Etiketter och definitioner:** AMF definieras som “*pensionsbolaget*” och för vindkraft definieras Stena Renewable som “*vindkraftsbolaget*”. Den senare får i slutet av artikeln etiketten “bolaget...driver 94 vindkraftverk”. AMF beskrivs även som att bli “*storägare* i bolaget” efter investeringen.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Ingen reell förklaring till något eller lösning. Det verkar som om, utifrån artikeln, att AMF investerar utan vidare anledning i Stena Renewable. Händelsen bara händer. Dock ordet “investerar” enligt Svensk Ordbok betyder “satsa (ekonomiskt värde) med grundad förhoppning om senare avkastning” vilket kan betyda att förklaringen till investeringen är att få mer pengar i utbyte senare.
- **Agentskap:** Ges till AMF som “investerar”.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts i ekonomi-sektionen. Ytterligare är artikeln kort och omgiven av andra ekonomiska artiklar.
- **Liknelser och metaforer:** Inget reellt.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Otroligt nog är det närmaste artikeln kommer till att kunna beskriva en känsla funnen i meningen “AMF blir *därmed storägare* i bolaget med 35 procent *ägandeskap*”. Här ges intrycket av att AMF *äger* vindkraftsbolaget numera. Att AMF “*planerar att investera ytterligare*” kan ge känslan av att AMF försöker ta över bolaget helt. I helhet ges intrycket av AMF att *vilja äga* vindkraftsbolaget och genom investeringar försöker de uppnå det men ingen värdering läggs i om det är negativt eller positivt för någon part i artikeln. Ger intrycket av att enbart vara en investeringsmöjlighet.
- **Beskrivning av grupper:** Utan vidare egentliga beskrivningar se “Etiketter och definitioner” ovanför.
- **Generaliserbarhet:** Organisations skala eller företagsverksamhets skala. Hur stora dessa bolag är ges inte.
- **Sammanfattning:** Ekonomiskt orienterad. Ett bolag kan beskrivas försöka ta över ett vindkraftsbolag men artikeln uttrycker det som neutralt, varken positivt eller negativt. Vindkraft framställs som en investeringsmöjlighet för företagsverksamheter men varför framgår inte.

Expressen

Artikel 40: ”Skånska mirakelbyn är självförsörjande på el”, publicerad 11 maj, 2018, artikel skriven av Johan Ronge

- **Bild:** En bild finns som är lokaliserad högst upp på artikeln, ovanför rubriktexten. Tre personer är i förgrunden av bilden, två yngre män och en äldre kvinna, och i bakgrunden syns

ett rött tegelhus. Trots artikelns rubrik och innehåll är solceller (eller vindkraft) inte med. Fokus är på familjen

- **Språk:** Användandet av ord och fraser som “...banbrytande *projekt*...”, “...kan visa *framtiden*...”, “...unik *experiment*...” och “...kan *vara framtiden*...” tillsammans med “...väckt internationellt *intresse*...”, “*Samhället har världens ögon på sig*” angående vad som sker i byn i förhållande till vindenergi kan ses som att associera vindkraftverk som framtidens teknologi. Ett ord som upprepas är “*lokalproducerad*” och “*självförsörjande*” kan vara att försöka associera vindkraftverk med ekologiska varor.
- **Etiketter och definitioner:** Byn benämns som “*mirakelbyn*”, antyder en gynnsam övernaturlig händelse (Svensk ordbok). Byn kan anses som nästan helig eller har utfört en extraordinär händelse just för experimentet om förnyelsebar energi. Att vindkraftverket beskrivs som “privatägd” kan antyda en inriktning på företagsverksamhet, speciellt i association med bolaget Eon.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som inleds är ospecificerad. Lösningen som anges är vindkraft och solenergi för att försörja en by med el i avsaknad av det centrala elnätet.
- **Agentskap:** Agentskap ges bolaget Eon.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts i klimatsektionen av tidningen, indikerar att artikeln är relaterad till klimat. Samtidigt är artikeln en halv sida stor. En faktaruta är även presenterad med information om vad en person kan göra för att få solcellsbidrag men inte hur det skaffas vindkraft.
- **Liknelser och metaforer:** Inga liknelser eller metaforer används för vindkraft.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Användandet av ord och meningar som “*samhället har världens ögon på sig*” och “*väckt internationellt intresse*” kan antyda att byn är i centrum av världens uppmärksamhet, som att byn är nu en del av något större.
- **Beskrivning av grupper:** Byn beskrivs som “det lilla samhället”, “Skånska mirakelbyn”. Byn beskrivs även i antal som “150 hushåll” och “[intervjuperson] tillhör ett av elva hushåll”. Byn är lokalt beskrivet som litet och hushåll används synonymt med samhälle. Eon beskrivs som “energibolaget” och en intervjuperson med Eon beskrivs som “kommunikationschef”, det var allt.
- **Generaliserbarhet:** Byn är lokal, dessutom används ord som “lokalproducerad”. Dock finns inslag av global då det är “*världens ögon*” eller att byn har “*väckt internationellt intresse*”.
- **Sammanfattning:** Socio-ekologisk inriktning. Privatägande av vindkraft är positivt för samhället och miljön, samt ger delvis lokal stolthet.

Svenska dagbladet

Artikel 41: ”Kina kontrasternas land”, publicerad 15 maj, 2018, artikel skriven av Mikael Törnwall

- **Bild:** En skorsten syns släppa ut rök i bakgrunden. I förgrunden ser det ut att vara en avlång sten skylt med kinesisk text och mellan skylten och skorstenen finns ett flertal röda flaggor som vajar för vinden.
- **Språk:** Ord och fraser är tekniskt/teknologiskt lagda. Det är angivna mängder av CO₂-utsläpp, ord som “resurser” och “med en effekt på effekt 8 GW”, “anläggning” med mera. Därefter följs ekonomiska termer, olika kostnader och dylikt.

- **Etiketter och definitioner:** Ett flertal etiketter och definitioner existerar. För förnyelsebar energi sägs det vara “grön energi”. För vindenergi namnges vindkraftverket som “Gansu Wind Farm”. Användandet av namn gör det mer personligt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Kinas utsläpps och klimatproblem tas upp och lösningar som anges är bland annat vindkraftverk.
- **Agentskap:** Kina ges allt agentskap. Från problem till lösning. Lösningen sägs komma från Kinas president vilket framställer presidenten som en problemlösare.
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts i ekonomi-sektionen (Investor Summit) av tidningen och tar upp en tredjedel av sidans yta.
- **Liknelser och metaforer:** CO₂-utsläpp jämförs mellan Kina och USA, och “än fyra gånger så mycket som” Indien. Meningen “USA kommer inte ens upp i en tredjedel av det beloppet” angående Kinas ekonomiska investeringar i förnyelsebar energi är också en jämförelse. Ger inlevelsen att Kina försöker vara “bättre” än andra länder.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Användandet av ord och siffror i meningar, som “...släppte Kina ut omkring tio miljarder ton CO under förra året.”, som hänvisar till storlekar i fråga om utsläpp, kostnader och åtgärder tillsammans med konstanta jämförelser med andra länder ges publiken en storslagen upplevelse av situationen i världen, och Kina känns som en kämpe för en bättre värld. Dock i slutet av artikeln sägs det “Och när Kinas president *pekar med hela handen*, då har näringslivet och lokala politiker inte något annat val än att lyda” vilket ger Kina känslan av att vara totalt auktoritär. Specifikt för vindkraft anges den som “*världens största*”, vilket återigen är en jämförelse med världen. Samtidigt nämns den i opposition mot utsläppsmängderna och ger en känsla av lösning på utsläppen
- **Beskrivning av grupper:** Ett fåtal beskrivningar finns som “*lokala*” politiker och “[beslutet] kommer från den *absoluta toppen*” som beskriver presidenten. Utöver att vindkraftverket har ett namn och sägs bli “*världens största*” finns inga fler beskrivningar.
- **Generaliserbarhet:** Nationell om det är Kina, på grund av alla jämförelser och storleken på satsningarna riktas artikeln mot ett nationellt-globalt perspektiv.
- **Sammanfattning:** Gällande vindkraft så framställs den som positivt för miljön. För det upplevs av artikeln som om förnyelsebara energikällor kan reducera koldioxidutsläpp med bland annat vindkraft.

Artikel 42: ”Magnus Hall bygger framtidens samhälle”, publicerad 15 maj, 2018, artikel skriven av Birgitta Forsberg

- **Bild:** Bild på Magnus Hall, en man i kostym, som står längst upp i en trappa med både händer på räcket och kollar nedåt. Bildens fokus är riktad uppåt mot mannen från trappans bas. Bilden är tagen utomhus och i bakgrunden syns blå himmel och vita moln. Om det här var en bildanalys skulle bilden kunna sägas framställa mannen som en ängel med himlen bakom honom, att han står längst upp för en trappa och “vi” som ser mannen nedifrån oss här på jorden som kollar upp mot honom. Då skulle bilden kanske försöka framställa mannen som ett gudomligt sändebud menad att rädda oss. Hur som helst är det inget i bilden som kan liknas till vindenergi.
- **Språk:** Artikeln är mestadels en intervju men det finns mycket information som tas från “tidningen” också. Inledningsvis uttrycks det många ord och fraser om miljö, förnyelsebar energi och energiomställningen. Artikeln är uttömmande men återkommande språk gäller vattenfall som statligt bolag, olika kostnader och priser som företaget behöver eller investerar eller betalar. I sig är språket fokuserat på ett personligt narrativ och försöker måla upp en

berättande historia av intervjun, gör den mer “levande”, angående både personen och den information som presenteras. I helhet är artikeln starkt fokuserat på miljö och sekundärt ekonomin. Ekonomiskt okunniga kan följa den här artikeln.

- **Etiketter och definitioner:** I fråga om etiketter och definitioner måste det härledas till vindenergi, därför analyseras inget övrigt. För vindenergi antyder de två meningarna “Eftersom det blåser olika mycket olika dagar så tillverkar vindkraft el i ojämna intervaller. För att kompensera måste man ha något stabilt i botten.” och vidare “Istället ska vattenkraften agera baskraft” att vindenergi definieras som “ej baskraft”.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Intervjun är mera ämnad för att ge en personlig inblick i vilka förhoppningar, tankar och idéer Vattenfalls vice direktör har om framtiden och vad det jobbas med inom Vattenfall. Inget förklaras om vindkraften utöver att den används och investeras i som förnyelsebar energikälla.
- **Agentskap:** Svårt att sätta agentskap. Vattenfalls investeringar anges komma från Vattenfall och angår förnyelsebar energi. Olika ansvarsområden anges inte, det kan antyda att Vattenfall försöker avsäga sig agentskap i vissa frågor.
- **Kontext:** Artikeln tar upp två sidor. En sida för text och den andra sidan tas upp av artikeln bild. Det ger antydning av att lägga mer vikt i betydelsen för publiken. Inga annonser ges heller vilket styrker detta (finns ingen onödig fluff). Artikeln är fysiskt placerad i ekonomi-sektionen.
- **Liknelser och metaforer:** Bortsett från intervjun finns inga liknelser att göra om vindenergi.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** I ett flertal meningar uttrycks det “Totalt *investerar* vattenfall 22–23 miljarder kronor per år. Ungefär *hälften går till ny vindkraft...Betydligt mer till vind* än sol.” vilket ger intrycket av vindkraft som att vara viktigare än andra förnyelsebara energikällor. Dock senare i artikeln uttrycks det “Eftersom det blåser olika mycket olika dagar så tillverkar vindkraft el i *ojämna intervaller*. För att *kompensera måste man* ha något *stabilt i botten*.” ger känslan istället av vindkraft som att inte uppnå målet. Känslan från uttryck som “*Vi svenskar*” och “*vi sätter på kaffet*” i samband med *samhälle och framtid* ges en framtidsvy om hur, genom familjära uttryck associerar, till hur ett svenskt samhälle i framtiden fungerar, precis som i dag. Bara att det drivs av förnyelsebara energikällor istället. Ger känslan att vi kan behålla våra nutida konsumtionsmönster så länge det sker ett utbyte mot förnyelsebara energikällor, som vindkraft.
- **Beskrivning av grupper:** Magnus Hall har många beskrivningar. “Osannolik miljökampe”, “2,01 meter lång”, “industrielle ekonomen”, “tidigare basketspelaren”, “manen som ska leda Sverige”, “från Mr Basindustri till Sveriges främste miljökampe”, “vd för helstatliga Vattenfall”. Fortsättningsvis anger artikeln Magnus Halls tidigare verksamheter och bedrifter. Kort analyserat är det stort fokus på mannens beskrivningar som att ha gjort en helomvändning i miljöfrågor och blivit nu “den främste miljökampen”. Mannen längd är ovisst för analysen, kanske antydning till mer “pondus” eftersom kontexten är “Han lutar sin långa lekamen, han är 2,01 meter, över bordet i konferensrummet”.
- **Generaliserbarhet:** Innehållsmässigt angår artikeln företaget men fokus i artikeln ligger på intervjun och försöker gå in på vd:ns förhoppningar, tro, idéer och vilja samt vd:ns tidigare erfarenheter vilket sätter en personlig prägel på hela intervjun. Vindkraft anges på nationell skala.
- **Sammanfattning:** Vindkraft blir primärt miljömässig, ekonomisk sekundär och samhällsmässig tertiär enligt artikeln. Vindkraft framställs som negativ jämfört med andra förnyelsebara energikällor på nationell skala då elen produceras i ojämna intervaller och

vindkraft kan inte agera som baskraft. Jämfört med icke förnyelsebara energikällor är det bättre med vindkraft.

Artikel 43: "220", publicerad 16 maj, 2018, artikel skriven av TT

- **Bild:** Ingen bild egentligen.
- **Språk:** All text är i fetstil. Artikelns inleds även med siffran "220" som är ungefär sex gånger större än resten av artikelns text och tar upp 1/4:e del av hela artikelns. Dessutom är "220" i fetstil och understruken. Siffran följs direkt av resterande text och börjar med "meter höga vindkraftverk...". Artikelns språk är formell och handlar om en ny höjd för vindkraftverk. Fraser som används är "[kommunen] tackade...nej till [ny höjd för vindkraftverk]" och "[bolaget] ville ändra det tillstånd för 115 meter som tidigare gällt" vilket ger tonen av språket som välvillig (av bolaget) och formell ("tackade nej till", "tillstånd"). Artikelns fortsätter på detta vis. Ord som används i artikeln är mycket högsvenska och många ord är inte ämnade för en allmän läsare (publik), exempelvis "rätt till ändringen" och "slår i en vägledande dom fast att kommunen måste tillstyrka ändringarna, annars gäller det kommunala vetot" (utan vidare förklaring vilket kräver viss kunskap om rättsväsendet och gällande lagar).
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Ett bolag planerar för 220 meter höga vindkraftverk men kommunen säger nej vilket skapar ett problem. Lösningen är att bolaget går till domstolen och får av domstolen bygga 220 meter höga verk. Kommunen överklagar men överdomstolen tillstyrker den nya höjden som måste antas av kommunen.
- **Agentskap:** Agentskap ges flera om olika beslutsfattningar. I början av texten framgår det att det är kommunen som "tackar nej till" ny höjd för vindkraftverk och i slutet av texten framgår det att kommunen bär ansvaret för att tillgodo möta den nya höjden. Detta ger agentskap först och främst till kommunen. Sekundärt bär bolaget agentskap som ville göra ändringar och beslutar för att ta ärendet till domstolen. Domstolen och överdomstolen ges tertiärt agentskap för de bestämmer att ändringarna i slutet ska följas.
- **Kontext:** Artikelns är kort och fysiskt placerad i tidningens ekonomi-sektion. Ekonomi-sektionen har underrubriken "Sverige nyheter". Ytterligare är artikeln placerad i en spalt till höger på sidan. Ovanför och under artikeln är små artiklar som handlar om företag eller e-handel. Till vänster finns en stor artikel om ett företag som säljer bostäder.
- **Liknelser och metaforer:** Inget reellt. Artikelns är cirka 5 meningar lång så fanns inget utrymme.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Användandet av frasen "tackade nej till" ger känslan av att inte tillmötesgå en gåva. Samtidigt ges bolaget "rätt till ändringen" av en domstol, vilket ger känslan av att bolaget är rättfärdigad för den nya höjden. Detta styrks i överdomstolen. Att beskrivningen "högsta instans" föregår namnet på högsta domstolen ges känslan av legitimitet, vad den här instansen säger är det som gäller.
- **Beskrivning av grupper:** Miljöprövningsdelegationen och Mark- och miljödomstolen hänvisas som "i Östersund". Mark- och miljööverdomstolen ges makt då den refereras som "högsta instans" (finns inget över denna instans) och "Domstolen" (den Domstolen).
- **Generaliserbarhet:** Regional (nya vindkraftverk i en kommun).
- **Sammanfattningsvis:** Artikelns antyder att Kommunen skapar problemet genom att säga nej till högre vindkraftverk. Inga ekonomiska, tekniska eller miljömässiga aspekter nämns. Vindkraftverk framställs som passivt neutralt i en byggdispyt vilket kräver domstolsbeslut för att lösas.

Artikel 44: ”Regeringen handlingsförlamad i en av landets mest känsliga frågor”, publicerad 14 juni, 2018, artikel skriven av Joel Dahlberg och Jonas Fröberg

- **Bild:** Många bilder finns med i artikeln. Samtliga kommer beskrivas kort. Första bilden som framgår av artikeln är på renar som springer över öppen mark i skymning eller gryning, ett par bergstoppar syns längst horisonten. Bilden tar upp halva sidan. Andra bilden är på de tre författarna till artikeln och är mycket liten precis i början av artikelns text. På en ny sida, och som tar upp en hel sida, finns en tredje bild över norra Sverige som karta med olika symboler, pilar och dylikt som anger olika vandringsvägar, byar, vindkraftverk med mera. En fjärde bild finns strax under till höger om kartan och är ett förstorat utsnitt. Längst ned på sidan syns två vuxna och ett vad som ser ut som ett barn blicka ut, iväg från kameran, mot en renhjord som springer i bakgrunden. I bilden syns även berg i den absoluta bakgrunden och solljus. På en tredje sida syns en bild, som tar upp en halv sida, ett flertal människor i traditionella samedräkter. Längst ned på sidan mot höger syns en bild på en liten ren och ett barn. På den fjärde sidan syns tre bilder i nära anslutning till varandra. En är på en polis som håller i en stock med människor i bakgrunden, en bild är på en kvinna med en byggnad i bakgrunden och en bild är på Alice Bah Kuhnke som sitter tillsammans med andra människor i en sal. Alla bilder redan klargör för publiken att detta handlar om ett större reportage och att fokus ligger på samer och renar och politiken som berör samerna och renarna.
- **Språk:** Språket är mer alldaglig och informell med stora delar av personliga ord och fraser. Huvuddelen av texten är i beskrivande och berättande med ord och fraser som “...en 61-årig man med vitt stubbat hår. Han harklar sig, tittar på...”, “Och frågan har aldrig ställts på sin spets som nu”, “De inblandade parterna: samerna, privata markägare, skogsindustrin och gruvindustrin står ofta långt från varandra”, “Det kan för en utomstående ändå tyckas obegripligt att brist på landarealer ska vara en fråga för samerna i det vidsträckta Sverige. Men skenet bedrar”. Angående vindkraftverket specifikt ställs de alltid i konflikt, rent kontextuellt, mot samernas rättigheter. Samtliga meningar som berör vindkraft är “Ökat inflytande för samerna påverkar regeringens ambitioner inom uttalat viktiga frågor som gruvnäring och vindkraft”, “På exakt det området har regeringen ritat upp stora planer på vindkraftsanläggningar för att kunna stänga ner kärnkraften och har ambitioner om att utvinna innovationsmineraler för att flytta fram Sveriges position som ett ledande land inom hållbarhet”, “Av 17 planerade vindkraftsparker är nära 100 procent i renbetesland och två av dem i lokala riksintresseområden för rennäring”, “Men det är inte bara skogs, gruv- och vindkraftsnäring som aspirerar på mark. Även vissa lokala markägare anser att deras egendomsrätt inskränks av renskötselns behov.”, “Även när det gäller vindkraft finns stora nationella planer på samernas traditionella mark. Riksdagen har beslutat om en så kallad planeringsram till år 2020 för 30 terawattimmar vindkraft, varav 20 på land och 10 till havs. Vindkraftsutbyggnaden gick först långsamt men nu skjutit fart.”, “Tidigare byggdes mycket vindkraft i södra Sverige. Nu visar SVD:s kartläggning att nästan all planerad vindkraft ligger i samernas renbetesland.”, “Det finns samtidigt nationella intressen inom vindkraft och mineraler som i vissa fall krockar”, “Konflikten mellan samiska intressen å ena sidan och gruvor, vindkraft och skogsbruk å andra sidan skär rakt in i regeringen.”. Åtta av nio av de kontextuella citaten ovanför gäller effekterna på samerna när vindkraft tas upp. En mening tar upp tekniska aspekter, en mening nämner hållbarhet (ekologisk aspekt) och en mening nämner ekonomiska aspekter “Enligt Charlotte Unger, vd för branschorganisationen svensk Vindenergi, ska 45 miljarder kronor investeras fram till 2030. Enligt henne ska det ge tusentals arbetstillfällen.”. Användandet av all dagliga ord och fraser generellt i artikeln och

om vindkraften är den ämnad för en större publik, vilket styrks av att artikeln är fyra sidor lång.

- **Etiketter och definitioner:** Specifikt om vindkraft ges “regeringens ambitioner”, “vindkraftsnäring”, att vindkraft kan “flytta fram Sveriges position som ett ledande land inom hållbarhet” och att vindkraft “ska det ge tusentals arbetstillfällen”. Tillsammans definierar de vindkraft som hållbart och som arbetsmöjlighet [ekonomiskt och antal jobb].
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Problemet som framgår av artikeln är att samernas rättigheter inskränks. Att samernas rättigheter inskränks leder till att Sverige framstår bryta mot mänskliga rättigheter. I artikeln framgår det att vindkraft är en av dessa saker som byggs på eller vid samernas land (som förhindrar bland annat renskötsel).
- **Agentskap:** Ansvar läggs på regeringen. Det är regeringen som utför beslut, om att anlägga vindkraftverk, och det är regeringen som måste åtgärda problemet. Till detta finns ett flertal intervjuer, citat och “kartläggningar” som styrker regeringens ansvar.
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad i ekonomi-sektionen. Givet bilderna och placering kan det antyda en ekonomisk inriktning av artikeln som helhet, vilket innebär för läsaren att artikeln handlar om synergin eller konflikten mellan samer och ekonomi.
- **Liknelser och metaforer:** Liknelser eller metaforer existerar som “De renskötande samerna är indelade i 51 så kallade samebyar som är mer som *ekonomiska föreningar* på geografiska områden.” vilket är en ekonomisk liknelse. Angående vindkraft existerar det inte.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Att artikelns text är skriven i en berättande form ger det upplevelsen att den är “levande”. Samtidigt används ordet “Sverige” eller “svensk” som att beröra läsaren, att det är läsaren som åsyftas, och skilt från regeringen och samerna. Det skapar känslan av “oss mot dem” med tre instanser, samerna, regeringen och Sverige (oss). Fortsättningsvis i artikeln är alla beslut tagna av regeringen och regeringens beslut reflekterar Sverige. Att dessa beslut påverkar samerna och hänvisningen till både EU och FN (“Kritiken, som bland annat även yttrats av Europarådet om mänskliga rättigheter, *kokas i FN:s rapport* efter förhöret *ned till* följande: ‘Sverige har *bristfällig lagstiftning* som *inte garanterar* att *samerna* får nog *mycket inflytande* över landsfrågor samtidigt som utvinning av naturresurser, industri- och utvecklingsprojekt fortsätter”) leder till känslan om sympati eller empati för samer. Vidare beskrivs samernas landområden som att inte respekteras. Att Sverige och regering är separata ger det känslan av att det regeringen gör är inte “vi” och “vi” blir oskyldiga i beslutsfattningen (Sverige har rent samvete men dem som styr har det inte). Dock finns en känsla av att något måste göras och artikeln riktar kritik mot rådande omständigheter som i denna mening “*Trots* det uttalade målet att *stärka samernas rättigheter* till mark och samtidigt göra det *tydligt* vad dessa rättigheter betyder, har ett tiotal stora utredningar och rapporter under de senaste 25 åren inte resultatet *i en enda viktiga lagförslag* i den riktningen”. Betoningen ligger på de kursiverade orden. Gällande vindkraft, som ställs i opposition mot samerna och i samband med ovanstående ges det känslan av vindkraft av att vara ett verktyg för att inskränka på samernas rättigheter. Det kan också innebära en svag känsla av kontrast mellan tradition och modernitet (vindkraft i utbyte mot kärnkraft, vindkraft är hållbar energi).
- **Beskrivning av grupper:** Samerna får två beskrivningar: “urfolket” och “renskötande”. Ger upplevelsen av samerna som ett folk från urminnes tider och att det sköter renar främst (vad det kan tolkas av publiken som). Regeringen beskrivs som “Sveriges regering” och inget därefter. Flera intervjupersoner finns beskrivna utifrån deras titel som “Näringsminister” eller “Professor”, ger auktoritet för deras utsagor (de bestämmer eller kan området). Regeringen

beskrivs alltid generellt, det är inga politiker eller annat som beslutar, det är bara regeringen som beslutar.

- **Generaliserbarhet:** Nationellt intresse (samernas rättigheter från nationellt perspektiv) men det är för regionen norr (där samerna mestadels befinner sig).
- **Sammanfattning:** Vindkraftverk framställs som ett positivt hållbart och ekonomiskt verktyg men starkt negativt (inskränker på samernas rättigheter) som används av regeringen för positiv modernisering i norr. Således framställs vindenergi som socialt negativ men positiv för ekonomin.

Artikel 45: "Motvind för vindkraft i norr", publicerad 27 juni, 2018, artikel skriven av okänd (Chefredaktör Fredric Karén)

- **Bild:** Bild på en kvinna som sitter i ett rum. Bilden tar upp $\frac{2}{3}$:e delar av artikelns yta (texten är ca 2 meningar).
- **Språk:** Formell och opersonlig. Detta är hela artikeln "Sveriges antagen att skydda samekulturen går tvärtemot landets planer på en kraftigt utbyggd vindkraft. Tre av fyra vindkraftverk får nej i norra Sverige". Rubriken är "Motvind för vindkraft i norr".
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Sverige ska bygga ut vindkraften. Samtidigt ska samekulturen bibehållas. Artikeln framställer det som en konflikt.
- **Agentskap:** Agentskap ges till Sverige. Det framgår att Sverige motsätter sig själv. Att Sverige både måste beskydda samerna och bygga ut vindkraften.
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad på förstasidan av tidningen. Hela artikeln är en mindre del som hänvisar till ett par sidor längre in i tidningen.
- **Liknelser och metaforer:** "Tre av fyra vindkraftverk" destillerar troligtvis ett större antal eller obestämt antal vindkraftverk till en mer hanterbar siffra för publiken.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Att syfta till "skydda samekulturen" ålägger Sverige ett ansvar som beskyddare i att bevara en kultur. Att uttrycka "går tvärtemot landets planer" ger känslan av en förvirring. "Kraftigt utbyggd" syftar till intensiv nybyggnation av vindkraft. I helhet ges känslan av att Sverige är förvirrad över hur tradition och modernitet ska kunna slå samman. Rubriken ger känslan av lite humor med "Motvind för vindkraft i norr" samtidigt som det sätter fokus på att det är vindkraften som motsätts.
- **Beskrivning av grupper:** Förutom samekultur och Sverige finns ingen beskrivning.
- **Generaliserbarhet:** Norr syftar på regional. Sverige syftar på nationell. Eftersom det handlar om vindkraft i norr blir det regional.
- **Sammanfattning:** Vindkraft framställs som ett ämne för social konflikt mellan modernitet och samerna. Rubriken klargör att det är vindkraft som berörs negativt.

Artikel 46: "Tre av fyra vindkraftverk får nobben i norra Sverige", publicerad 27 juni, 2018, artikel skriven av okänd (Chefredaktör Fredric Karén)

- **Bild:** Bilden är på en kvinna som står och blickar ut mot högra hörnet. Ett miniatyrvindkraftverk syns i förgrunden. Bilden tar upp $\frac{1}{4}$:e del av hela sidan.
- **Språk:** Hela artikeln: "Sveriges åtaganden att skydda samekulturen går tvärtemot landets planer på en kraftig utbyggd vindkraft. Nu äventyras hela satsningen efter en dom i Mark- och

miljööverdomstolen, anser branschföreningen Svensk Vindenergi.”. Rubriken är “Tre av fyra vindkraftverk får nobben i norra Sverige”. Denna artikel är formell med få språkliga fraser.

- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Sverige ska bygga ut vindkraften. Samtidigt ska samekulturen bibehållas. Artikeln framställer det som en konflikt.
- **Agentskap:** Agentskap ges till Sverige. Det framgår att Sverige motsätter sig själv. Att Sverige både måste beskydda samerna och bygga ut vindkraften. Mark- och miljööverdomstolen lägger domen och därmed bär ansvar för att vindkraft får “nobben”.
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad på första sidan av tidningens ekonomi-sektion. Texten är kort, ca 2 meningar och artikeln tar upp cirka hälften av sidan.
- **Liknelser och metaforer:** “Tre av fyra vindkraftverk” destillerar troligtvis ett större antal eller obestämt antal vindkraftverk till en mer hanterbar siffra för publiken.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Att syfta till “*skydda* samekulturen” ålägger Sverige ett ansvar som beskyddare i att bevara en kultur. Att uttrycka “går tvärtemot landets planer” ger känslan av en förvirring. “Kraftigt utbyggd” syftar till intensiv nybyggnation av vindkraft. I helhet ges känslan av att Sverige är förvirrad över hur tradition och modernitet ska kunna slå samman. Rubriken uttrycker “tre av fyra vindkraftverk *får nobben* i norra Sverige” vilket innebär känslan av negativitet (ingen vill *få* “nobben” för något). I sista meningen står det “nu äventyras hela satsningen” vilket ger känslan av brådskanie nederlag för de egna tillgångarna eller ansträngningarna. Vems eller vilka tillgångar och ansträngningar som berörs (eller vad som berörs av dem) framgår inte.
- **Beskrivning av grupper:** Förutom samekultur och Sverige finns ingen beskrivning.
- **Generaliserbarhet:** Norr syftar på regional. Sverige syftar på nationell. Eftersom det handlar om vindkraft i norr blir det regional.
- **Sammanfattning:** Vindkraft framställs som ett ämne för social konflikt mellan modernitet och samerna där vindkraft är förlorarna på regional skala, vilket är negativt. Varför det är negativt framgår inte av artikeln. Finns undertoner av ekonomi. Inget om miljö eller teknologi.

Artikel 47: ”Vi vet inte var i norra Sverige det går att få tillstånd för vindkraftverk”. publicerad 27 juni, 2018, artikel skriven av Joel Dahlberg och Jonas Fröberg

- **Bild:** Det finns två bilder till artikeln. Den första bilden är på en kvinna som sitter med ett svagt leende och blickar ut mot högra hörnet. Ett bord syns i förgrunden och på bordet står ett miniatyrvindkraftverk. Bilden tar upp halva sidan. Nästa bild tar upp $\frac{1}{4}$ e del av en ny sida. På den bilden syns ett flertal vindkraftverk ståendes i naturen (avsaknad av andra byggnader och mycket gröna träd/buskar) där himlen också syns. $\frac{2}{3}$ e delar av bilden upptas av himmel och $\frac{1}{3}$ del upptas av naturen. Första bildens fokus ligger hos kvinnan, men i den andra bilden ligger fokus på vindkraftverk i naturen med bar himmel. Sammantaget ger det antydning till vindkraftverk som att, i en bestämd form, *hör hemma*. Att kvinnan kollar ut mot höger (vilket är mot den andra bilden), samt hennes hållning (svagt leende, kollar snett uppåt, sittandes) antyder att hon möjligtvis värnar om vindkraftverken (vilket styrks med symbolen för vindkraftverk i förgrunden, att den dessutom är i förgrunden lägger vikt vid att kraftverket är av betydelse för individen).
- **Språk:** Rubriken till artikeln börjar med ett citat “Vi vet inte var i norra Sverige det går att få tillstånd för vindkraftverk”. Inledningen börjar med “Sveriges *åtaganden* att *skydda* samekulturen *går tvärtemot landets planer* på en kraftig utbyggd *vindkraft*. Nu *äventyras* hela

satsningen efter en *färsk dom* i Mark- och miljööverdomstolen, anser branschföreningen Svensk Vindenergi.”. Här är språket formell men går över till en del språkliga uttryck som “*äventyrar*”, vilket betyder här att **ta risker**, och “*färsk*”, vilket betyder här som **ny**. Detta i anslutning till företaget. Fortsättningsvis använder artikeln ett mer formellt språk men en del ord återkommer som “*färsk rapport*”, “*högvarv*”, “*äventyrar*”, “*färsk dom*” som ger språket i artikeln en mer alldaglig ton och språk, troligtvis för att nå ut till så många läsare som möjligt. För specifikt vindkraft handlar nästan alla samtliga meningar om vindkraft. Den ton och språk som omger vindkraft är **jämförande** med andra industrier (“Gruvnäringen är emellertid inte den enda bransch som berörs....Även vindkraften påverkas”, “...vindkraftverk har en försvårande inverkan på renskötseln...” samt “...målet med en kraftigt utbyggd och lönsam vindkraft ska jämkas med andra intressen [renskötsel, artikeln jämför renskötsel som andra industrier också], **teknisk** (“...det behövs upp till 12 000 nya vindkraftverk om Sverige ska nå målet om 100 procent förnybar elproduktion om drygt 20 år. I dag finns 3400 vindkraftverk i Sverige.” samt “Riksdagen har beslutat om en så kallad planeringsram till 2020 för 30 terawattimmar vindkraft.”) och **ekonomisk** (“...vindkraftsindustrin på högvarv [ekonomiskt]...” och “investera i svensk vindkraftsindustri”). Som mest är tonen och språket om vindkraft det ekonomiska först och det tekniska (vad vindkraft kan ge) därefter. En mening nämner att vindkraftverk är ekologiskt negativa för renar “Det finns forskning som visar att vindkraftverk har en *försvårande inverkan på renskötseln*”. Dock i den meningen är språket likställt med ekonomi (det *försvårar skötseln* av renar). I en mening nämns det att “Sverige har åtagit sig att skydda den *samiska kulturen*” men artikeln vidareutvecklar inte denna sociala aspekt. Det saknas därmed reella hänvisningar till sociala eller miljömässiga aspekter i språket.

- **Etiketter och definitioner:** I en mening benämns vindkraftverk som förnyelsebara “Myndigheten räknar med att det behövs upp till 12 000 nya vindkraftverk om Sverige ska nå målet om 100 procent *förnybar elproduktion*...” men utöver detta finns inga mer miljömässiga. Vidare definieras vindkraft som “vindkraftsindustrin”, “vindkraftsnäringen” och “stora projekt” vilket sätter viss ekonomisk prägel på vindkraft med underton av att vara förnybar.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Sverige har planer på att expandera vindkraften men också att bevara samernas kultur vilket, av artikeln, uttrycks som förvirring (artikeln specifikt nämner “oklart”). Problemet är att Sverige måste tillgodose både samernas kultur och vindkraftsindustrin, men vad som framgår av artikeln är att vindkraften förlorar tillstånd att bygga på vissa områden.
- **Agentskap:** I artikeln hänvisas även tidigare artiklar från tidningen “SvD har i ett antal artiklar...” och “SvD:s granskning visade...” vilket ger ansvar till tidningen som en källa för information. Energimyndigheten bär också informationsansvar. Den agentskap som mest hänvisas till är Svensk Vindenergi och domstolarna. Svensk Vindenergi är ett företag som vill bygga mer vindkraftverk men här är domstolarna de med mest agentskap eftersom de inte ger tillåtelse. Artikeln sedan fortsätter med att kritisera (se Känsломässigt intryck av artikeln) besluten, bland annat med information från tidigare artiklar och information från Energimyndigheten (som då uttrycks som legitim information eftersom myndigheten framstår som auktoritär).
- **Kontext:** Artikeln är fysiskt placerad bland tidningens ekonomi-sektion, med underrubriken (till ekonomi-sektionen) “NYHETER”. Den tar också upp cirka en och en halv sida. Kontexten säger, i princip, att det här är nyheter gällande ekonomi.
- **Liknelser och metaforer:** Inga reella liknelser eller metaforer ges.

- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Artikeln fokuserar mest på de känslomässiga intrycken. Eftersom det saknas reella hänvisningar till sociala eller miljömässiga aspekter i artikeln framställs de som oviktiga och ekonomin samt teknologin ställs i fokus. Artikeln vidare använder starka positiva uttryck för vindkraft som "...det *behövs* upp till...vindkraftverk om Sverige *ska* nå målet om 100 procent *förnybar* elproduktion...", "vindkraftsindustrin går på *högvarv* och de *ambitiösa* statliga planerna har *ökat intresset* för att *investera* i svensk vindkraftsindustri...". Att konfliktområdet nämns "det aktuella området... utpekats som *särskilt lämpat för vindkraft* (så kallat *riksintresse*)." fås känslan av vindkraft som att vara positiv förnybar energi och av att vara ett ekonomiskt intresse för Sverige. Därefter uttrycks det att "*Men* antalet *beviljade tillstånd* går ner, vilket *äventyrar* planerna för vindkraft", "En färsk dom i Mark- och miljööverdomstolen *skapar ytterligare osäkerhet*." vilket ger känslan av att det är negativt med avslag och att "skapar ytterligare osäkerhet" är också negativt. Artikeln fortsätter med orsaken till avslagen som "Domstolen hänvisade till det *intrång* det skulle innebära för *renskötseln* i området", "Sverige har *åtagit sig* att *skydda den samiska kulturen* och därmed också *renskötselns fortlevnad*." och "Det finns *forskning* som visar att vindkraftverk har en *försvårande inverkan* på renskötseln". "Intrång" och "försvårande" är tama ord som inte ger starka känslomässiga intryck. Av artikeln ges känslan av att renskötseln och samerna ställs i motsats mot det positiva med vindkraften bara för att det ska värnas om dem. Eftersom problemet är en konflikt mellan vilka områden som vindkraft och renskötsel får använda och att området är särskilt lämplig vindkraft ställs renskötsel i ytterligare opposition mot vindkraften.
- **Beskrivning av grupper:** Inget reellt som inte tagits upp tidigare
- **Generaliserbarhet:** Regional skala då det handlar om norra Sverige. Däremot är alla hänvisningar inriktade på "Sverige" eller "svensk" och det Nationella är av vikt.
- **Sammanfattning:** Vindkraft framställs som en positiv ekonomisk och förnybar energikälla men utvecklingen stoppas av den sociala aspekten från samerna (vars renskötsel också beskrivs som ekonomisk men av mindre värde).

Artikel 48: "750", publicerad 28 juni, 2018, artikel skriven av TT

- **Bild:** Ingen bild
- **Språk:** Inget reellt, formell, alldaglig. Två meningar. Ekonomiskt lagt med ord och fraser som "750 miljoner kronor", "investerar", "bolaget". Att siffran "750" är flera storlekar större än den övriga texten framställer siffran av mer vikt än resten av artikeln.
- **Etiketter och definitioner:** Inget reellt.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Inget problem men lösning skulle kunna anses som att AMF investerar pengar i Stena Renewable.
- **Agentskap:** Ges AMF för det framstår som om de utför handlingen (investerar).
- **Kontext:** Fysiskt placerad i en spalt, omgiven av andra ekonominyheter, på tidningens ekonomi-sektion.
- **Liknelser och metaforer:** Inga
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** Texten "och *blir därmed storägare*" hänvisar till en handling som och storlek, vilket ger känslan av att de är nu AMF som bestämmer.
- **Beskrivning av grupper:** *pensionsbolaget* och *storägare* AMF. *Vindkraftsbolaget* Stena Renewable.
- **Generaliserbarhet:** Individuell eller organisation

- **Sammanfattning:** Vindkraftverk framställs som en investeringsmöjlighet eller att det är en ofantlig summa pengar som investeras i vindkraft, rent ekonomiskt. Inget annat kan riktigt fås utav en enda mening.

Artikel 49: ”Makalös politisk långbänk kring urfolkens rätt”, publicerad 30 juni, 2018, artikel skriven av Joel Dahlberg och Jonas Fröberg

- **Bild:** En stor bild som täcker lite mer än hälften av sidan. På bilden syns flera vindkraftverk ståendes på kullar bland träd, med snötäckta berg i bakgrunden. Resten av landskapet är snötäckt.
- **Språk:** Språket är berättande och värderande. “I närmare 30 år har regeringar av olika färg ‘skyndsamt’ och med stora resurser för att besluta...”. De *sociala aspekterna* är störst i denna artikel med ord och fraser som “*mänskliga rättigheter*”, “*landrättigheter*” och “...*samernas skydd* för renbete...”. Politiska ord och fraser används också som “*konvention*”, “*ratificera* [FN-konvention]”, “*utredningar* [statliga]” och mycket mer. Språket själv är alldagligt och kan följas utan tidigare kunskap om delar av artikelns innehåll (förutom att veta vad vindkraftverk är, hur man läser text etc). Specifikt om vindkraft finns enbart en enda mening “Av 17 planerade vindkraftsparker är nära 100 procent i renbetesland och två av dem i lokala riksintresseområden för rennäring.” vilket ger en oklar aspekt men eftersom det gäller i anslutning till “*renbetesland*” och “*riksintresseområden för rennäringen*” får det en *socio-politisk* aspekt. Delvis kan “*näringen*” anses ekonomiskt men eftersom det är ytterst lite att gå på blir det oklart vilket syfte “*näring*” anses.
- **Etiketter och definitioner:** Etiketter och definitioner om samerna och regeringen finns. Många områden definieras som att tillhöra samerna som “*samernas renbetningsmarker*”. Om vindkraft nämns inget specifikt. Indirekt ställs vindkraft i opposition till samernas rättigheter till samma områden (Av 17 planerade *vindkraftsparker* är nära 100 procent i *renbetesland* “). Vindkraft kan därmed definieras som opposition.
- **förklaringar och/eller lösningar som anges:** Av artikeln framgår det att det finns en konflikt från Sveriges regeringar (nuvarande och tidigare) i hur de tillhandahåller de mänskliga rättigheterna för samerna och riksintresset för marken de bor på. Det planeras exempelvis att på vissa områden ska det byggas vindkraftverk.
- **Agentskap:** Ansvar, enligt artikeln, ligger på Sveriges regeringar att ratificera FN-konventionen om mänskliga rättigheter för samerna (“I dag, fyra år senare, finns inget beslut i sikte” och “Hur är det då möjligt att svenska regeringar av olika färg i 29 år kan arbeta ‘skyndsamt’ med ratificering av en konvention utan att kunna bestämma sig?”).
- **Kontext:** Fysisk placering har gjorts på tidningens ekonomi-sektion med en underrubrik av “NYHETER”.
- **Liknelser och metaforer:** Inget om vindkraft. Inget om samerna eller renskötsel/näring heller vilket är underligt, borde finnas något med dessa värderingar. Men det är också mycket fokuserat på regeringens beslut och inte på samerna själva (Artikeln kritiserar i stort sett regeringarna med samernas rättigheter som anledning). I övrigt liknar artikeln samerna till andra urfolk runtom världen i meningen “Idag har nästan alla länder *med urfolk* i världen, 22 stycken närmare bestämt, ratificerat ILO 169 [FN-konventionen] ...Sverige har inte gjort det”.
- **Känslomässigt intryck av artikeln:** De svenska regeringarna kritiserar av artikeln för att inte ratificera FN konventionen om mänskliga rättigheter och ställer sig positivt till samerna.

Artikeln börjar med Sveriges roll i konventionen “Sverige var ett av de *mest drivande* länderna när den [FN-konventionen om mänskliga rättigheter] antogs. *Man deklarerade* också tidigt att *man hade avsikt att skriva under*. Idag har nästan alla länder med urfolk i världen...ratificerat ILO 169 [FN-konventionen] ...*Sverige har inte gjort det*”. Redan här kritiserar Sverige för att inte ha ratificerat konventionen och genom att säga att *nästan alla länder* har ratificerat *men inte Sverige, trots* att det var ett av de *mest drivande länderna*, framställs det som ett brutet löfte. Artikeln fortsätter och många starka ord och fraser används som kritiserar regeringen, bland annat “SVD kan nu visa att *stora resurser* lagts på utredningar under 29 år - och att *de inte lett till en enda konkret åtgärd* vad gäller ILO 169”. Samernas roll i denna artikel är tämligen liten och refereras tre gånger (“Utredarna *ansåg* att samernas skydd för renbete och därmed mark borde *stärkas*”, “där samernas renbetesmarker ner mot kusten *skulle utredas*.”, “efter att samebyarna *tappat sin jakträtt* i fjällen”) för att väcka sympati, mest fokus ligger på regeringarna och att de inte ratificerar konventionen. Anledningarna till regeringarnas brutna löften och att inte respektera de mänskliga rättigheterna ligger i att det finns en vilja att använda vissa områden för vindkraft. Vindkraften är beskriven i avsaknad av starka ord eller känslor, vilket väcker känslor i sig. I meningen “Av 17 planerade vindkraftsparker *är nära 100 procent i renbetesland* och två av dem i lokala riksintresseområden *för rennäring*.” är neutralt skriven och är enbart fakta utom när det gäller vilka områden som berörs, vilket ger känslan av vindkraftverk som ett hinder i den större kontexten.

- **Beskrivning av grupper:** Samerna beskrivs som bland annat “urfolk”. Om vindkraftverk finns ingen, det finns ingen grupp eller organisation eller ens regering som sägs besluta om vindkraft, se känslor.
- **Generaliserbarhet:** Artikeln handlar om konflikten för vissa områden i norra Sverige och blir således regional.
- **Sammanfattning:** Vindkraftverk framställs som ett hinder (negativt) för regional social rättvisa (för samerna) eftersom regeringar måste avväga utnyttjande av områden för vindenergi mot de som bor på platsen. Nationellt inskränks de mänskliga rättigheterna med anledning av bland annat vindkraft.

Geotermisk

Inget material fanns i databasen Svenska Dagstidningar för den angivna sökperioden och sökorden.